

PONDĚLÍ 17. LISTOPADU 2008

PŘEDSEDAJÍCÍ: HANS-GERT PÖTTERING

Předseda

(Zasedání bylo zahájeno v 17:00.)

1. Pokračování zasedání

Předseda. Prohlašuji zasedání Evropského parlamentu přerušené ve čtvrtek 23. října 2008 za obnovené.

2. Přivítání

Předseda. – Dámy a pánové, EuroMedScola zde ve Štrasburku dokončila včera a dnes svůj program. S radostí jsme uvítali více než 250 mladých lidí ve věku od 16 do 18 let z evropských zemí a ze středomořského regionu, jinými slovy z oblasti Středomořské unie, mezi nimi lidi z 27 členských zemí Evropské unie a našich partnerských zemí v oblasti, což dohromady představovalo 37 zemí.

Účastníci nyní zaujali místa na galerii. V průběhu těchto dvou dní diskutovali o široké škále témat, včetně životního prostředí, přistěhovalectví, rovnoprávnosti, úlohy občanů ve společnosti, vzdělávání a řadě dalších problémů. Jedná se o projev spolupráce mezi Evropskou unií a zeměmi na jižním pobřeží Středozemního moře.

Byli zde studenti z Izraele, Palestiny, arabských států a ze všech zemí Evropské unie a já bych nyní rád přivítal naše mladé přátele na galerii. Šlo o skvělou událost a já jsem skutečně potěšen, že jsem měl příležitost se s vámi setkat. Tak tedy ještě jednou, srdečně vás vítám v Evropském parlamentu.

3. Schválení zápisu z předchozího zasedání: viz zápis

4. Složení Parlamentu: viz zápis

5. Ověřování pověřovacích listin: viz zápis

6. Členství ve výborech a delegacích: viz zápis

7. Podepisování aktů přijatých postupem spolurozhodování: viz zápis

8. Opravy (článek 204a jednacího řádu): viz zápis

9. Žádost o naléhavý postup: viz zápis

10. Předložení dokumentů: viz zápis

11. Otázky k ústnímu zodpovězení a písemná prohlášení (předložení): viz zápis

12. Písemná prohlášení, která nejsou brána v potaz: viz zápis

13. Petice: viz zápis

14. Následný postup na základě postojů a usnesení Parlamentu viz zápis

15. Texty smluv dodané Radou: viz zápis

16. Převody prostředků: viz zápis

17. Plán práce

Předseda. – Bylo rozdáno konečné znění návrhu pořadu jednání tohoto dílčího zasedání, který vypracovala Konference předsedů na svém zasedání ve čtvrtek dne 13. listopadu 2008 podle článků 130 a 131 jednacího řádu. Byly předloženy požadavky na následující změny tohoto návrhu:

Středa:

Skupina sociálních demokratů v Evropském parlamentu požádala, aby byla do zítřejšího programu zařazena prohlášení Rady a Komise týkající se situace v automobilovém průmyslu. Je třeba poukázat na skutečnost, že pokud dojde k zařazení tohoto bodu, bude třeba přesunout otázky k ústnímu zodpovězení ve věci přezkoumání doporučení pro stanovení minimálních kritérií pro inspekce životního prostředí v členských státech na program čtvrtletního jednání.

Hannes Swoboda, jménem skupiny PSE. – (DE) Pane předsedo, jsem si jistý, že si všichni v této sněmovně uvědomujeme, že automobilový průmysl Evropské unie se nachází ve velmi obtížné situaci, která je částečně způsobena krizí automobilového průmyslu ve Spojených státech. Proto se domnívám, že rozhodně dává smysl, aby Komise učinila prohlášení o tom, jaký je její pohled na tuto krizi, jaká možná řešení vidí, včetně například státní pomoci, jaká pravidla hospodářské soutěže je třeba dodržovat a podobně. Podle mého názoru se jedná o důležitou otázku.

Rád bych ovšem dodal, že v žádném případě nechceme oslabovat nebo oddalovat cíle ochrany životního prostředí v automobilovém průmyslu. Budeme dále trvat na provádění a prosazování těchto cílů, avšak zároveň bychom zde měli mít možnost hovořit se zástupcem Komise o hospodářských potížích automobilového průmyslu. To je jedna z věcí, která nám leží na srdci, a já doufám, že pro tento návrh získáme širokou podporu.

(Parlament návrh přijal.)

(Pořad jednání byl tedy přijat s touto změnou.)⁽¹⁾

*
* *

Koenraad Dillen (NI). – (NL) Pane předsedo, v souladu s článkem 7 jednacího řádu bych rád vznesl procesní poznámku a vyjádřil politování, že Lehneho zpráva, která by se za normálních okolností měla stát předmětem rozpravy dnes večer a která se zabývá imunitou mého kolegy pana Franka Vanheckeho, byla vyjmuta z programu dnešního jednání. Proto se narodil od původního programu žádná rozprava nekoná.

Dále bych rád protestoval proti skutečnosti, že pan Lehne po diskusi o zprávě ve výboru odmítl zaslat tuto zprávu dotčené osobě a prohlásil, že mu bude k dispozici po rozpravě na plenárním zasedání. Ale právě tomuto tématu bylo věnováno onoho večera mnoho vysílacího času na belgickém televizním kanálu VRT, takže se zdá, že došlo k úniku informací. Rád bych tedy, abyste zjistil, jak je možné, že se o této důvěrné zprávě, s níž se dotčená osoba nemohla seznámit, hovořilo téhož večera v belgické televizi, aniž by vypadala zas tak utajeně.

Předseda. – Vezmeme to na vědomí. Nemohu vám, a nebudu se o to pokoušet, poskytnout žádné ujištění, ale mohu vám sdělit, že někdy dochází dokonce i ke zveřejnění dopisů, které píše já sám a se kterými v naprosté důvěrnosti pracují moji zaměstnanci. Tato situace se tedy netýká jen vás, ale je každopádně politovatelná. Bereme ji na vědomí a budeme se jí zabývat.

18. Jednominutové projevy k důležitým politickým otázkám

Předseda. Dalším bodem jsou jednominutové projevy k důležitým politickým otázkám.

⁽¹⁾ Další změny pořadu jednání: viz zápis.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE). – Pane předsedo, 4. a 5. prosince 2008 se bude Evropský parlament zabývat sadou návrhů na úpravu směrnice 2003/87/ES týkající se systému obchodování s emisemi skleníkových plynů pro období 2013–2020.

Návrh předpokládá obrovský nárůst dražeb již v roce 2013. Zatímco v současnosti je 90 % povolenek na znečištění vydáváno průmyslovým zařízením zdarma, nová směrnice stanovuje, že od roku 2013 by se všeobecným pravidlem mělo stát dražení.

V Rumunsku bude mít toto opatření mimořádně závažné dopady na celé hospodářství a dojde k vážnému poškození průmyslu. Mnohé průmyslové podniky se budou muset přemístit do třetích zemí s menším množstvím opatření na ochranu klimatu, což způsobí růst cen a zpomalí rumunský projekt rozvoje infrastruktury. Proto žádám, aby rumunské průmyslové podniky dostávaly veškeré povolenky na emise CO₂ zdarma v průběhu celého období.

Miguel Angel Martínez Martínez (PSE). – (ES) Pane předsedo, včerejší noci proběhla na území Francie mimořádně hladká společná operace francouzských a španělských bezpečnostních sil, při níž byl zadržen jeden z hlavních a možná nejkrvelačnějších vůdců ETA Txeroki, který byl stíhaný po více než šest let kvůli řadě vražd a útoků.

Při zachování veškeré opatrnosti, která je v podobných případech vždy zapotřebí, se domnívám, že se jedná o velmi dobrou zprávu a jsem si jistý, že sněmovna s námi bude sdílet naše uspokojení, které vyvažuje zhnusení, se kterým jsme při jiných příležitostech museli hovořit o zločinech spáchaných touto organizací.

Tato teroristická organizace utrpěla tvrdý zásah a my bychom měli poblahopřát bezpečnostním složkám, vládám a obyvatelům Francie a Španělska k úspěchu operace. Měli bychom poblahopřát i sobě k příkladu, který dala mezinárodní spolupráce, jež je nezbytným nástrojem v boji proti terorismu.

A závěrem chci říct, pane předsedo, že by teroristé měli vědět, že je očekává následující osud: budou zatčeni, předáni soudům a léty strávenými ve vězení zaplatí za své zločiny, nebo alespoň za ty, které se podaří prokázat.

Viktória Mohácsi (ALDE). – (HU) Děkuji vám, pane předsedo. Dámy a pánové, už tomu je téměř deset měsíců od doby, kdy Evropský parlament přijal usnesení, ve kterém požadoval, aby Evropská komise formulovala strategii pro otázku Romů. Kromě jednoho pracovního dokumentu útvarů Komise nepředložila Komise nic nového, a to dokonce ani pro summit Evropské unie a Romů, o kterém se hovořilo jako o historickém.

Zatím Romové v Kosovu dále žijí v životě nebezpečných osadách se silným znečištěním olovem a v Maďarsku došlo v devíti osadách k útokům zápalnými lahvemi a střelnými zbraněmi proti domům obývaným romskými rodinami. Posledním velmi smutným dějištěm takového útoku se stala vesnice Nagysécs, kde byli vzduchovkami krutě zastřeleni dva Romové, kteří se snažili uprchnout z hořícího domu.

Ve stejném období podle občanských organizací uprchlo z Itálie téměř 30 000 Romů kvůli policejní brutalitě a protiromským náladám. Nadto je tu současná hospodářská krize, která – řekněme to jasně – nejtvrději dopadne na vyloučené, strádající společenské třídy a Romy. Ráda bych všem zodpovědným politikům připomněla, že toto je další důvod, proč je zapotřebí vytvořit evropskou strategii pro Romy. Mokrát vám děkuji.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Pane předsedo, rád bych nastolil otázku obchvatu města Augustów v Polsku. Prodlužující se čekání na rozhodnutí Evropského soudního dvora v této záležitosti znamená další smrtelné nehody, jejichž obětí se stávají chodci. Každoročně projíždí centrem tohoto města kolem dvou milionů vozidel přepravujících zboží. Množství projektů rezervací v regionu Podlasie a zmrazení veškerých investic do silnic v regionu ze strany Evropské komise připravuje oblast o možnost budoucího rozvoje.

Toto rozhodnutí Evropské komise znamená, že se oblast proměňuje ve skanzen, který z ní podle vzoru některých západních zemí vytvoří turistické krajinné zařízení. Nicméně nevybudování obchvatu Augustowa z důvodu ochrany životního prostředí za každou cenu a bez ohledu na potřeby lidí zbavuje obyvatele severovýchodního Polska možnosti rozvoje a důstojného života. To musí vzít Evropská komise v úvahu. Příroda potřebuje ochranu, ale ne za cenu lidských životů.

László Tőkés (Verts/ALE). – (HU) Pane předsedo, Ježíšova slova „Žádám soucit, nikoli oběti“ nám zní v srdcích, když se setkáváme s násilím a krutostí, které panuje ve světě. Hrůza a násilí jsou o to bolestivější, když jsou páchany ve jménu náboženského fundamentalismu nebo náboženské výlučnosti.

Právě proto musíme protestovat proti brutální popravě třináctileté jihosomálské dívky, která byla znásilněna třemi muži, a poté na základě verdiktu islámského soudu ukamenována k smrti. A musíme protestovat proti pronásledování křesťanské menšiny v Iráku, která byla tisícičkami militantních Šiitů přinucena uprchnout ze svých domovů v Mosulu a přilehlém regionu.

Evropská unie by měla v duchu evropské křesťanské tradice, náboženské tolerance a ekumenického bratrství pozvednout hlas a učinit kroky na ochranu obětí náboženského násilí a pronásledování.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) V Portugalsku bojují pracující v řadě odvětví za svá práva. Rádi bychom vyjádřili svoji solidaritu se všemi, kteří se tohoto boje účastní. Zejména podporujeme odvážný boj učitelů a působivou demonstraci, která 8. listopadu v Lisabonu svedla dohromady 120 000 učitelů ze všech koutů země. Této druhé rozsáhlé demonstrace za posledních šest měsíců se účastnilo téměř 80 % příslušníků této profese. Po ní následovaly další akce, které měly ukázat, že učitelé jsou odhodláni pokračovat v obraně státního školství a bojovat za svou důstojnost a respekt ke své práci, které jsou základem pro vzdělávání mladých generací a pro zajištění rozvoje a pokroku Portugalska, které má jednu z nejhorších úrovní školního vzdělávání v Evropské unii.

Podporujeme rovněž boj zaměstnanců podniku Pirites Alentejanas v Ajustrelu proti ukončení těžební činnosti, kterou se tato mnohonárodnostní společnost rozhodla ukončit šest měsíců po jejím opětovném zahájení, čímž připravila o zaměstnání více než 600 lidí. Je třeba urychleně přijmout opatření, která zabrání zhoršení nezaměstnanosti v této chudé oblasti a nedovolí, aby země ještě dále zchudla.

Georgios Georgiou (IND/DEM). – (EL) Pane předsedo, rád bych Parlament informoval, že námořní síly jednoho z kandidátů na členství v Evropské unii v posledních třech dnech, od 14. do 16. listopadu, okupovaly řecký kontinentální šelf. Nechci zde dělat advokáta řecké straně. Řecký kontinentální šelf je však také součástí evropského kontinentálního šelfu a já ze strany Evropy nepozoruji žádné úsilí na ochranu suverenity v dané oblasti.

Zajímalo by mne, jak může země, která se chová tímto způsobem s tak jasnou přítomností a úmysly, vstoupit do Evropy a jak plánujeme přijmout do Evropy tuto asijskou zemi, když se chová tímto způsobem.

Irena Belohorská (NI). – (SK) V říjnu loňského roku jsem písemným prohlášením upozornila na vznik extrémně pravicové organizace, Maďarské gardy. Nečinnost maďarských orgánů spolu s naší nevšímavostí na evropské úrovni bohužel přinesly své ovoce. Dochází nyní k exportu fašismu na území Slovenska.

Nemůžeme jen nečinně přihlížet provokacím, ke kterým došlo v průběhu uplynulých dvou týdnů. V slovenském městě Kráľovském Chlmci pochodovalo 8. listopadu 28 příslušníků této maďarské organizace v replikách fašistických uniforem a položilo k pomníku obětí válek věnec s provokativním nápisem *Věřím ve znovuzrození Maďarska*. Vyděsilo mne, že zásah slovenských orgánů prošel v Evropě bez povšimnutí.

Jak je možné, že právě v době, kdy si Evropa připomíná 70. výročí Křišťálové noci, může členský stát Evropské unie na svém území tolerovat existenci organizací, jako jsou „nylašovci“, Maďarská garda, Jobbik či Hnutí 64 žup? Je nám skutečně jedno, že tu dochází ke znevažování milionů obětí druhé světové války a že po městech jednoho z členských států mohou pochodovat fašisté?

Ján Hudacký (PPE-DE). – (SK) Dovolte mi, abych v den, kdy si připomínáme 19. výročí sametové revoluce v bývalé Československé republice, vyjádřil znepokojení nad politikou současné slovenské vlády zejména v hospodářské oblasti, která má řadu podobných rysů s obdobím před listopadem 1989.

Snahy o plné politické řízení soukromého sektoru a regulační zásahy státu v rozsahu, v jakém je realizuje tato vláda, jsou ve zdravém tržním systému nepřijatelné. Prostřednictvím novel zákonů o cenách a trestního zákona se otevřela cesta k nové regulaci cen v souvislosti s přechodem na euro, která zahrnuje i trestání malých prodejců a poskytovatelů služeb vězením až na tři roky.

Kromě opatření souvisejících s růstem cen energií přichází vláda s řadou populistických prohlášení a hrozeb, se snahou o vyvlastnění některých soukromých společností v energetickém odvětví a s návrhem tvrdých, časově neomezených, plošných regulačních opatření zaměřených proti soukromým subjektům v takzvaném obecném hospodářském zájmu.

Uvedená opatření budou pod záminkou řešení finanční krize a hospodářské recese bránit další nevyhnutelné liberalizaci, deformovat tržní prostředí a odrazovat potenciální investory.

Marek Siwiec (PSE). – (PL) Pane předsedo, 14. listopadu se v Poznani jako každoročně konal pochod za rovnoprávnost. Účastnila se ho skupina mých mladých kolegů, členů Federace mladých sociálních demokratů. Jejich heslem bylo *rozmanitost ano, netolerance ne*. To je součástí rozsáhlejší kampaně na téma tolerance pořádané po celé Evropě skupinou sociálních demokratů v Evropském parlamentu, která probíhá už řadu měsíců. Když demonstrace skončila, napadl skupinu mladých asi tucet chuligánů, kteří je zbili a sebrali jim transparenty s logem skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu. Jedna z obětí byla hospitalizována. Očekávám, že osoby zodpovědné za tento incident budou polskými orgány vypátrány a potrestány. Očekávám, že všechny politicky činné osoby odsoudí politické chuligánství, které se snaží nahradit dialog.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Pane předsedo, v pátek skončil summit EU–Rusko v Nice, který byl narychlo svolán, aby Rusku byla umožněna účast na zasedání G20. Evropská unie se v jeho důsledku rozhodla obnovit s Ruskem jednání o systému partnerství, a tím se postavila proti svému vlastnímu rozhodnutí, které učinila 1. září letošního roku, že s Ruskem nepovede žádná jednání, pokud se ruská vojska nestáhnou z okupovaných území Gruzie. Evropská unie se v této záležitosti chová stejně jako starý muž, který si přesně pamatuje, co dělal před padesáti lety, kdy vznikly Římské smlouvy, ale zapomíná, co udělal před dvěma měsíci, kdy EU sobě a Evropě poskytla ujištění v této důležité otázce. Nyní vycouvává ze svých vlastních rozhodnutí a to, na čem se všichni 1. září dohodli, je nyní odvrženo.

V této souvislosti vyvstává otázka, zda by se lidská práva, která my v Evropském parlamentě často hlásáme po celém světě, měla vztahovat i na evropské země, jako je Gruzie a Rusko, když se Evropská unie v této otázce chová prostě jako Pontský Pilát.

Monica Frassoni (Verts/ALE). – (IT) Pane předsedo, dámy a pánové, možná jste i vy zaslechli, že v Kampánii pominula krize s odpady. Bohužel tomu tak úplně není: Před několika dny bylo v Chiaianu, které mělo být jedním z míst nechvalně známých Berlusconiho skládek, objeveno 12 000 tun azbestu a toxických odpadů. Nikdo ve skutečnosti neví, odkud se tam odpad vzal.

V současné době platí v Itálii vyhláška, která je zcela zjevně v protikladu s veškerou evropskou legislativou především v oblasti ochrany zdraví a rovněž v oblasti odhadů dopadů na životní prostředí. Navíc se v celé situaci postupuje, jako by se jednalo o státní tajemství, neboť do dotyčných oblastí byl zakázán vstup a není možné získat žádné informace o tom, co se tam děje.

Požádali jsme Komisi o zásah, domníváme se, že jde o naši povinnost, protože 10 000 tun azbestu a toxického odpadu uskladněných pod širým nebem ohrožuje každého. Doufáme, že komisař Dimas podnikne opatření a že tak učiní veřejně.

Árpád Duka-Zólyomi (PPE-DE). – (HU) Pane předsedo, je nepřijatelné, aby se vztahy mezi Maďarskem a Slovenskem odvíjely podle záměrů extremistických sil. Odsuzujeme ty, kteří chtějí poškodit vztahy mezi těmito národy, protože víme, kdo je na vině. Slovenská vládní strana, Slovenská národní strana, podněcuje napětí svými nenávisnými projevy proti národnostním menšinám, výlevy, které spílají národům, a protimaďarskými pomluvami. V Maďarsku naopak nejde o státní orgány, ale o mimoparlamentní extremistické skupiny, které s radostí nepřiměřeně reagují na tyto útoky. To je základní rozdíl.

Oba jevy je třeba odsoudit. Jedním z důvodů pro zhoršení vztahů mezi těmito národy bylo, že skupina sociálních demokratů v Evropském parlamentu nevěnovala pozornost politice slovenské koalice SMER, čímž podpořila krajní, výslovně protimenšinové politiky. Proto bylo rozhodnutí skupiny sociálních demokratů přijmout SMER znovu do svých řad chybné a poskytuje volnou ruku krajním projevům protimaďarských postojů. Koaliční vláda v Bratislavě bohužel neposkytuje příležitost pro zlepšení slovensko-maďarských vztahů. Děkuji vám.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Pane předsedo, nechci teď zacházet do podrobností, ale domnívám se, že pan Duka-Zólyomi – který je mým dobrým přítelem – si je dobře vědom, že skupina sociálních demokratů v Evropském parlamentu zaujímá ke koalici, a zejména ke straně pana Sloty, velmi kritický postoj.

Nyní však nastal čas, zejména po vítaném setkání předsedů vlád pánů Fica a Gyurcsányho, aby se záležitosti uspořádaly tak, aby obě země mohly své problémy vyřešit v klidu a neposkytovaly prostor radikálům. Shodneme se na následujícím: radikálům nesmí být umožněno dál vlévat jed do vzájemných vztahů. To se samozřejmě vztahuje na slovní radikalismus pana Sloty, ale zejména se to vztahuje na Maďarskou gardu. Vyzývám obě země, oba předsedy vlád i všechny strany v této sněmovně, aby vyvinuly veškeré úsilí k umlčení radikálů, aby ukončily blokády hranic a aby zajistily, že bude vyslyšen hlas mírumilovných lidí, kteří chtějí chránit menšiny a poskytovat jim pomoc.

19. Přivítání

Předseda. – Dámy a pánové, je mi potěšením, že mohu na galerii přivítat skupinu bývalých poslanců prvního demokraticky zvoleného parlamentu NDR.

Tento parlament vstoupil do učebnic historie, když se rozhodl znovu sjednotit Německo a krátce nato se rozpustil. Delegaci vede tehdejší předsedkyně Sněmovny lidu, paní doktorka Sabine Bergmann-Pohlová. Srdečně vítejte v Evropském parlamentu.

(Potlesk)

20. Jednominutové projevy k důležitým politickým otázkám

Jim Higgins (PPE-DE). – Pane předsedo, systém eCall instalovaný do motorových vozidel je významným pokrokem, který pomáhá záchranným službám, aby co nejrychleji dorazily na místo nehody. Přístroj identifikuje přesné místo nehody, takže lékařská pomoc, policie a hasiči na místo mohou dorazit v co nejkratším čase. To je obzvláště důležité ve venkovských a izolovaných oblastech a zejména v případě nehod, které postihly jediné vozidlo.

Systém eCall je nyní standardním vybavením všech nových aut v řadě zemí EU. Bohužel není dostupný v mé vlasti Irsku, kde máme stále nepřijatelně vysokou úroveň smrtelných nehod. Domnívám se, že systém by měl být povinný ve všech členských státech.

Jde o záchranu životů a tento přístroj rozhodně životy zachraňuje. Z tohoto důvodu vyzývám Komisi, aby po všech členských státech vyžadovala, aby trvaly na tom, že přístroj bude instalován do všech nových motorových vozidel.

Vladimír Maňka (PSE). – (SK) Podle výzkumu Sociologického ústavu Slovenské akademie věd jsou obyvatelé Slovenska maďarské národnosti hrdí, že jsou občany Slovenské republiky. Tento názor má více než 70 % lidí, což je historicky nejvyšší procento v dějinách Slovenské republiky.

Tento výsledek hovoří jasnou řečí proti vystoupením některých politiků, kteří se snaží Evropě namluvit, že na Slovensku dochází k diskriminaci maďarské menšiny. Na půdě Evropského parlamentu někteří kolegové namísto toho, aby usedli za jednací stůl, provozují dva roky komunikaci způsobem, který jenom dále radikalizuje domácí politickou scénu.

Chtěl bych vyzvat ty, kterým záleží na přátelském soužití Maďarska a Slovenska, aby podpořili úsilí obou předsedů vlád, kteří se v sobotu setkali, aby koordinovali boj proti extremismu a aby obě země nasměrovali k dobrým sousedským vztahům.

Oceňuji skutečnost, že již druhý den po jednání přijal maďarský premiér opatření, která povedou ke změnám legislativy proti extremismu. To bude nejlepší zbraní proti těm, kteří dnes beztrestně ohrožují demokracii v tomto regionu.

Eoin Ryan (UEN). – Pane předsedo, jedním z klíčových bodů bílé knihy Evropské unie o sportu je odstranění rasismu, zejména během fotbalových zápasů. Rasismus bohužel zvedl svou odpornou hlavu ve skotské fotbalové lize a my toho hluboce litujeme. Někteří hráči, kteří prohlásili, že budou hrát za Irsko, se stali předmětem rasové nesnášenlivosti a je jim zpívána píseň o hladomoru, což je obrovská urážka nejen pro ně, ale i pro irský národ.

Těší mne, že skotská fotbalová asociace a rovněž bývalý britský ministr vnitra John Reid v této záležitosti jednají. Rasismus však nelze tolerovat, ať už se objeví kdekoli, a jsem přesvědčený, že musíme všichni povstat a prohlásit, že je naprosto nepřijatelný a že k němu nemůže docházet absolutně nikde.

Milan Horáček (Verts/ALE). – (DE) Pane předsedo, na summitu Rusko–Evropská unie, konaném minulý pátek v Nice, bylo rozhodnuto, že v jednáních o nové partnerské smlouvě s Ruskem se bude pokračovat 2. prosince, přestože mnohé členské státy vyjádřily své znepokojení a přestože určité otázky, jako je například další postup v Gruzii a na Kavkaze, zůstávají nevyřešené.

Sleduji vývoj vztahů s Ruskem se značným znepokojením. Zcela záhadně schválila Duma prodloužení prezidentského volebního období na šest let. Pokračuje pošlapávání lidských práv, jak dokládá případ Světlany Bachminové, bývalé zaměstnankyně Michaila Chodorkovského, obchodníka uvězněného na pět

let: úřady odmítají povolit její předčasné propuštění ze sibiřského vězeňského tábora, přestože je v pokročilém stadiu těhotenství. Při vyjednávání s Ruskem nesmí Evropská unie podlehnout vyděračským pokusům Ruska, co se týká energetických surovin, a musí se jasně vyjádřit k porušování lidských práv.

József Szájer (PPE-DE). – (HU) Pane předsedo, dámy a pánové, jedním z nejdůležitějších práv evropských občanů je právo na svobodný pohyb. Když jsme před rokem otevírali hranice schengenského prostoru, objevily se podivné překážky na určitých hranicích nových členských států, jako například mezi Českou republikou a Rakouskem, Maďarskem a Slovenskem a také mezi Maďarskem a Rakouskem. Nedaleko mého města umístily rakouské úřady značku zákazu vjezdu vozidel, přestože je cesta jinak vozidlům volně přístupná.

Následně, jelikož podle našeho názoru tato nepřijemná překážka omezuje jedno z nejdůležitějších práv občanů Evropské unie, právo na svobodný pohyb, jsme spolu s kolegy Othmarem Karasem a Lívií Járókovou značku symbolicky polepili vlajkami EU na protest proti překážce, která místním obyvatelům značně ztrpčuje život.

Dnes již, vážení poslanci, nemusíme bojovat proti železné oponě – při několika příležitostech jsem přinesl kousek skutečné železné opony z okolí svého města –, ale pouze proti několika zákazům vjezdu, nicméně se domnívám, že bychom se měli postarat, aby byly v evropském duchu odstraněny i ony.

Co se týká konfliktu mezi Maďarskem a Slovenskem, rád bych jenom řekl, že ti, kteří protestují proti extremismu, by získali důvěryhodnost, pouze pokud by tak bývali činili i tehdy, kdy Ján Slota, člen koaliční strany, pronášel projevy proti Maďarům a volal po vyhnání Maďarů ze Slovenska.

Kristian Vigenin (PSE). – Pane předsedo, letos si připomínáme 70. výročí pogromů Křišťálové noci. Zdá se, že kolektivní paměť stále slábne, protože po celém světě, evropské demokracie nevyvíjejí, čelíme vzrůstající vlně extremismu spojeného s rasismem, xenofobií, antisemitismem a agresivním nacionalismem.

Skupina PSE je s ohledem na evropské volby v roce 2009 přesvědčená, že političtí představitelé mohou sehrát pozitivní roli v prosazování všeobecného vzájemného respektu a porozumění.

Skupina PSE usilovně šíří uvědomění si hodnoty kulturní a náboženské rozmanitosti jako zdroje vzájemného obohacení společností. Vždy zdůrazňujeme potřebu, aby se veřejně činné osoby vyvarovaly výroků, které podporují stigmatizaci určitých skupin lidí. Dovolte mi vyjádřit můj údiv nad tím, že si skupina PPE vybrala – a stále si ho udržuje – za svého hlavního partnera v Bulharsku stranu, jejíž předseda oceňuje státnické schopnosti Stalina, Hitlera a Maa; který je přesvědčen, že nejlepší cestou směrem k integraci je stanovit seznam bulharských jmen pro nově narozené děti nebulharského původu; muže, který říká, že v Bulharsku jsou bulharští občané, v Turecku turečtí, a jestli je někdo Turek, tak by měl jít do Turecka.

Zajímalo by mne, pane předsedo, jestli vy nebo skupina PPE podporuje stejný postup v případě Turků v Německu. Zdůrazňuji, že výběr partnerů má pro evropské strany velmi významnou úlohu, protože pokud vyměníte kvalitu za kvantitu, prvními oběťmi budou důvěryhodnost PPE, stabilita národních politických systémů a samozřejmě důvěra běžných pravicových voličů.

Předseda. – Pane Vigenine, vzhledem k tomu, že jste se obrátil na mne osobně, dovoluji si poukázat na skutečnost, že Evropský parlament minulý pondělí v Bruselu uspořádal velmi dojemné připomenutí Křišťálové noci.

Co se týká mé stranické příslušnosti, jsem zde v pozici předsedy, nikoli jako člen své strany, přestože se s ní přirozeně cítím spojen. Budete se tedy muset přímo dotázat zodpovědných lidí, protože tuto otázku nelze směřovat na předsedu Parlamentu.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE). – (RO) Především vítáme akční plán přijatý na nedávném zasedání G20, jakož i konkrétní příspěvky pana Barrosa a prezidenta Sárkozyho. Konečná rozhodnutí, která byla přijata, odrážejí strategii, o níž se diskutovalo a kterou přijaly členské státy Evropské unie.

Rovněž bychom měli přivítat odhodlání všech účastníků spolupracovat v boji proti současné krizi ve finančnictví. V současnosti lidé nezajímají spory, zajímají je skutečná řešení. Vzájemná závislost vytváří dvě cesty, kterými se krize šíří, ale ty zároveň mohou umožnit šíření řešení vedoucích k hospodářskému zotavení.

Pokud jde o Rumunsko, způsobuje nárůst nezaměstnanosti v kterékoli zemi Evropské unie urychlení nárůstu nezaměstnanosti v naší rozvíjející se ekonomice dvojnásobným tempem. Dochází k tomu za prvé proto, že lidé pracující v zahraničí jsou posíláni zpět domů, a dále kvůli snížení počtu pracovních příležitostí nabízených zahraničními podniky, které omezují svou činnost.

V současnosti je třeba nezaměstnanost analyzovat na úrovni celé Evropské unie, ale řešení je třeba provádět a financovat na obou koncích těchto cest.

Gábor Harangozó (PSE). – (HU) Velice vám děkuji, pane předsedo. Dámy a pánové, rád bych obrátil vaši pozornost k tlakům, jimž je vystaven trh s kukuřicí, což platí zejména pro oblast střední Evropy. Rekordní úrody, nepříznivá situace na mezinárodním trhu a nestálé výnosy, které jsou častými jevy ve střední Evropě, stlačily ceny v určitých regionech Maďarska hluboko pod intervenční úroveň.

Musíme podniknout kroky jménem producentů a v zájmu udržení stability trhu. Za současných podmínek není Maďarsko samo schopné odkoupit přebytky, existují však i jiné cesty směřující ke stabilizaci trhu. V první řadě je třeba zvýšit intervenční objemy pro státy, které nemají přímořské přístavy. V tomto ohledu musí hrát systém úlohu záchranné sítě, jak bylo původně zamýšleno.

Dále je třeba v zájmu zemí bez přímořských přístavů vyhlásit veřejné zakázky na vývoz do třetích zemí. A konečně je třeba rovněž otevřít specializovaná soukromá skladovací zařízení. Zavedení těchto opatření by výrazně přispělo k tomu, aby nedošlo ke zhoršení situace a pomohlo by našim pěstitelům přizpůsobit se výjimečným okolnostem. Děkuji vám za pozornost.

Předseda. – Tímto končí doba vyhrazená pro tento bod programu.

21. Prvních deset let fungování Hospodářské a měnové unie a budoucí výzvy (rozprava)

Předseda. – Nyní budeme pokračovat v rozpravě o prvních deseti letech fungování Hospodářské a měnové unie a budoucích problémech. V této souvislosti bych rád srdečně uvítal předsedu vlády a ministra financí Lucemburska a předsedu Euroskupiny, pana Jeana-Clauda Junckera, na půdě Evropského parlamentu.

(Potlesk)

Je mi samozřejmě potěšením přivítat i příslušného komisaře, Joaquína Almuniiu.

Pervenche Berès, zpravodajka. – (FR) Pane předsedo, pane předsedo Euroskupiny, pane komisaři, domnívám se, že se jedná o významný okamžik a že téma, o kterém dnes budeme hovořit, ovlivňuje obyvatele Evropy jako celek.

Domnívám se, a všichni jsou dnes přesvědčeni, že euro je náš největší kapitál, naše nejlepší investice. Nyní nastal čas záležitosti posoudit, ale prostřednictvím hodnocení v období krize musíme očividně nalézt prostředky, jak se opět pohnout kupředu. V jaké bychom se nacházeli situaci, kdyby nebylo euro? Bez eura by Island dnes více méně připomínal Irsko, či spíše Irsko by připomínalo Island.

Znovu otevíráme tyto debaty dnes v době krize proto, že všichni rozpoznali, jakou ústřední roli hrálo euro při řešení událostí nejen v normálních časech, ale i v době krize.

Pane komisaři, ráda bych vám poděkovala za prozíravost, neboť když jste v květnu roku 2008 nastolil tento dokument, nikdo nerozpoznal, jak užitečný a důležitý bude, ani jak podpoří zásadní práci směřující do budoucnosti a řešící současnou krizi díky pevnému základu, kterým je euro.

Plně si však uvědomuji, že když jste hovořil s ministry hospodářství a financí, měli najednou plnou hlavu jiných záležitostí, měli plnou hlavu věcí, kterým nevěnovali pozornost: záležitostí kolem finančních trhů. Musíte jim připomenout, že pokud se v budoucnu chtějí dostat ze současné krize, nemohou se obejít bez vykonání dvou věcí.

Musí Hospodářskou a měnovou unii vyvážit. Viděli jsme to při řešení krize na finančních trzích. Nyní to sledujeme při řešení krize v reálné ekonomice, které nyní čelíme. Měnová politika může vykonat značný kus práce prostřednictvím injekcí likvidity za účelem usnadnění fungování trhů a pomocí snižování úrokových sazeb ve snaze o oživení investic. To je ale vše! Pak už je na vládách, aby podnikly kroky pro záchranu bank, pro odstranění toxických produktů a pro budoucí oživení hospodářské činnosti v rámci Evropské unie.

Nastal tedy čas, aby ministři hospodářství a financí využili Smlouvy, která jim přikazuje pohlížet na hospodářskou politiku jako na politiku společného zájmu. Na tomto základě, pane komisaři, znovu zahajte debatu v Ecofinu, požadujte plán činnosti, který jste jim navrhl, a přidejte se k nám na základě návrhů, našich návrhů, které přijmete za své, aby v budoucnu euro skutečně sloužilo růstu a tvorbě pracovních příležitostí.

Co se týká měnové politiky, samozřejmě respektujeme nezávislost Centrální banky, ale zároveň respektujeme Smlouvu jako takovou, a její článek 105 stanovuje, že kromě cenové stability musí Centrální banka usilovat o plnění ostatních cílů Evropské unie. Musím to zdůrazňovat? Musím prohlašovat, že zítra možná zahájíme novou debatu? Není to zapotřebí, toto v naší zprávě není, ale nebude zapotřebí zahájit diskusi o začlenění cíle stability finančního trhu mezi cíle měnové politiky? Tuto otázku vám pokládám.

Samozřejmě nepokročíme ve věci fungování Hospodářské a měnové unie, pokud nevezmeme do úvahy vztah mezi reálnou ekonomikou a finančními trhy. Nyní platíme cenu za to, že jsme na toto zapomněli.

Co se týká rozšíření, tato krize otevírá diskusi o podmínkách, avšak jsem přesvědčená, že musíme zůstat přísní. Reformy před vstupem do eurozóny jsou snadnější než provádění reformy po vstupu do ní, ačkoli jsou velmi náročné. Pane komisaři, toto bylo klíčovým bodem vaší zprávy: myšlenka, že rozdíly, které objevily při fungování eurozóny, jsou důvodem k obavám. Jsou větší, než jsme se původně domnívali.

Proto vás my v Evropském parlamentu vyzýváme, abyste Evropské unii poskytli nástroje, které by jí umožnily sledovat kvalitu veřejných výdajů, aby se zjistilo, jak členské státy reagují, aby se toto nestalo jen diskusí o minimálních požadavcích, diskusí, která by umožňovala jen velice obecnou rozpravu a nikoli debatu o kvalitě veřejných výdajů, která je zodpovědností ministrů hospodářství a financí.

Domníváme se, pane komisaři, že ohledně plánu, který nám navrhuje, se musíte obrátit na členské státy a vyzvat je, aby přezkoumaly své plány. Jejich vnitrostátní plány reformy v současnosti neberou do úvahy nejnovější předpovědi, které jste nyní předložil.

Pokud chceme brát pokus o koordinaci společné hospodářské politiky vážně, je třeba tyto plány přezkoumat na základě odhadů růstu, které jste předložil a které byly podpořeny a potvrzeny MMF a OECD.

Konečně, mezi návrhy, které jsme zformulovali, bych vaši pozornost ráda obrátila k otázkám, které jsou v sázce při vnější reprezentaci eurozóny. Příliš dlouho jsme zaujíмали pasivní postoj. Euro nás ochraňovalo. Kromě ochrany nám však dnes ještě musí umožnit působit na mezinárodní scéně s mocným hlasem, abychom se nestali pouhým nestálým článkem v diskusi mezi ostatními významnými finančními mocnostmi. Jsme významnou finanční mocností, musíme plně přijmout následky vyplývající z této skutečnosti, což je také záležitost, která by měla být předmětem soustavné, koordinované rozpravy v rámci Rady ministrů.

V Evropském parlamentu jsme, jak víte, více než ochotni sehrát svou roli v tomto úsilí.

Werner Langen, zpravodaj. – (DE) Pane předsedo, rád bych přivítal zástupce eurozóny, pana ministerského předsedu a komisaře pro hospodářské a měnové záležitosti. Při celkovém hodnocení myslím můžeme říci, že prvních deset let eura představuje naprostý úspěch. Ne vše šlo úplně hladce, ale zejména během nedávné krize na finančních trzích prokázaly instituce svou hodnotu. Díky institucionální spolupráci v rámci eurozóny bylo možno rychle vypracovat rozhodnutí, promptně je provádět a zejména dát příklad všem 27 členským státům.

Předložili jsme zprávu, která obsahuje 62 konkrétních bodů včetně hodnocení minulosti a vyhlídek do budoucna. Paní Berèssová již zmínila určité body, které se týkají vyhlídek do budoucnosti, já bych je rád rozvedl. Za veškerými pozitivními reakcemi na euro stále zůstává otázka, co se stane dál. Jsou eurozóna a Evropská centrální banka připraveny na budoucí problémy? Zcela jistě se objeví ten či onen problém, který bude třeba analyzovat. Rád bych vám připomněl rozdíly v rozvoji konkurenceschopnosti v rámci eurozóny, protože v pozadí zůstává skutečnost, že sice máme centrální měnovou politiku, ale máme místní rozpočtové a finanční politiky. Pakt o stabilitě a růstu může sloužit jako ukotvení těchto dvou úrovní, pouze pokud budou členské státy připraveny ho dodržovat, přijmout jeho podmínky a prokázat potřebnou disciplínu. Pakt o stabilitě a růstu proto nyní stojí před první velkou zkouškou, kterou představuje řešení finanční krize. Podle mého názoru má nezbytnou pružnost a ve výjimečných případech lze vždy přistoupit k uplatnění dočasných výjimek, ale Pakt o stabilitě a růstu nelze nastavit pouze na jednu stranu.

Další otázkou je, co se stane ve věci dluhu. Došlo k rychlému vypracování balíku opatření pro finanční trhy, vlády podnikly kroky a prokázala se schopnost jednat v krizi, a to včetně Komise, ale otázkou nyní je, jestli nyní odložíme zásady, které přispěly ke stabilitě eura, nebo jestli uspějeme a tyto principy rozvineme a udržíme.

Navíc nyní máme nespočet návrhů, které vzhledem k překvapivě krátkému času, který mi byl přidělen, nemohu a nebudu vyjmenovávat. Skutečností však je, že potřebujeme autoritativnější a jednodušší vnější reprezentaci eura – v tomto ohledu plně sdílíme názor lucemburského předsedy vlády a předsedy Euroskupiny. Zarazilo mne, že pan Juncker nebyl jako předseda Euroskupiny pozván na poslední summit do Washingtonu.

Mohu to říct naprosto otevřeně, vždyť je to v takovém rozporu s veškerým pozitivním vývojem. Přirozeně také chceme, aby došlo k příslušnému zapojení Evropského parlamentu, a na programu je jedna otázka, o níž již dlouho diskutujeme, konkrétně otázka, zda stačí zvýšit koordinaci rozpočtové a finanční politiky, nebo zda – jak se domnívá Francie – to nestačí a musíme namísto toho vytvořit institucionální formu „hospodářské vlády“, což je velice kontroverzní z německého pohledu. Která cesta je ta správná? Pro naši skupinu je odpověď jasná: nepotřebujeme hospodářskou vládu, ale rozhodně potřebujeme větší koordinaci, a to i v ohledu dohodnuté politické směsi. Rovněž však potřebujeme, aby členské státy prokázaly potřebnou disciplínu, jinak se euro může ocitnout v dlouhodobých potížích, o což nikdo nestojí.

Díky patří všem zodpovědným. Parlament je připraven úzce spolupracovat a jsme si jistí, že touto zprávou stanovíme správný tón.

Joaquín Almunia, člen Komise. – (ES) Pane předsedo, pane předsedo Euroskupiny, dámy a pánové, především musím jménem Komise poděkovat oběma zpravodajům, paní Berèsové a panu Langenovi, a všem, kteří pracovali na této vynikající zprávě.

Je třeba poblahopřát ke kvalitě této zprávy o desetiletém výročí Hospodářské a měnové unie. Je třeba blahopřát i ke spolupráci mezi různými politickými skupinami, která dokládá velkou soudržnost v rámci Parlamentu. To představuje další výhodu a pozitivní prvek této Hospodářské a měnové unie, současně i budoucí.

Hospodářská a měnová unie existuje deset let. Z toho jsme vycházeli při naší analýze a to bylo rovněž výchozím bodem pro zprávu vypracovanou Komisí. Byl to i výchozí bod pro sdělení Komise, které jsem měl tu čest vám předložit dne 7. května. Desáté výročí zavedení eura a vzniku Hospodářské a měnové unie však přichází ve výjimečně obtížné a složité hospodářské situaci. To nám umožňuje analyzovat Hospodářskou a měnovou unii z pohledu užitečnosti eura, naší jednotné měny a znamení integrace, pro řešení situace, již jsme dosud nezakusili.

Závěrem je, že první desetiletí eura bylo velmi pozitivní. Co se týká užitečnosti Hospodářské a měnové unie pro řešení současné situace, závěry jsou rovněž pozitivní. Prožíváme těžké období, ale v rukách držíme nesmírně užitečný nástroj pro řešení těchto obtíží.

Je samozřejmě třeba závěry uvedené ve sdělení, které jsem zde předložil 7. května, a závěry vaší zprávy uvést v praxi, aby mohlo být tohoto nástroje v tuto konkrétní chvíli správně využito. Souhlasím s oběma zpravodaji, že klíčovým prvkem je koordinace.

Na zasedání ve Washingtonu o tomto víkendu se rovněž hovořilo o koordinaci. Bez ní nemůžeme současnou situaci efektivně řešit. Nikdo nedokáže vyřešit hospodářské problémy v situaci, ve které se nacházíme, bez koordinace hospodářské politiky. To bylo zcela zřejmé před několika týdny, kdy jsme museli čelit riziku zhroucení finančního systému. Je rovněž jasné, že nyní musíme čelit vyhlídkám na recesi ve většině našich ekonomik a rovněž, poprvé v našem životě, čelíme i riziku deflace.

Je třeba koordinovat rozpočtové politiky. Zpráva o Hospodářské a měnové unii hovoří o potřebě zvýšit rozpočtový dohled, rozšířit způsob, kterým jsou koordinovány fiskální a rozpočtové politiky, jak řekl pan Langen. Musíme však pamatovat, jak zmínila paní Berèsová, na udržitelnost kvality veřejných financí a na skutečnost, že v Paktu o stabilitě a růstu, který byl revidován v roce 2005, máme systém pravidel. Ukazuje se, že tato revize je velmi užitečná, protože nám v době hospodářského zotavení umožnila pokročit v oblasti fiskální konsolidace. Eurozóna ukončila rok 2007 téměř vyrovnaně – poprvé v historii, s deficitem 0,6–0,7 % – což ale znamená, že nyní máme dostatečnou flexibilitu, aby nám fiskální politika skutečně pomohla udržet poptávku, což by měla rovněž činit naše měnová politika.

Závěry naší zprávy jsou nyní obzvláště užitečné, co se týká propojení rozpočtových politik a strukturálních reforem, a v tomto ohledu souhlasím s paní Berèsovou: Musíme přezkoumat a přizpůsobit vnitrostátní lisabonské programy a vnitrostátní programy reforem a musíme rovněž přezkoumat stabilizační a konvergenční programy členských států a přizpůsobit je současné situaci. O těchto otázkách budeme hovořit v následujících měsících a z tohoto důvodu Komise, jak víte, předloží 26. listopadu akční plán zahrnující cíle, nástroje, politiky a závazky. Tento plán naznačí potřebu přizpůsobit vnitrostátní programy, aby došlo ke sjednocení vnitrostátních politik a k jejich sladění a soudržnosti s evropskou strategií, politikou a nástroji. Souhlasím s vámi a se zprávou v tom, že musíme posílit vnější rozměr eura a Hospodářské a měnové unie.

Jak pan Juncker dobře ví, potřebujeme strategii ve vztahu k mnohostranným organizacím a ostatním hlavním účastníkům, s jejíž pomocí budeme moci hájit své zájmy, co se týká naší měny a Hospodářské a měnové unie, a tím hájit hospodářské zájmy Evropské unie.

Tuto strategii je třeba založit na zásadách a prioritách, jakož i na nástrojích umožňujících podnikat kroky, které nám umožní promlouvat jednotným hlasem a tak posílí vliv jednoho každého Evropana a zejména eurozóny. Jedná se tu i o otázku správné správy. Naprosto souhlasím s mnohými aspekty řízení, které jste zařadili do své zprávy, a doufám, že souhlasit budou i ministři financí v Radě Ecofinu a v Euroskupině.

Paní Berèsová – už se blíží k závěru – ve svém projevu řekla, že by komisař a Komise měli obrátit pozornost ministrů financí k závěrům této zprávy. V Molièrově hře je postava muže, který říká, že si myslel, že mluvil ve verších, ale ve skutečnosti mluvil v próze, aniž by si to uvědomoval. Domnívám se, že diskuse, které v současnosti probíhají mezi ministry v Euroskupině za předsednictví Jeana-Clauda Junckera, mezi ministry v Radě Ecofinu a mezi ministry na zasedání ve Washingtonu, jsou debatami, které ideálně zapadají do priorit a potřeby koordinace, jak je odráží zpráva Komise a vaše zpráva, přestože si toho někteří pravděpodobně nejsou vědomi.

(Potlesk)

Jean-Claude Juncker, předseda Euroskupiny. – (FR) Pane předsedo, pane komisaři, paní Berèsová, pane Langene, dámy a pánové, rád bych především blahopřál oběma zpravodajům ke zprávě, kterou vám i nám předložili, neboť ji studujeme a hovoříme o ní. Zpráva je spravedlivá a zachází dostatečně daleko, aby nás v nadcházejících měsících dostatečně zaměstnala.

Souhlasím s rozbohem uvedeným ve zprávě paní Berèsově a pana Langena, který se týká hodnocení prvních deseti let jednotné měny. K tomu, co ve své zprávě vyjádřili, není co dodat, ani nelze nic ubrat. Navíc má tato zpráva podporu valné většiny této sněmovny, přinejmenším v oblastech, k nimž Komise vyjádřila svůj názor. Pozoruji, že nadšení sněmovny pro jednotnou měnu je mnohem zřetelnější, než tomu bylo před dvanácti, třinácti či dokonce ještě před deseti lety, a to by nás mělo těšit.

Ve věci hospodářských rozdílů, rozdílů mezi strukturálními reformami a rozdílů v oblasti správy veřejných financí bych především rád podotkl, že jsem nerozuměl, co měla zpráva na mysli, když uvedla, že výsledky nenaplnily očekávání, která existovala v době zavedení jednotné měny. Nevím o žádné kvantitativní zprávě o rozdílech mezi jednotlivými členskými státy eurozóny. Jelikož neexistuje taková zpráva, jde o podružnou poznámku, které nerozumím. Sdílím názor, že tyto rozdíly čas od času narůstají, což až dosud neohrožovalo soudržnost eurozóny, ale pokud by tyto rozdíly měly přetrvávat, mohly by poškodit soudržnost v dlouhodobém horizontu.

Co se týká zbytku, a v tomto bychom měli být potěšeni, Evropa – Evropská unie obecně a Euroskupina zejména –, která v současnosti čelí jedné z nejvážnějších krizí, které musela za posledních několik desetiletí řešit, ji řeší kompetentně a mimo jiné se vyvarovává chyb, které jsme v Evropě učinili v sedmdesátých letech. Prohlásit, že jsme neopakovali stejné chyby, není malá věc ekonomicky a politicky, umožnilo nám to zabránit krizi plynoucí ze prohlubování rozdílů v rámci měnové unie a zabránit podkopání její soudržnosti.

Skutečností je, že tváří v tvář krizi takových rozměrů, jakou nyní zažíváme, tváří v tvář krizi, která stále více zasahuje do reálné ekonomiky, je zapotřebí silné, koordinované hospodářské politiky na evropské úrovni a my se musíme zamyslet nad nejlepším způsobem jejího organizování tím, že na jedné straně vezmeme v úvahu náš koncepční a regulační rámec – mám zde na mysli Pakt o stabilitě a růstu a Lisabonskou strategii – a na druhé straně závažnost této krize, jejíž následky jsou mnohem vážnější, než jsme si před několika měsíci představovali.

Vytvoření druhé významné světové měny rozhodně přináší výhody, ale zároveň to zahrnuje závazky a zasedání G20 minulý pátek a sobotu nám připomnělo závazky naše i ostatních. Musíme co nejlépe využít tři týdnů, které zbývají do prosincového zasedání Evropské rady, abychom zručně dopracovali evropskou strategii a předešli nesourodým reakcím na vnitrostátní úrovni. Takové nesourodé reakce nás samozřejmě ohrožují. Dojímá mne, když slyším výzvy a opakované výzvy ke koordinaci hospodářské politiky, které většinou zaznívají v jazyce Voltaira.

Rád bych, aby ti, co volají po koordinaci hospodářských politik, nejdřív a především šli příkladem a dokázali upřímnost svých slov. Zaznamenal jsem, že různé vlády různých členských států eurozóny se dychtivě a oprávněně vrhají do řešení problémů, kterým čelí jejich automobilový průmysl. Rád bych, aby ti, kteří hovoří a automobilovém průmyslu a kteří neustále mluví o koordinaci hospodářských politik, koordinovali své národní akce, když přijde na iniciativy týkající se automobilového průmyslu. Zbytek má minimální význam. Je třeba skutečně koordinovat a prostřednictvím hmatatelného důkazu dokázat upřímnost těchto slov.

(Potlesk)

Co se týká měnové politiky, víte, jak plachý v tomto ohledu jsem, nikdy bych o ní neřekl ani slovo kromě toho, že se stále domnívám, že Evropská centrální banka v posledních několika měsících hrála vskutku příkladnou roli.

Integrace a dohled nad finančními trhy – to je další důležitá oblast, kterou vaši zpravodajové ve zprávě zpracovali. G20 nám stanovila ambiciózní plán postupu. Je třeba ho přetvořit v konkrétní kroky G20, a tedy Evropské unie a členů Euroskupiny. Bezpochyby si vzpomenete, že členské státy Euroskupiny a Evropské unie jako první požadovaly, abychom si ze současné krize vzali poučení, a já nechci uschovávat vzpomínky na tuto epizodu na nějakou pozdější dobu. Po čtyři roky jsme – mluvím zde o těch, kteří jsou zodpovědní za Euroskupinu – opakovali ministrům financí Japonska a Spojených států a obraceli jejich pozornost k riziku jejich dvojitého deficitu a k nebezpečí vytvářenému systematickým podceňováním rizik, zejména co se týká nemovitostí.

Po dva roky někteří z nás na úrovni G7, zejména během německého předsednictví G7, s určitou otevřeností požadovali rozsáhlejší regulaci finančních trhů. Nelíbí se mi skutečnost, že ti, kteří v minulosti toto odmítali, nyní vytvářejí dojem, že vedou evropskou reakci. Vlády Spojených států a Spojeného království měly veškerý potřebný čas, aby přijaly návrhy Euroskupiny na lepší regulaci finančních trhů, ale nechtěly tak učinit. Neměly by dnes vytvářet dojem, že jdou v čele ostatních.

Ve věci rozšíření eurozóny nemám co říct, co by se lišilo od toho, co napsali vaši zpravodajové. Jen bych prostě poukázal na skutečnost, že členství v eurozóně je samozřejmě výhodou a příležitostí, ale že zahrnuje i závazky, z nichž některé je třeba splnit ještě před vstupem do eurozóny.

Tento naprosto pochopitelný optimismus pro zformování nové G7 však způsobuje problémy, co se týká vnější reprezentace eurozóny. V rámci Euroskupiny jsme vždy vyzývali k většímu zastoupení Evropské unie a Euroskupiny v G20, v Mezinárodním měnovém fondu a ve Fondu finanční stability. Euroskupina jako první požadovala trvalé stálé místo v G20 pro Komisi, což nezabránilo tomu, aby se předseda Komise neucházel o předsednictví Euroskupiny – následky čehož uvidíme později. Nicméně se domníváme, že by Evropská centrální banka a Komise měly být zastoupeny u G20 na dlouhodobé bázi, stejně tak i Euroskupina, ať už by mělo jít o zastoupení předsedou Euroskupiny, který se skromně snaží řídit práci ministrů financí, o nichž pan Sarkozy poznamenal, že jsou nerovní, nebo zastoupení někým jiným. Neusiluji o předsednictví Euroskupiny na úrovni ministrů financí pro své vlastní potěšení a slávu, která není nekonečná, činím tak z pocitu zodpovědnosti. Pokud se jiní domnívají, že při plnění těchto úkolů jsou schopni odvést lepší práci, tak ať tak učiní, ale měli by se jim v budoucích letech věnovat se stejnou intenzitou, s jakou se zdá, že o ně nyní usilují.

Co se týká zbytku, hospodářských nástrojů Hospodářské a měnové unie a řízení naší skupiny, domnívám se, že jsme v posledních několika letech učinili značný pokrok, ale když diskutujeme o kurzové a měnové politice na mezinárodní úrovni, je nemyslitelné, aby druhá hlavní světová měna nebyla zastoupena, pokud jde o politické a měnové otázky, těmi, kteří jsou zodpovědní za řízení těchto dvou aspektů a dvou oblastí naší společné politiky.

Pokud chceme, aby ministři financí v rámci Euroskupiny řádně řídili hospodářskou oblast Hospodářské a měnové unie, pak musí jednotliví představitelé států a vlád dát svým ministrům financí potřebné pokyny. V Lucembursku to, jak víte, nepředstavuje žádný problém.

(Potlesk)

Předseda. – Velmi vám děkuji, pane Junckere, nejen za tuto zprávu, ale i za vaši oddanou práci v této oblasti ve funkci předsedy Euroskupiny.

Jean-Pierre Audy, *navrhovatel stanoviska Výboru pro mezinárodní obchod.* – (FR) Pane předsedo, pane předsedo Euroskupiny, pane Junckere, pane komisaři, dámy a pánové, především blahopřeji svým kolegům, paní Berěsové a panu Langenovi, ke kvalitě jejich zprávy a děkuji jim, že do ní zapracovali pozměňovací návrhy nastolené Výborem pro mezinárodní obchod.

Deset let po svém vzniku by měla být Hospodářská a měnová unie považována za evropský úspěch a měli bychom na ni být hrdí. Nikdo nemůže zpochybnit skutečnost – a řada studií to dokládá –, že skutečně existuje propojení mezi měnovou politikou a obchodní politikou a že v tomto ohledu hraje měnová stabilita pozitivní úlohu nezbytnou pro udržitelný růst mezinárodního obchodu.

Větší využívání eura jako mezinárodní měny přináší výhody členským státům eurozóny, protože evropským podnikům umožňuje snižovat kurzová rizika a zvyšovat svou konkurenceschopnost v mezinárodním prostředí.

Přestože však Evropská centrální banka stanovením cenové stability za prioritu zvýšila důvěru v euro, nikdo nemůže zpochybňovat skutečnost, že inflace je globální realitou a že v otevřeném tržním hospodářství nelze tento globální jev řešit pouze prostřednictvím evropské měnové politiky.

Je zřejmé, že směnný kurs eura byl příliš vysoký po příliš dlouhou dobu, což mělo negativní dopady, v neposlední řadě ochromením vývozu a podporou dovozu v rámci vnitřního trhu. Mnozí výrobci vyjádřili v této souvislosti své obavy. Podle studie, kterou jsme ve Výboru pro zahraniční obchod zadali, nás politika Evropské centrální banky stanovující vysoký kurs eura stála v posledních několika letech 0,5 procentního bodu růstu ročně.

Kvůli tomu lituji, že Komise neprovedla přesnější rozbor mezinárodní úlohy eura a jeho vlivu na vnitřní trh s přihlédnutím k mezinárodnímu obchodu.

Měnové politiky některých partnerů EU, kteří usilovali o podhodnocení svých měn, neférově ovlivnily obchod. Daly by se považovat za necelní překážky v mezinárodním obchodu. Právě v tomto kontextu navrhuje prozkoumat schůdnost vytvoření orgánu pro regulaci měnových rozdílů na způsob toho, co se podařilo vytvořit v oblasti obchodu ve Světové obchodní organizaci.

Tento orgán, který by spadal pod Mezinárodní měnový fond, by mohl přispět ke stabilizaci mezinárodního měnového systému, snížit riziko zneužívání a vrátit světovým trhům důvěru, kterou potřebují.

Podporuji návrh Komise na vytvoření společných evropských měnových pozic prostřednictvím získání, v dlouhodobém horizontu, jednoho křesla pro eurozónu v mezinárodních finančních institucích a fórech.

A na závěr, je mi líto, že se zpráva nepřihlásila k myšlence hospodářské správy. Pane Junckere, nejedná se zde o problém upřímnosti, jde o politický návrh na zorganizování nástrojů Společenství.

V minulých dobách by vlády urovnaly velké mezinárodní nepokoje pomocí válek. Dnes vedeme hospodářské a sociální války, v nichž lidé neumírají, ale přicházejí o práci, a není úplně jasné, kdo je vlastně nepřítel.

Nebuďme v této souvislosti naivní a pracujme usilovně na zavedení evropské hospodářské a sociální správy. To samo o sobě rozhodně nemusí stačit, ale je to nezbytná podmínka pro úspěch evropského sociálně-tržního hospodářství.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN MAURO

Místopředseda

Karsten Friedrich Hoppenstedt, jménem skupiny PPE-DE. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, velmi rád bych poděkoval zpravodaji za poznámky týkající se budoucnosti eura a všech souvisejících politických oblastí a řekl, že ve výboru získal širokou podporu.

Jsem rovněž vděčný dalším účastníkům, zejména panu Junckerovi, který byl tváří Evropy na zasedání Mezinárodního měnového fondu ve Washingtonu a odvedl tam výbornou práci. Byli jsme na něj hrdí a já bych mu jen rád vzkázal: nenechte se negativními diskusemi odradit od pokračování ve své velice úspěšné práci.

Před deseti lety jsem měl tu čest promluvit o euru jménem skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů a tehdy jsem prohlásil, že „euro bude silné, navzdory negativním poznámkám“, jakými byly například poznámky tehdy nastávajícího kancléře Gerharda Schrödera, který ho tehdy označil za nemocné, předčasně narozené dítě. To jsme podle mého názoru úspěšně vyvrátili.

Koneckonců euro přišlo na svět po několikaleté dietě pomocí strohého, neutuchajícího kondičního programu a bylo úspěchem. Už se tím nechci dále zabývat. V té době byl Gordon Brown úřadujícím předsedou Rady a zcela jasně tehdy prohlásil, že Evropský parlament hraje významnou roli v historickém procesu vytváření měnové unie. Promluvili i další hráči, včetně Jacquese Santera a také Wilfrieda Maartense, který tehdy označil země eurozóny – nejdříve 11, pak 15 a nakonec 16 – za průkopníky odvážné Evropy.

Domnívám se, že Evropa potřebuje do budoucna odvalu, abychom mohli stejně úspěšně pokračovat v práci a dále úspěšně figurovali s eurem mezi ostatními hlavními mocnostmi – USA, Asií a ostatními. Devizové rezervy uložené po světě v euru jsou nejlepším možným důkazem úspěchu eura a eurozóny.

Elisa Ferreira, jménem skupiny PSE. – (PT) Ráda bych blahopřála nejen zpravodajům, ale rovněž Komisi k její iniciativě, s níž připravila tento text hodnotící prvních deset let fungování Hospodářské a měnové unie. Je to text strategický a této analýzy bylo nezbytně zapotřebí.

Jak zde již dnes zaznělo, euro je nepopíratelným úspěchem. Od Lisabonu po Helsinky a od Dublinu po Bratislavu ukázalo euro svou sílu a spolehlivost, a to i dokonce i během současných vážných otřesů. Je očividně životně důležité, aby se hranice tohoto klubu dále rozšiřovaly.

Dnes je však důkladnost evropského projektu každodenně vystavována zkouškám v mnoha dalších dimenzích. Jak bylo řečeno, euro má ústřední význam pro fungování finančního systému. Nicméně i samotný text Komise jasně poukazuje na zásadní závěr, že ani růst v reálné ekonomice, ani sociální či prostorové sbližování nedokázaly s tímto úspěchem držet krok. Naopak, Komise dochází k jasnému závěru, že v prvním desetiletí jednotné měny došlo k prudkému nárůstu rozdílů.

Tyto rozdíly mají dopad na regiony v mé vlasti, zejména v severním Portugalsku, i na další regiony v ostatních členských státech. Jednotná měnová politika, zejména vysoký směnný kurz, měly významnější dopad na ty regiony, které jsou více vystaveny mezinárodní konkurenci, a ty, které především vyvážejí.

Dnes má krize vyplývající z deregulace finančních trhů závažné důsledky pro reálné hospodářství a dále zhoršuje situaci mnoha občanů v řadě regionů. Regiony, které jsou vystaveny zahraniční konkurenci, závisejí na malých a středních podnicích, a regiony, pro které je velmi důležitý přístup k úvěrům, se nyní stávají obětmi tohoto procesu a hrozí dokonce hospodářský pokles.

Úspěch eura závisí na důvěře, kterou do něj vloží evropští občané. Nejmnocnější evropské země již podnikly kroky k podpoře svých národních hospodářství. Jako příklad můžeme uvést iniciativy podniknuté v oblasti automobilového průmyslu. Evropa však není jen automobilový průmysl. Musí se jednat o mnohem více než jakýsi víceméně koordinovaný souhrn vnitrostátních politik. Nastal čas vytvořit z eura jeden z ústředních evropských nástrojů pro zabezpečení zdravé měny a zdravého reálného hospodářství. Euro musí doprovázet mechanismy, které zaručí plnění základního cíle dosažení sociální a regionální konvergence, protože to je v podstatě jádrem projektu jednotné Evropy.

Diskuse na téma koordinování hospodářských politik v eurozóně je nyní bezpochyby relevantnější a aktuálnější. Koordinace vnitrostátních politik však nestačí. Je třeba udělat víc. Máme Lisabonskou strategii, která je čistě souhrnem vnitrostátních iniciativ, a máme Pakt o stabilitě a růstu, který vyvíjí různý stupeň tlaku na jednotlivé země, které ho užívají, a s tím související omezení, ke kterým můžeme ještě přidat omezený rozpočet, který máme k dispozici.

Krize vytváří příležitosti. Měnovou unii lze udržet, pouze pokud bude docházet ke sbližování blahobytu členských států a jejich občanů bez ohledu na to, kde se narodili. Jakým jiným způsobem bychom mohli zmobilizovat podporu lidí pro jednotnou měnu? Komise se musí vyrovnat se svou vlastní diagnózou. A právě proto netrpělivě očekáváme konkrétní návrhy, které by Komise měla předložit 26. listopadu této sněmovně a evropským občanům.

Je životně důležité, aby tato krize vedla k nové fázi ve vývoji Unie, kdy konsolidace a posilování finančního systému budou doprovázeny skutečnou prosperitou založenou na soudržnosti a konceptu občanství, které je rovněž hospodářské.

Wolf Klinz, jménem skupiny ALDE. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, zažíváme nyní nejvážnější finanční krizi za posledních několik desetiletí a Evropská centrální banka a euro zatím procházejí touto obtížnou zkouškou s významnými. Evropská centrální banka krizi řešila s rychlostí a rozhodností a pracovala lépe než některé jiné centrální banky, čímž podala působivý důkaz o svých schopnostech řešit krize v obtížných dobách. Euro ukázalo, že je silnou měnou, čímž pomohlo udržet stabilitu v eurozóně a dokonce dokázalo poskytnout pomocnou ruku ve formě cílových opatření určitým zemím mimo ni.

Volání po evropské hospodářské vládě zapomíná na skutečnost, že mnohé se již učinilo a činí ve věci koordinace a harmonizace politik jednotlivých členských států. Úspěchy v této oblasti lze přičíst v neposlední řadě i vám, pane Junckere, a já bych rád využil této příležitosti a konkrétně vám poděkoval.

Země vně eurozóny, jako je Dánsko či Maďarsko, nyní na vlastní kůži zakoušejí, jak se může prodrazit nepatřit do Euroskupiny a nebýt pod ochranným deštníkem eura. Země, které se původně stavěly proti myšlence vstupu do eurozóny, jako například Dánsko a Švédsko, nyní mění postoj a uvažují o připojení v průběhu několika let.

Finanční krize také ukázala, jak těsně jsou propojeny finanční systémy a jak jsou zranitelné. Je proto v našem vlastním zájmu, aby země, které ještě nedošly do fáze přijetí eura, tak učinily co nejrychleji, a země, které se rozhodly nepřijmout jednotnou měnu, aby změnily svůj názor, byť bez ústupků, které by byly v rozporu s podmínkami vstupu. Evropská Hospodářská a měnová unie je stabilní oblast s jasnými podmínkami pro vstup, a ty by se neměly rozměňovat. Jedinou věcí, o které by se snad mohlo uvažovat ve věci míry inflace, by bylo nepoužívat tři nejlepší státy Evropské unie jako referenční bod, ale namísto toho pohlížet na eurozónu jako celek, neboť teď už jsme rozsáhlejší klub se šestnácti členy.

Jelikož před několika lety došlo k přezkoumání Paktu o stabilitě a růstu, je nyní dostatečně flexibilní, aby dokázal v dobách hospodářské nerovnováhy příslušně reagovat na výzvy, jaké představuje současná krize. Proto by bylo chybou snažit se oslabit a předefinovat požadavky paktu.

Krize rovněž jasně ukázala, že obrovské deficity, jaké vidíme například v USA, nejsou dlouhodobě udržitelné, že hospodářský rozvoj založený na rozsáhlém úvěrování nefunguje, a proto neexistuje žádná alternativa k opatřením pro vytrvalou konsolidaci rozpočtu. Jsme přesvědčeni, že navzdory tomu, co se v současnosti říká o finančních trzích a o čem se přemítá v médiích, finanční krize nakonec měnovou unii neoslabí, ale naopak posílí.

Eoin Ryan, jménem skupiny UEN. – Pane předsedající, především bych chtěl blahopřát paní Berèsové a panu Langenovi k úsilí, které vložili do vypracování této velmi významné zprávy. Je to zpráva vynikající, která si zaslouží pozornost.

Když se o tomto tématu poprvé mluvilo na úrovni výborů, zažívali jsme velmi odlišné hospodářské klima. Už se objevila hypoteční krize ve Spojených státech amerických, ale myslím, že nikdo nepředvídal, jaké následky bude mít a jaký bude rozsah dopadů na finanční trhy po celém světě.

Jak se zhoršovala situace ve finančnictví, měnil se i tón našich diskusí v Hospodářském a měnovém výboru. Současná krize je krizí celosvětovou, a máme-li se s ní vypořádat, potřebujeme globální koordinovanou reakci, proto nanejvýš vítám iniciativu přijatou o víkendu a její výsledek. Je zapotřebí vykonat ještě mnohem více, ale domnívám se, že jde o dobrý počínek.

Pro Irsko je stabilita, kterou přináší euro, zejména co se týká úrokových měr a směnných kurzů, klíčovým faktorem, který nám umožňuje vyplout z bouřlivých vod, nikoli bez šrámů, ale stále na hladině.

Pokud ještě někdo v Irsku nebo jinde v eurozóně či jinde v Evropě stále pochybuje o výhodách příslušnosti k euru, ať se prostě jen podívá na severozápadní Evropu a uvědomí si, k čemu dochází na Islandu.

Kdyby obyvatelé Irska bývali naslouchali těm, co odmítali nejen Lisabonskou smlouvu, ale i Maastrichtskou smlouvu, kde by dnes Irsko bylo? Byli bychom mimo. Nebyli bychom v eurozóně a byli bychom tvrdě zasaženi po hospodářské stránce, protože by nám chyběla stabilita, kterou zemi přineslo euro.

Neočekávám odpověď od stran typu Sinn Féin, které se trvale staví proti Evropě a krokům, které podnikáme, ale skutečně se domnívám, že nastal čas, aby se postavili a řekli, co si vlastně myslí a jakou pozici celkově zastávají k otázce Evropy a naší hospodářské budoucnosti.

Pierre Jonckheer, jménem skupiny Verts/ALE. – (FR) Pane předsedající, pane předsedo Euroskupiny, pane komisaři, jménem své skupiny bych chtěl i já poděkovat paní Berèsové a panu Langenovi za významnou zprávu, kterou nám předložili. Ve svých 62 odstavcích na čtrnácti hustě popsaných stranách poskytuje množství materiálu k přemýšlení. Rád bych také využil přítomnosti předsedy Euroskupiny a komisaře, abych se s nimi jménem své skupiny znovu podělil o několik poznámek, které si podle našeho názoru zaslouží větší pozornost, než jaká jim byla věnována ve zprávě.

První poznámka se týká politiky směnného kurzu eura. Připouštím, že mi stále není jasné, zda existuje politika směnného kurzu eura ve vztahu k ostatním mezinárodním měnám či nikoli, a zda v G20 nebo jinde probíhá diskuse o způsobu, jakým budou dále financovány velmi podstatné deficity Spojených států.

Má druhá poznámka se týká tématu koordinace. Domnívám se, že euro je úspěšné zejména z politického hlediska, protože dává Evropské unii status politické mocnosti. Domnívám se však, že koordinace nefunguje dobře, a to zejména ve třech bodech.

Prvním z nich je otázka danění. Víte, jaký je názor skupiny Zelených/Evropské svobodné aliance na tuto otázku: jsme pro daňovou soutěž v rámci Evropské unie, ale pro spravedlivou daňovou soutěž. Domníváme se, že daleko zaostáváme v boji proti daňovým rájům, včetně těch v rámci Evropské unie, a domníváme se, že rovněž daleko zaostáváme ve věci rozšíření směrnice o příjmu z úspor.

Ve věci koordinace rozpočtových politik – což je můj druhý bod – jsem zaregistroval, že se členské státy vydávají cestou plánů na „oživení“. Například na evropské úrovni slyším pana Trausse-Kahna říkat, že je třeba, aby se vyčlenilo 1 % HDP Společenství, což představuje v podstatě celý roční rozpočet EU. Jaký je náš postoj k takovým názorům? Domnívám se, že úsilí o koordinaci nepokračuje příliš dobře, a domnívám se rovněž, že reakce, které poskytnete ve vztahu k revidovanému Paktu o stabilitě a růstu, jsou nedostatečné a neodpovídají výzvám, které nás očekávají.

A konečně, třetím bodem, kde je podle mne koordinace slabá a nedostatečná, je mzdová politika, kterou provádějí různé státy Evropské unie. Skutečností je, že Německo vybuchovalo svůj robustní výkon v posledních deseti letech na základě uplatňování mzdové politiky, což se stalo vzhledem k velikosti německého hospodářství impulsem pro růst celé eurozóny. Domnívám se, že to představuje problém, co se týká úrovně vnitřní poptávky a úrovně mezd pro řadu druhů zaměstnání, o problému jistoty práce ani nemluví.

Pane předsedo Euroskupiny, pokud jde o tyto tři body, očekávám od vás a od Rady ministrů financí, kterou zastupujete, že v budoucnu prokážete větší ambice, neboť zde hovoříme i o budoucích výzvách.

Sahra Wagenknecht, jménem skupiny GUE/NGL. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, deset let po zavedení měnové unie se Evropa nachází ve vážné krizi. Banky se hroutí nebo jsou při životě udržovány miliardami z národních rozpočtů, hroutí se trh a miliony lidí se strachují o své zaměstnání a budoucnost.

Nezklamal pouze trh: zdá se, že převládající politika se nedokáže poučit ze svých chyb. Musíme se na to podívat z toho úhlu, že při zakládání Hospodářské a měnové unie došlo k vážným chybám. Jednou z těchto chyb bylo strukturální oddělení měnové a fiskální politiky: nelze vytvořit jednotnou měnu, aniž by zároveň nedošlo alespoň v hrubých rysech k harmonizaci danění a výdajové politiky. Zdá se mi, že došlo k enormnímu nárůstu hospodářské nerovnováhy v rámci eurozóny. Co potřebujeme nyní, je skutečně lepší koordinace hospodářské a zejména zdaňovací politiky. Potřebujeme účinná opatření pro boj proti daňovému dumpingu, musí dojít k uzavření daňových rájů a je třeba konečně znovu dostat pod kontrolu pohyb kapitálu.

Další závažná chyba se podle našeho názoru skrývá ve struktuře Paktu o stabilitě a růstu. V časech, jako zažíváme nyní, každý, kdo se domnívá, že konsolidace rozpočtu je nezbytná, zcela zjevně žije v jiném světě: v této chvíli by nic nemělo katastrofálnější následky než reagovat na hospodářskou krizi nabízejícími se úspornými opatřeními. Pakt o stabilitě jasně ukázal, že neuspěl. Měl by být nahrazen integrovanou evropskou strategií pro solidaritu a udržitelný rozvoj. Podle našeho názoru potřebujeme investiční ofenzivu za účelem obnovy veřejné infrastruktury a zlepšení života sociálně znevýhodněných skupin obyvatel Evropy.

Třetí chyba podle našeho pohledu leží ve struktuře samotné Evropské centrální banky, která nepodléhá žádnému demokratickému doзору a má jediný cíl, kterým je cenová stabilita. Měli bychom prosazovat zavedení demokratického dohledu nad Evropskou centrální bankou a měli bychom rovněž vyzvat k úpravě mandátu ECB tak, aby v budoucnu byla dána růstu a zaměstnanosti přinejmenším stejná váha jako cenové stabilitě.

Současná krize poskytuje rovněž příležitost pro dalekosáhlé reformy evropské měnové a finanční architektury. Tato příležitost by neměla být jen tak zahozena.

Nils Lundgren, jménem skupiny IND/DEM. – (SV) Pane předsedající, kdybychom měli v Evropě společné literární vzdělání, začal bych svůj příspěvek citátem jednoho velkého švédského básníka: *Hlas lichotek tě ukoľbá do spánku: čas od času naslouchej hlasu pravdy*. Báseň je psána v alexandrinu s cézurovou. Oba zpravodajové dospěli ve svém hodnocení k závěru, že měnová unie je úspěšná. Následně pomáhají vytvářet mýtus obklopující euro, který v západním kritickém myšlení nemá tradici.

Pravda o euru je docela jiná. Prvních deset let především zahrnovalo obrovské náklady ve formě nižšího růstu a vyšší nezaměstnanosti. Za druhé, měnová unie doposud nebyla vystavena tvrdé zkoušce. Výzkum poukazuje na skutečnost, že její vliv na objem zahraničního obchodu může být dosti velký, snad dokonce i 3–4 % HNP. Na druhou stranu je zjevné, že sociálněhospodářský zisk z tohoto nárůstu obchodu je velmi

skromný, snad 3–5 promile HNP, což je jednorázový zisk. Tohoto zanedbatelného nárůstu prosperity bylo dosaženo na úkor toho, že státy eurozóny nemohly provádět nezávislou měnovou a finanční politiku. Německo vstupovalo do této měnové unie s velmi nadhodnocenou měnou a žilo s vysokou úrokovou mírou a příliš restriktivní finanční politikou.

Náklady byly značné, takže jak vypadá situace nyní? Byl vytvořen příběh, že se země eurozóny spojily a vedly boj s finanční krizí. Jak všichni vědí, je to pouhý mýtus. Bylo to Spojené království, které není členem měnové unie, a Gordon Brown, kdo se chopil iniciativy. Eurozóna se připojila poté.

Roger Helmer (NI). – Pane předsedající, dovolu mi poblahopřát panu Lundgrenovi k jeho poznámkám a rovněž zpochybnit pohled pana Ryana ze skupiny UEN, který nám tvrdí, že stabilita poskytnutá eurem byla pro Irsko obrovským přínosem. Pokud by sledoval nedávný hospodářský vývoj Irska, věděl by, že nepružnost měnové politiky eura přispěla k vážným inflačním potížím, zejména v oblasti trhu s nemovitostmi, a že irská bublina na tomto trhu byla mnohem vážnější, než by bývala byla, pokud by Irsko mohlo řídit svou vlastní měnovou politiku.

S eurem nám byla nabídnuta vyhlídka úžasných výhod, bylo nám nabídnuto snadnější cestování, růst a efektivita a snadnější převody peněz mezi členskými státy. K tomu ovšem nedošlo. Ano, cestování je snadnější, ale nevidíme onen růst a efektivitu a domnívám se, že je téměř stejně složité a drahé převádět peníze mezi státy eurozóny, jako to bylo kdykoli v minulosti.

Ukázalo se, že ti z nás, kteří o projektu eura pochybovali, se nemýlili. Máme zde špatné úrokové míry pro většinu států po většinu času. V Itálii došlo k nejhroší krizi konkurenceschopnosti, kdy náklady na jednotku práce vzrostly o 40 % ve srovnání s Německem. Tvrdí se nám, že euro je obrovský úspěch díky své síle coby měně. Nu, měli bychom se jít zeptat některých vývozců z eurozóny, co si myslí o síle eura. Působí jim obrovské škody.

Skutečnou zkouškou úspěšnosti měny je stupeň důvěry trhu, a ten se v tomto případě měří obligačním rozpětím mezi státy eurozóny. Když jsem se naposledy díval na údaje, přesahovalo obligační rozpětí mezi Řeckem a Německem 150 základních bodů. To není udržitelné. To ukazuje na naprostý nedostatek důvěry v euro na trzích. Otázka, která před námi stojí, nezní, jak dlouho euro vydrží, ale který členský stát odstoupí jako první.

Ján Hudacký (PPE-DE). – (SK) Vážený pane předsedající, vážený pane komisaři, úvodem mi dovolu poděkovat oběma zpravodajům za velmi dobře vyváženou zprávu.

V souvislosti s touto zprávou budu nejprve reagovat na současné problémy eurozóny. Navzdory deseti letům pozitivních efektů dosažených díky svému fungování stojí eurozóna před novými výzvami, jak čelit finanční krizi a následné hospodářské recesi.

Svým příspěvkem bych chtěl poukázat na některé nesystémové regulační zásahy některých vlád členských států do tržního prostředí pod záminkou řešení této nové situace.

S překvapením musím konstatovat, že k určitým nezdravým intervencím do finančního sektoru jsou vlády členských států často povzbuzovány i některými prohlášeními některých představitelů Evropské unie, kteří často řeší pouze okrajové projevy této situace.

Týká se to například i dodržování podmínek Paktu o stabilitě a růstu, kde se některé vlády už nechaly slyšet, že zřejmě nedodrží plánovaný deficit veřejných financí, a odvolávaly se v tomto kontextu na podněty z Evropské unie.

Přebíráním problémových finančních institucí vládami některých členských států se vytváří nebezpečný precedent pro vyvlastňování soukromých společností v kterémkoli sektoru, pokud nejsou ochotné přizpůsobit se nesystémovým regulačním a diskriminačním zásahům, například v zájmu udržení nízké úrovně inflace.

Rozsáhlé finanční intervence do některých oblastí hospodářství, jako je například automobilový průmysl, vyvolávají otázky, zda nedochází k přílišné deformaci trhu a diskriminaci ostatních oblastí.

Bez jasné a důsledné koordinace a jasných pravidel na úrovni Evropské unie, respektive eurozóny, lze tyto velmi závažné procesy jen těžko zvládnout.

V této souvislosti chci vyzvat zástupce Evropské komise a Evropské centrální banky a dalších relevantních institucí Evropské unie, aby zaujali rozvážený postoj a koordinovaně hledali nejlepší řešení v této nelehké době, kdy vlastně celá Evropa čelí hospodářské recesi.

Přehnaná regulace a vládní zásahy do volného trhu mohou v krátkodobém horizontu na určitou dobu pozastavit další propad hospodářství v Evropské unii, ale ve střednědobém horizontu rozhodně nepřinesou tolik očekávaných rozvojových impulsů.

Antolín Sánchez Presedo (PSE). – (ES) Pane předsedající, pane komisaři Almunio, dámy a pánové, Hospodářská a měnová unie dodala novou dimenzi evropskému integračnímu procesu. Její správa se opírá o dva asymetrické pilíře: o měnovou unii, která je ze své podstaty federální, a o hospodářskou koordinaci, která je mezivládní. Obojí musí zajišťovat stabilitu, růst, spravedlnost a udržitelnost, jak naši občané vyžadují.

Hodnocení deseti let existence eurozóny je pozitivní. Důkazem je skutečnost, že na euro se stále více nahlíží jako na útočiště a bezpečný přístav pro členské státy. Potřebujeme však jít ještě dále a rozšířit jeho záběr. Musíme tak učinit, abychom se vypořádali s výzvami, které před nás staví globalizace, změny klimatu a stárnutí populace, ale i současná finanční krize, která vyžaduje vylepšení způsobu, kterým fungujeme. Musíme tak učinit i proto, abychom byli schopni bojovat s příznakem recese, která se poprvé vynořuje.

Euro nemůže fungovat prostě jako pevný záchytný bod, musí být i motorem, který potáhne růst. Eurozóna a Hospodářská a měnová unie musí být schopny reagovat na tyto výzvy.

Musím poblahopřát zpravodajům k vynikající práci a poděkovat jim zejména za zařazení mých dvou návrhů. Prvním z nich bylo zavedení – v rámci definování naší měnové politiky spolu s hospodářským a měnovým pilířem – potřeby finanční analýzy za účelem správného stanovení této politiky. Toto definování musí brát do úvahy převádění měnové politiky, vývoj úvěrů a finančních aktiv, charakteristiku nových produktů a koncentraci rizik a likvidity.

Dále musíme vzít do úvahy rozdíly mezi členskými státy, které se budou zvětšovat s postupem procesu rozšiřování. Měnová politika typu „jedna velikost pro všechny“ nebude v mnoha případech vhodná pro situaci různých zemí. Měla by proto být přizpůsobena pomocí zavedení finančních nástrojů pro ty země, které by se mohly potýkat s kontraktivními účinky univerzální politiky, vzhledem k tomu, že expanzivní dopady se dají lehce řešit prostřednictvím fiskální politiky.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). – (LT) Říká se, že každá krize zvýrazňuje přednosti i slabá místa hospodářských a institucionálních struktur. Musím připustit, že jsem v minulosti nepochybovala o tom, že větší pozornost věnovaná zemím eurozóny vytvoří podmínky pro vznik dvojrychlostní Evropy a že státy s rozvíjejícím se hospodářstvím, jako je například Litva, budou čelit při vstupu do eurozóny překážkám. Současné události na finančních trzích však změnilý můj pohled na úlohu Euroskupiny a její vliv na Evropskou unii.

Je zřejmé, že eurozóna přestala první mocnou vlnu finanční krize. Je zjevné, že hospodářský pokles lze zastavit uskutečňováním hospodářské politiky, která je lépe koordinovaná mezi členskými státy a která urychluje integraci a expanzi vnitřního trhu. Země, které zůstaly vně hranic eurozóny, byly zasaženy více. Z valné části jsme trpěli a stali se obětmi finanční krize, protože dochází ke stahování kapitálu. Z tohoto důvodu někdy velmi rázně protestujeme proti opatřením, která by usnadnila pohyb kapitálu v zemích Evropské unie, a neznamena to, že jsme proti integraci. Jako profesionální ekonomka vím, že proces integrace podporuje hospodářský růst. Ale skutečně bychom chtěli, aby se eurozóna stala skálou, o kterou by se roztříštily vlny finanční krize, skálou, na kterou bychom se uchýlili a našli na ní útočiště před mrazivým víchrem.

Co je třeba vykonat, aby se síla eurozóny stala silou celé Evropské unie? Měli bychom se rozhodně vyvarovat předkládání návrhů na spousty nových opatření. Pane komisaři, dnes jsem procházela usnesení, která Evropský parlament přijal k hospodářské politice. Skutečně by nám prospělo, kdyby bývalo bylo došlo k uskutečnění alespoň některých z těchto návrhů. Existuje spousta návrhů a mám pocit, že už nic dalšího nevymyslíme. Nyní bychom měli tyto návrhy konsolidovat.

V současné době probíhají diskuse, zda pro překonání hospodářské recese potřebujeme větší státní zásahy nebo liberálnější politiku. Já bych řekla, že by mělo dojít k využití obou hospodářských strategií. Především je zjevné, že potřebujeme sociální záchranou síť, kde stát poskytuje podporu a umožňuje pokračovat v činnosti, aby lidé, kteří kvůli krizi či restrukturalizaci ztratili zaměstnání, měli příležitost nalézt si nové místo v životě. Na druhou stranu potřebujeme liberální reformy, aby došlo k posílení integračního procesu a k vytváření příležitostí pro rozvoj podnikání v Evropské unii. Zde má eurozóna významnou úlohu.

Závěrem bych se ráda připojila ke svým kolegům a řekla vám, pane předsedo Euroskupiny, že oceňujeme vaši práci a víme, jak je toto vše složité – přinejmenším v Evropském parlamentu však máte podporu.

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). – (PL) Pane předsedající, hodnocení deseti let existence Hospodářské a měnové unie by mělo být prováděno z mezinárodní perspektivy. Otázka, kterou bychom si měli klást, zní, ve kterých oblastech prokázala Evropská unie své přednosti před svými hlavními konkurenty, tedy USA a Asií. Tato perspektiva jasně ukazuje, že bilance eurozóny je v červených číslech. Evropská unie se rozvíjela pomaleji než konkurenti. Vytváření nových pracovních příležitostí a zejména růst produktivity práce zaostával za USA, o Asii ani nemluvě. To znamená, že společná měna neplní svou základní úlohu.

Dalším aspektem je budoucnost eurozóny: dokumenty Evropské centrální banky a orgánů EU kladou rostoucí důraz na potřebu využívat euro jako nástroj pro uvalení jednotné politiky na členské státy, zejména co se týče rozpočtové a fiskální politiky. Toto prohlášení působí obavy zemím se zaostalejším hospodářstvím, zejména novým členskými státy. Jak se mají rozvíjet a dohnat staré členské státy, pokud jsou nuceny sledovat politiku, která zpomaluje hospodářský růst ve všech členských státech?

Hlavní kritika Evropské centrální banky spočívá v tom, že při svém úsilí učinit z eura světovou měnu přehlíží hospodářské potíže regionů a méně rozvinutých členských států. Rovněž nebere do úvahy sociální aspekty, jako je demografická struktura a mobilita obyvatel.

Postoj orgánů EU je ještě nepřijatelnější, vezmeme-li do úvahy, že po řadu let Německo ani Francie neplnily přísné podmínky stanovené Maastrichtskou smlouvou, protože věděly, že je to v jejich národním zájmu. Navíc nebyly nikdy pohnány k zodpovědnosti ani potrestány. Podle mého názoru proto není zapotřebí pokračovat v současné hospodářské doktríně eurozóny, ale provést radikální změny, které nám pomohou vypořádat se nejen se současnou finanční krizí, ale především uvolní energii, která umožní hospodářský rozvoj všech členských států EU.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (EL) Pane předsedající, návrh Evropské komise v souvislosti s prvním desetiletím existence Hospodářské a měnové unie obsahuje řadu rozporů. Snaží se uzavřít cyklus tržní deregulace, zatímco v reálném hospodářství jsou ceny zboží a služeb na historickém maximu a předpokládá se, že nezaměstnanost v eurozóně dosáhne výše 8,6 % v roce 2009 a 9 % v roce 2010.

Vývoj potvrzuje, že nedošlo k žádnému zmenšení rozdílů mezi bohatými a chudými. Globální hospodářská a finanční krize má přímé spojení s omezením úlohy státu a politikou deregulace. Navíc, přestože se potvrdilo, že dochází k nerovnoměrnému rozdělování bohatství, Komise usiluje o pokračování uplatňování a rozšíření Paktu o stabilitě a růstu a o silnější roli pro Mezinárodní měnový fond.

Tento postoj nebere v potaz zvláštnosti hospodářství jednotlivých členských států a je v rozporu s filozofií rozdílného tempa růstu v členských státech.

Hanne Dahl (IND/DEM). – (DA) Pane předsedající, letos uplynulo deset let od zavedení eura v řadě zemí Evropské unie. V Dánsku jsme po dlouhých, důkladných diskusích zavedení eura dvakrát odmítli a nyní nastal čas provést inventuru a zhodnotit situaci. Musíme se na naši společnou měnu podívat velmi kritickým okem. Od července kleslo euro vůči dolaru o 30 % od začátku finanční krize. Investorům chybí důvěra vůči euru. Otázka zní, proč tomu tak je? Odpověď je z části zjevná: mnohé nasvědčuje tomu, že měnová politika prováděná v rámci EU, která se zaměřuje pouze na boj s inflací, není správná. Velmi přísná finanční politika, kterou členské státy musí provádět na základě Paktu o stabilitě, prostě v tomto okamžiku není vhodná. Nízký směnný kurz eura vůči dolaru je výsledkem nedostatku důvěry v hospodářskou politiku zemí, které euro užívají. Můžeme rovněž prohlásit, že finanční krize ukázala i něco jiného – že jednotná norma pro všechny není to pravé. Stále více a více ekonomů se domnívá, že by měla být vedena expanzivní finanční politika. Pokud ji chceme využívat jako nástroj, potřebujeme mnohem více individuálních hospodářských politik, než euro umožňuje. „Jednotná velikost“ nikdy nikomu pořádně nepadne. Vždy bude každý cítit, že dobře neseď.

A na závěr musím sdělit panu Klinzovi – který tvrdil, že my v Dánsku bychom se chtěli připojit k euru a že naše měna je slabá –, že dánské hospodářství je pevné jako skála a že jsme se s finanční krizí vypořádali lépe než průměrná země užívající euro.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Pane předsedající, při příležitosti desátého výročí existence Hospodářské a měnové unie je skutečně velmi malý důvod k oslavám. Zoufale se snažíme využít rozmanitých záchranných balíčků, abychom zabránili prolomení hráze v našem finančním systému, a jediné, čeho jsme schopni, je nedostatečné záplatování děr. Banky shrábly miliardy státních peněz, zatímco zároveň rozdělují prémie a zisky a průměrný občan byl již několikrát za hlupáka: peníze z jeho daní skončily na ruletních stolech bank a za odměnu mu hrozí ztráta zaměstnání a snad i ztráta úspor a penzijních fondů.

Uprostřed tohoto dilematu se ozývají hlasy, které říkají, že musíme konečně udělat něco, aby se evropské podniky neocitly v rukou neevropských, například čínských, vlastníků. Tento výprodej Evropy začal již před lety s přeshraničním leasingem a podobnými machinacemi. Navíc je Hospodářská a měnová unie v určitých obtížích vzhledem k narůstajícímu dluhu Řecka a lehkovážnosti Itálie po vstupu do euroklubu.

Musíme proto zajistit, aby noví členové eurozóny neopakovali stejné chyby v souvislosti s eurem, aby se už nehrály hazardní hry s veřejnými financemi, tedy jinými slovy s penězi lidí. Potřebujeme nejen přísné sledování pochybných finančních konstruktů po celé EU, ale potřebujeme rovněž solidární příspěvek od těch, kteří měli zisky ze spekulací. EU musí především v principu odvrhnout naprosto neřízený kapitalismus a namísto toho chránit své občany před bezohlednou hamižností a negativními dopady nekontrolované globalizace.

Othmar Karas (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, pane Junckere, dámy a pánové, zdá se, že pan Mölzer nemluví k věci, protože nic z toho, co tu řekl, nemá moc co do činění s eurem.

Euro a rozšíření představují nejviditelnější úspěchy Evropské unie za posledních deset let. Musíme však mít na paměti, že tyto úspěchy by byly nedosažitelné bez maastrichtských kritérií, Paktu o stabilitě a růstu, Evropské centrální banky a bez politické vůle a ochoty chopit se zodpovědnosti na evropské úrovni. Hovoříme nyní o spolupráci a koordinaci. Je pravda, že potřebujeme více spolupráce a koordinace, ale aby toto bylo možné, budeme si muset navzájem více důvěřovat. Potřebujeme více spolupráce a koordinace, v neposlední řadě za účelem větší role Evropy v záležitostech hospodářských postupů.

Během rozličných krizí pomohla Evropská centrální banka, americká centrální banka a japonská banka uchránit Evropu před měnovou krizí. Proto chci znovu zdůraznit, že nelze pořádat žádný summit bez zástupců eurozóny a Evropské centrální banky. Finanční krize ukázala, že nám euro pomohlo vyhnout se spekulacím s měnou a zabránit jejich objevení v eurozóně. Reakce v Dánsku, Spojeném království, Švédsku a Maďarsku nám jasně ukazují, co pro nás euro vykonalo.

Mým závěrečným bodem, pane předsedající, je, že chceme, aby byla Evropská unie zastoupena v Mezinárodním měnovém fondu, ve Světové bance a ve světovém finančním hospodářství, jak přísluší její síle. Vyzýváme ty, kteří se nyní dožadují globálních regulačních opatření, aby v Evropě a ve svých členských státech uskutečnili to, co požadují od ostatních.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Pane předsedající, pane komisaři, pane Junckere, rád bych zahájil srdečným blahopřáním desetiletému vyzrálému dítěti a poděkováním oběma zpravodajům za vynikající zprávu.

V posledních několika měsících se samozřejmě prokázala síla eura. Před deseti lety nevěřilo mnoho lidí, že se euro stane takovým obrovským úspěchem. Některé země, včetně mé vlastní, čekaly opatrně stranou. Někteří kritikové se pravděpodobně domnívali, že euro zkouškou neprojde, jak řekl pan Lundgren. Ale on i ostatní proroci zkázy se mýlili. Po měsících finanční nejistoty je zřejmé, že jedině spolupráce v hospodářských záležitostech s eurem coby pilířem může poskytnout jistotu, kterou současný světový hospodářský systém potřebuje. Právě skutečnost, že společný postup vedl k odlehčení situace na trhu, dokazuje sílu spolupráce v oblasti eura.

Euro by se mělo stát měnou celé Evropy. Pokud má dojít k uskutečnění této vize, nesmí dojít k dalšímu zpřísnování již tak dosti přísných konvergenčních kritérií. Proto se domnívám, že je chybou přeměnit členství v eurozóně v exkluzivní klub s vysokými vstupními požadavky, jak požaduje jeden z pozměňovacích návrhů.

Dovolte mi několik slov na téma švédské pozice vně eurozóny. Pro Švédsko, které stojí v Evropské unii jen jednou nohou, ale zůstává stále mimo eurozónu, jsou nyní výhody a nevýhody jasnější než kdykoli předtím, snad i panu Lundgrenovi. Když Švédsko zasáhla předchozí finanční krize v roce 1992, nemohli jsme nakonec udělat nic jiného, než nechat švédskou korunu propadnout. Tehdejší lekce vedla k rozhodnutí stát se součástí evropské rodiny. V průběhu loňského roku švédská koruna vůči euru poklesla. Když nyní dochází k řešení finanční krize, ocitá se Švédsko mimo ochranu poskytovanou eurem a rozhodnutími přijatými a potřebnými pro řešení krize v rámci Euroskupiny. Právě nyní by malé země jako Švédsko měly rozpoznat hodnotu společné měny. Stabilita, kterou poskytuje euro, umožňuje dlouhodobý výhled, který je velmi důležitý pro zemi, která závisí na vývozu v takové míře jako Švédsko. Je pravda, že hospodářský rozvoj Švédska je dobrý, ale členství v euru by nám poskytlo větší stabilitu v měnové politice a vytvořilo více pracovních příležitostí, stabilnější hospodářství a silnější vývoz.

Švédské strany by proto měly být připraveny přehodnotit svůj pasivní postoj k euru coby měně pro Švédsko. Švédsko by se mělo stát plným členem Evropské unie. Nastal proto čas, aby se v mé vlasti začalo vážně hovořit o novém referendu. Za sebe doufám ve švédské členství v horizontu pěti let.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Pane předsedající, rád bych obrátil pozornost ke dvěma otázkám této rozpravy, k otázkám, které podle mého názoru vrhají stín na fungování Hospodářské a měnové unie. Především tu máme mnohem rychlejší rozvoj zemí vně eurozóny než uvnitř. V období 2002–2007 se staré členské státy vně eurozóny – Anglie, Švédsko a Dánsko – rozvíjely mnohem rychleji než státy eurozóny. Růst HDP byl v těchto zemích téměř dvojnásobkem průměru eurozóny a míra nezaměstnanosti byla významně nižší než ve státech uvnitř eurozóny. Rozdíly mezi zeměmi eurozóny a novými členskými státy jsou ještě mnohem zřetelnější.

Dále je tu nerovný přístup k zemím, které usilují o připojení k Hospodářské a měnové unii, v porovnání se stávajícími členy. Kandidáti na členství v měnové unii musí před přijetím jednotné měny po dva roky plnit přísná fiskální a měnová kritéria, zatímco dvě největší země EU – Německo a Francie –, které jsou členy eurozóny, v období 2002–2005 po čtyři roky překračovaly povolený rozpočtový deficit. Bylo zapotřebí změny Paktu o stabilitě a růstu, aby se tyto dva státy vyhnuly placení několika miliard eur v pokutách za jeho nedodržování.

Jens Holm (GUE/NGL). – (SV) Tato zpráva chválí Hospodářskou a měnovou unii. Zajímalo by mne však, co lze ve skutečnosti oslavovat. Eurozóna prochází recesí a nezaměstnanost prudce stoupá. Některé největší státy Hospodářské a měnové unie už neplní základní hospodářské požadavky na členství. To samo o sobě poukazuje na to, o jak zkosnatělý projekt se jedná.

Před pěti lety hlasovali obyvatelé Švédska proti vstupu do Hospodářské a měnové unie. Při řadě příležitostí jsem však slyšel Komisi prohlašovat, že Švédsko dříve či později do Hospodářské a měnové unie vstoupit musí. Proto bych rád využil této příležitosti a zeptal se Komise, zda by tuto záležitost mohla jednou pro vždy objasnit. Musí Švédsko vstoupit do Hospodářské a měnové unie?

Hospodářská a měnová unie vyžaduje fundamentální reformy. Do nich by měl být zahrnuto i stanovení boje proti nezaměstnanosti jako jednoho z úkolů pro Evropskou centrální banku. Měla by být umožněna větší hospodářská pružnost. To by představovalo několik významných kroků správným směrem.

Zsolt László Becsey (PPE-DE). – (HU) Děkuji vám, pane předsedající. Považuji zavedení eura za úspěch, neboť jsme byli svědky poklesu nezaměstnanosti a růstu zaměstnanosti díky stabilitě, kterou euro přináší. Další důkaz přinesla současná krize, protože žádná země, která může využívat tuto silnou rezervní měnu, prostě nemůže mít potíže s platební bilancí, zatímco ostatní – jako Maďarsko – tyto problémy zakouší.

Eurozóna však přes podporu Fondu soudržnosti neuspěla v úsilí o dosažení konvergence a nyní bychom měli zkoumat příčiny tohoto stavu. Eurozóna je velkým magnetem pro kapitál. Proto doporučuji, abychom se při zkoumání toho, co se stalo, zabývali nejenom HDP, ale i hrubým národním důchodem.

Těší mne, že zpráva zahrnuje bod, že by měla být přijata opatření proti členským státům, které trvale poskytovaly nesprávné, optimistické předpovědi – jak víme z událostí v Maďarsku v roce 2006 – a já se domnívám, že je to skutečně nezbytné.

Domnívám se, že je důležité, abychom zachovali prestiž členství v Evropské unii. Na druhou stranu by však státy, které nejsou členy Evropské unie, neměly vstupovat do eurozóny, protože to by znamenalo, že bychom nemohli ospravedlnit dramatické úsilí určitých států, které se chtějí stát členy.

Nástroje Evropské centrální banky by zejména během současné krize měly být užívány pro všechny členské státy, zejména co se týká likvidity, v tomto ohledu bychom neměli být sobečtí. To dává význam ochrannému štítu Evropské unie a členství ve vnitřním trhu, který představuje značnou výzvu, zejména pro méně rozvinuté členské státy. Podobně bychom ale měli brát do úvahy složení výkonné rady ECB.

Nejdůležitějším bodem, kterým se musíme zabývat, je však vnější reprezentace eurozóny. Ta je nutná, nicméně každý členský stát by měl být zapojen do udělování mandátu pro vnější reprezentaci eurozóny. Tato reprezentace by neměla být exkluzivním klubem, protože Evropská unie je jednotným subjektem.

Závěrem bych rád řekl, že členské státy musí co nejdříve vstoupit do eurozóny, za přísných, ale logických podmínek. Proto mne těší rozumný návrh pana Klinze, aby se referenční země omezily na země v oblasti EU. Děkuji vám za pozornost.

Vladimír Maňka (PSE). – (SK) V souvislosti s finanční krizí v posledních týdnech získali obyvatelé Evropy zkušenost, že členské státy eurozóny jsou lépe vybavené pro zvládání velkých otřesů. Vidí to lidé v mé vlasti, Slovensku, které se 1. ledna připojí k eurozóně.

Finanční investoři a spekulanti z devizových trhů nás již dnes považují za součást eurozóny. Už se nevyplatí spekulovat s naší měnou, když je stanovený pevný směnný kurz. Měny našich sousedních států přitom klesají. Spekulanti v nich vidí riziko, které z důvodu krize na finančních trzích nechtějí podstupovat. Některé měny se propadly na několikaletá minima.

Přijetí eura pro malé, otevřené ekonomiky chrání podnikatele a obyvatele před kolísáním kurzu. I obyvatelé států s nejvyšší mírou zaměstnanosti na světě, Dánska, které dlouhodobě patří mezi země s největší konkurenceschopností a nejvyšší životní úrovní na světě, zjistili, že kdyby byli členy eurozóny, měli by příznivější úrokové sazby a snadněji by se vypořádali se současnými celosvětovými potížemi. To samé platí samozřejmě i o Švédsku, o kterém jsme tu dnes hovořili. Možná nastal ten správný čas, aby i oni přehodnotili svůj postoj ke vstupu do eurozóny.

Dnes tu zazněla kritika z úst kolegy z mé země, že vláda na Slovensku připravuje opatření pro posílení rámce regulace a dozoru. Rád bych obrátil jeho pozornost k usnesení Evropského parlamentu, který nedávno požádal Komisi, aby navrhla opatření pro posílení rámce regulace a dozoru v celé Evropské unii. Není jiné cesty. Proto pro tuto cestu hlasovala většina poslanců Evropského parlamentu z různých politických skupin.

Na závěr bych rád poblahopřál oběma zpravodajům k výborné zprávě.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Hospodářské a měnové unii je deset let. Jde o pěkné výročí, ale zároveň i o příležitost k zamyšlení nad tím, jak se změnila EU a světová hospodářská, finanční a politická situace a zda maastrichtská kritéria vyhovují současným celosvětovým výzvám.

V roce 2005 došlo k revizi Paktu o stabilitě a růstu, snad proto, že největší země eurozóny neuskutečňovaly jeho požadavky.

V průběhu deseti let v podstatě žádná ze zemí eurozóny neplnila všechna maastrichtská kritéria.

Víme, že inflační cíl Evropské centrální banky je 2 %. Pokud bychom se na plnění tohoto cíle podívali nyní, viděli bychom, že ho nedosáhla žádná ze zemí EU; jejich inflace se letošního září pohybovala v rozmezí od 2,8 % v Nizozemsku po 14,7 % v Lotyšsku, maastrichtské kritérium pro cenovou stabilitu by bylo 4,5 %.

Pokud členové eurozóny nedokážou naplnit kritérium cenové stability, jak můžeme hovořit o inflační stabilitě? O té se začalo mluvit v roce 2006, kdy se eurozóna začínala rozšiřovat. Hovoříme zde o nových požadavcích čistě pro nové kandidáty na vstup do eurozóny? Jaké jsou vyhlídky na další rozšiřování eurozóny?

Vyzývám Evropskou komisi a Evropskou centrální banku, aby znovu přezkoumaly principy Hospodářské a měnové unie a položily si otázku, zda dochází k jejich provádění za současné světové hospodářské a finanční situace a co Hospodářskou a měnovou unii a kandidáty na členství v eurozóně očekává v budoucnu.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Pane předsedající, pane Junckere, štěstí vám nepřeje, protože dnešní rozprava o úspěchu Eurolandu se koná ve chvíli, kdy Eurostat oznámil, že v zemích, které užívají společnou měnu, začíná významná recese. To by vás mělo nasměrovat k sebekritice, nikoli k neomezenému propagování úspěchu. Autoři ve své zprávě oceňují pokles nezaměstnanosti, která v posledních devíti letech skutečně jen lehce přesahovala 1,5 %, avšak odhady nyní předpovídají významný nárůst nezaměstnanosti v eurozóně v průběhu příštího roku. Druhá strana mince už není tak přívětivá, a zpráva to zdůrazňuje, totiž že docházelo k velmi neuspokojivému hospodářskému růstu a k významnému poklesu produktivity (z 1,5 % v devadesátých letech na 0,75 % v minulém desetiletí).

Je zjevné, že euro není ani všelékem na hospodářské potíže, ani nástrojem, který ze své podstaty vede k rychlejšímu hospodářskému růstu a větší prosperitě než v zemích EU, které se k euru nepřipojily – Švédsku, Dánsku a Velké Británii.

Margaritis Schinas (PPE-DE). – (EL) Pane předsedající, nemůže být pochyb o tom, že vznik Hospodářské a měnové unie a eura patří k nejvýznamnějším okamžikům šedesátileté historie evropské integrace.

Poprvé došlo v Evropě a ve světě k tak strukturovanému přechodu na společnou měnu, bez války, bez krveprolití, prostřednictvím konsensu a díky politické vůli nezávislých států, které se společně demokraticky rozhodly vykročit touto cestou k měnové stabilitě. Byla to cesta složitá, ale vyhovovala oběma složkám Evropy: Jak zemím, které byly zvyklé na finanční stabilitu a pokračovaly ve sledování stejných protiinflačních politik, tak ostatním, které po letech bez jakékoli finanční disciplíny našly poprvé v euru oázu, kde mohou racionalizovat a restrukturalizovat své hospodářské základy.

Tolik k minulosti. Nyní se však nacházíme ve velmi složité fázi, v klíčovém období, kdy se musíme zabývat slovem „hospodářská“ v názvu Hospodářské a měnové unie. Až dosud nám její „m“, tedy měnová součást, pomohla dostat se tam, kde se nacházíme dnes, ale obávám se, že počínaje dneškem zjistíme, že bez soudržného, konzistentního, jednotného evropského přístupu k hospodářským aspektům celé záležitosti nám přijdou naše úspěchy před očima vniveč.

Do budoucna tedy před námi stojí dvě záležitosti: koordinace pravidel pro správu evropského hospodářství, což zároveň naočkuje světový systém proti výstřelkům a anarchii, které způsobily současnou krizi, a dále musíme odsoudit hospodářské podbízení se těch, kdož chtějí využít krize, aby zpochybnili významné úspěchy.

Manuel António dos Santos (PSE). - (PT) Musím začít blahopřáním zpravodajům k vynikající zprávě. Pouze těch pár, kteří zcela postrádají paměť, nebo ti mnozí, kteří naprosto nechápou, se mohou domnívat, že euro a s ním spojená měnová politika nebyly obrovským úspěchem lidstva a úžasným úspěchem evropského hospodářství. Stačí se podívat na obrovské množství pracovních příležitostí, k jejichž vytvoření došlo v Evropě za vlády eura, aby člověk pochopil jeho význam. Nevýznamná také nemůže být skutečnost, že v krizové situaci, v níž evropské hospodářství může díky svým nástrojům reagovat příznivěji než ostatní regionální ekonomiky, ti, kteří byli donedávna skeptičtí ohledně společné měnové politiky a eura, nyní kvapně žádají o spolupráci s eurozónou či dokonce o integraci.

To však není všechno a neznamená to, že já osobně jsem spokojen s tím, jak se Evropská unie vypořádávala s otázkami finanční konsolidace a finanční stability. Už jsem v této sněmovně při mnohých příležitostech prohlásil, že jsem zastáncem finanční stability a Paktu o stabilitě a růstu, ale mám pocit, že tento pakt nebyl vždy příznivý vůči reálnému hospodářství. Ani on, ani měnová politika nebyly skutečně vstřícné vůči reálnému hospodářství. To často trpělo obrovskými problémy kvůli přespříliš konvenčnímu uplatňování pravidel Paktu o stabilitě a růstu.

Nikdy jsem se nesetkal s ekonomem ani nečetl učebnici ekonomie, která by říkala, že dvě, tři a šedesát, magická čísla Paktu o stabilitě a růstu (inflation, deficit a míra zadlužení), jsou nějak vědecky podložená. Nikdy jsem se nesetkal s nikým a zejména jsem se nikdy nesetkal s ekonomem nebo teoretikem ekonomie, který by tvrdil, že je naprosto nezbytné se zarputile držet této konfigurace. Jednou z myšlenek, kterou tvrdě obhajuje Komise a konzervativnější sektory Evropy, je, že musíme mít vyrovnané nebo nulové rozpočty. To je naprosto absurdní myšlenka. Při jakékoli úrovni růstu znamená vyrovnaný rozpočet naprostou eliminaci budoucího zadlužení. To není spravedlivé ze sociálního hlediska, není to spravedlivé z mezigeneračního hlediska a nemá to žádný vztah k realitě a reálnému hospodářství.

Jim Higgins (PPE-DE). – Pane předsedající, zpráva paní Berèsové a pana Langena je vynikající, protože nám předkládá historii Hospodářské a měnové unie v uplynulých deseti letech a říká nám, kudy bychom se měli vydat v budoucnosti. Euro představuje ohromný úspěch: je druhou nejvýznamnější světovou měnou, inflation v prvních deseti letech byla zhruba v souladu s dvouprocentním cílem Evropské centrální banky, navíc euro usnadnilo cestování, obchod a zaměstnávání, a co je vůbec nejdůležitější, představuje další krok v konsolidaci Evropské unie.

Oznámení z minulého týdne, že se eurozóna nachází v recesi, znamená, že nyní bude třeba podniknout rychlou akci v EU i celosvětově, ale rozhodně nemůžeme ze současné krize vinit euro. Pravidla Paktu o stabilitě a růstu stanovila s dobrým úmyslem pokyny pro maximální půjčky členských států, nemohla však předvídat – nikdo nemohl předvídat – současnou celosvětovou hospodářskou krizi. Současná krize podle mého názoru vyžaduje flexibilitu, protože pokud nedojde k uvolnění úvěrového sevření ze strany finančních institucí, pak tu je velká pravděpodobnost, že se krize ještě zhorší a dojde ke ztrátě dalších pracovních míst.

Musím říct, že chci pochválit předsedy Barrosa a Sarkozyho za to, jakým způsobem zastupovali Evropskou unii na jednáních G20 ve Washingtonu minulý týden. Myslím, že nám prokázali čest a že prokázali čest Evropě.

A konečně, musíme prozkoumat, jak jsme se ocitli v současné krizi a jaké byly její příčiny. Musíme se poučit a musíme zajistit, že se to nebude opakovat. Pokud to znamená reformu – reformu institucí, reformu Mezinárodního měnového fondu –, pak ji provedme. Pokud to znamená přezkoumat činnost Evropské centrální banky, pak to provedme. Učiňme v této fázi ohledání místa činu a ať už Evropa nyní zažívá jakoukoli krizi – nevíme, jak je vážná, nevíme, čím skončí ani jaké bude mít následky –, prozkoumejme ji řádně a učiňme opatření pro její řešení.

Dariusz Rosati (PSE). – (PL) Pane předsedající, pane Junckere. Sdílím názor, že společná měna je obrovským evropským úspěchem. Po několik let jsme měli nízké ceny a nízkou inflaci, měli jsme nízké úrokové míry, měli jsme transparentnost cen mezi státy, měli jsme makroekonomickou stabilitu – to je zejména úspěch pro země, které se v minulosti potýkaly s inflací a deficitem rozpočtu. Já se domnívám, že toto představuje úspěch.

Rád bych reagoval na to, co můj kolega poslanec z Polska řekl před několika minutami, kdy prohlásil, že v eurozóně máme rostoucí nezaměstnanost a finanční krizi. Bohužel už odešel ze sněmovny, ale kdyby býval zůstal, možná by si vyslechl pár moudrých slov. Protože opomíjí skutečnost, že bez eura by se Evropa nacházela v mnohem horší situaci, než je nyní. To je naprosto zřejmé při pohledu na situaci zemí, jako jsou Island nebo Maďarsko, které v současnosti čelí obrovským hospodářským problémům. Kdyby byly součástí eurozóny, nacházely by se v mnohem lepší situaci.

Rád bych řekl, že o dlouhodobém úspěchu jakékoli měny rozhodnou reálné faktory, rozhodne o něm dlouhodobý hospodářský růst, který nyní v Evropě chybí. Měli bychom vzít na vědomí, že v posledních týdnech posílil dolar vůči euru, což dokládá, že i během hospodářské krize investoři, či přinejmenším většina z nich, považují dolar za bezpečné útočiště pro své investice. Právě proto musíme vytvořit základ pro dlouhodobý hospodářský růst v Evropě, který posílí evropskou měnu. To však vyžaduje reformu, vyžaduje to hospodářský impuls a vyžaduje to vyšší produktivitu.

Dále se domnívám, že bychom měli přezkoumat nominální konvergenční kritéria a měli bychom zajistit přizpůsobení těchto kritérií novým podmínkám, zejména se to týká inflačního kritéria a způsobu vypočítávání srovnávací úrovně, aby byl velmi dynamickým ekonomikám nových členských států umožněn vstup do eurozóny.

Paolo Bartolozzi (PPE-DE). – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, rád bych poděkoval panu předsedovi Euroskupiny a panu komisaři, jakož i oběma zpravodajům, kteří vypracovali tuto zprávu, protože jsem přesvědčen, že zavedení eura umožnilo občanům lépe spravovat rodinný rozpočet tím, že jim pomohlo ušetřit při nákupech zboží a služeb, a nejenom to.

Jak už poukázali ostatní, byli jsme v průběhu těchto deseti let svědky spoutání růstu inflace v oblasti kolem 2 %, jakož i vytvoření přibližně 16 milionů pracovních příležitostí a snížení deficitu veřejných rozpočtů, který v roce 2007 činil – jak řekl pan komisař – přibližně 0,6 % HDP v porovnání se 4 % v osmdesátých a devadesátých letech.

Navíc euro získalo mezinárodní prestiž a stalo se atraktivní měnou i pro země mimo Společenství a přes nedávné finanční otřesy, které uštědřily tvrdé údery světovému finančnímu a bankovnímu systému, euro bezpochyby zmírnilo ničivý dopad této finanční krize celosvětových rozměrů. Dnes je tu však nebezpečí, že celosvětové ochlazení poptávky dále oslabí vývoz a vyruší výhodu diskontní sazby eura, které je ohroženo propadem hodnoty dolaru.

Je zřejmé, že musíme znovu provést významné úpravy základní struktury eura, abychom členskými státy s podprůměrným HDP umožnily vypořádat se se svou nevýhodou. Proto je nanejvýš vítaný plán Hospodářské a měnové unie na lepší analýzu hospodářských rozdílů, postup strukturálních reforem, monitorování veřejných financí a finančních trhů a urychlení jejich integrace. Toho všeho lze dosáhnout krůček po krůčku, jak se budeme – doufejme, že co nejdříve – vypořádat z této nestabilní situace, která nejen zhoršuje naléhavá rozhodnutí, jež musí činit vnitrostátní vlády, ale zhoršuje i zmatek, do něhož jsou vrženi střadatelé. Je třeba obnovit jejich důvěru, aby se rozpohybovaly investice a spotřeba a došlo ke zlepšení celkového rámce, v němž pak budeme moci jednat mnohem klidněji. Jinými slovy, je zapotřebí kolektivní zodpovědnosti, ale zároveň je zapotřebí sladěného úsilí ze strany kompetentních orgánů k posouzení, které reformy se mají podpořit přísnou správou a rozhodným politickým vedením.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE). – Pane předsedající, především bych ráda blahopřála oběma zpravodajům, paní Berèsové a panu Langenovi, k velmi vyvážené zprávě, která se ze široka zabývá danou problematikou. Dále si myslím, že v době, kdy byla tato zpráva iniciována, nikdo netušil, jak aktuální v této chvíli bude. Domnívám se, že jde o projev schopnosti EU reagovat na celosvětové výzvy, udržet si konkurenceschopnost a vytvářet stabilitu.

Bez Evropské měnové unie by země užívající euro i země stojící mimo eurozónu v této finanční krizi byly mnohem zranitelnější. V uplynulých deseti letech hrála Evropská centrální banka pozitivní roli a tato iniciativa zajistila velmi stabilní měnovou a hospodářskou politiku, což nám umožnilo včas reagovat na krizi a podnikat

aktivní kroky, nejenom na území EU, ale i po celém světě, když se diskutuje o reformách světové finanční architektury.

Domnívám se, že nejde jen o krizi finanční: jde o krizi způsobu rozhodování a pravidel hry. Nyní je nám zapotřebí ráznějšího evropského dozoru a silnější Evropské centrální banky. Potřebujeme lépe harmonizovanou regulaci pro všechny nejrůznější finanční nástroje. Potřebujeme transparentnost vyplývající z řádných postupů a především potřebujeme, aby si Evropané udrželi jednotu při celosvětovém prosazování této politiky. Musíme být jednotní, protože trhy přerostly schopnosti našich národních států, proto jsou zapotřebí systémové kroky na vnitrostátní, evropské a celosvětové úrovni.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Euro bude nejlepším investičním stimulem pro zahraniční investory i v regionu střední Evropy. Proto bude v souvislosti se zavedením eura na Slovensku od 1. ledna 2009 záležet na vládě Roberta Fica, jak tuto šanci využije.

Udržitelnost inflace a deficitu veřejných financí budou na Slovensku velmi pečlivě sledované, současná vláda proto musí pokračovat v reformách předchozí vlády Mikuláše Dzurindy. V opačném případě může mít Slovensko po vstupu do eurozóny problém s udržení inflace.

Věřím, že si slovenská vláda vezme k srdci doporučení zpravodajů Evropského parlamentu a nebude zemi zadlužovat do budoucnosti. Neměla by sahat na důchodovou reformu ve snaze získat zdroje od soukromých strádatelů pro krátkodobé vylepšení deficitu veřejných financí a věřím, že nebude přijímat zákony v rozporu tržními pravidly a že přispěje ke zlepšování podnikatelského prostředí.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Pane předsedající, pane komisaři, Evropská unie zakládá svou sílu na zhruba 490 milionech evropských občanů. Eurozóna je pilířem stability Evropy a celého světového hospodářství. Jen v posledních deseti letech bylo v eurozóně vytvořeno 16 milionů pracovních příležitostí. V budoucnu bude Evropská unie muset reagovat na výzvy, které před ní staví demografické změny a změny klimatu. Stárnutí obyvatelstva způsobí významné potíže sociální, hospodářské a rozpočtové povahy. Domnívám se, že je třeba bojovat za zachování principu volného pohybu zboží, osob, kapitálu a služeb, zejména nyní na pozadí finanční krize a hospodářské recese.

Odstranění překážek, jež brání volnému pohybu pracovníků, zaručuje řádné, slušné pracovní podmínky pro všechny evropské pracovníky a poskytuje účinné prostředky pro boj proti sociálnímu dumpingu a daňovým únikům. Vyzývám členy Evropské komise a členy Euroskupiny, aby spolu s vládami členských států podnikli nezbytná opatření a odstranili omezení uvalená na rumunské a bulharské pracovníky. Eurozóna musí vytvořit příklad sociálně-tržního hospodářství.

Vittorio Prodi (ALDE). – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, rád bych poděkoval panu komisaři Almuniovi a panu předsedovi Junckerovi za práci odvedenou při rozvoji tohoto tak důležitého nástroje. Euro představuje hmatatelnou realitu, která nás ochraňovala během této krize.

Musíme proto postupovat dále a vytvořit hospodářskou politiku, která by fungovala společně s touto tak úspěšnou měnovou politikou, hospodářskou politikou pro celou Euroskupinu, ale potenciálně i pro celou Evropskou unii, protože právě na této křižovatce musíme přijmout tísňový program, který bude řešit předpovídané hospodářské obtíže.

Proto jsem přesvědčen, že je zapotřebí silného odhodlání; musíme spustit program se zásadními dopady, který vybuduje energetickou infrastrukturu Unie a uspoří energii. Jsem přesvědčen, že tak musíme učinit co nejdříve.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Pane předsedající, dovoluji mi pronést mé poznámky formou výřezu.

Homogenní trhy jsou jádrem systémového selhání, které nyní zažíváme, a pokud skutečně dobří provozovatelé jako pánové Juncker a Almunia nedokážou trhům vrátit heterogenitu, pak selhání pouze oddalujeme na pozdější dobu. Jádrem tohoto problému jsou homogenní trhy.

Za druhé, v Irsku se předpovíдалo, že euro coby měna se stane jakýmsi vozidlem bez brzd, bez volantu a bez světel. Jak moc se mýlili! Kde by dnes Irsko bylo, kdyby neexistovalo euro a Evropská centrální banka? Proč si za to nepřičítáme větší zásluhy? To je jedna z věcí, která by nám mohla pomoci s procesem ratifikace Lisabonské smlouvy.

A konečně k otázce očkování. Rodiče mají právo se rozhodnout, ovšem pokud se každý rodič rozhodne proti očkování, pak vypukne epidemie.

Chci říci jen toto: nikdo není ostrov. Británie sice ostrovem může být, ale nastal čas, aby se znovu zabývala otázkou přijetí eura, protože nemůžeme všichni jít každý svou vlastní cestou.

Gerard Batten (IND/DEM). – Pane předsedající, vždycky bylo z ekonomického hlediska nesmyslem, aby skupina hospodářství o různé výkonnosti sdílela stejné úrokové míry a směnné kurzy. Navíc má Evropská centrální banka primárně funkci a právní povinnost kontrolovat inflaci, která pro nás při probíhající hospodářské krizi představuje ten nejmenší problém.

To jsou praskliny, které nakonec roztrhají jednotnou evropskou měnu na kusy. Eurofilové ve Spojeném království nyní používají argumentu, že klesající směnný kurz libry pro nás představuje příležitost k přijetí eura. Základní znalosti ekonomie by jim řekly, že právě to je důvod, proč by se Británie připojit neměla.

Schopnost libry nalézt svou hodnotu vůči měnám ostatních zemí bude základní faktor, který Británii umožní přestát přicházející hospodářskou bouři. Spojené království potřebuje jednotnou evropskou měnu asi jako topící se muž potřebuje svěrací kazajku.

Dragoș Florin David (PPE-DE). – (RO) Pane předsedající, pane komisaři, rád bych především poděkoval oběma zpravodajům, paní Berèsové a panu Langenovi. Období deseti let není ani dlouhé, ani krátké, ale zcela zjevně výrazně přispělo ke konsolidaci jednotného trhu a v tomto okamžiku i k vytvoření štítu chránícího před finančními spekulacemi. Domnívám se, že přísnější regulace finančního a bankovního sektoru spolu s podporou investic do výzkumu a vývoje, podpora soutěže a poskytování finančního vzdělání občanům mohou představovat mnohem účinnější řešení během této krize.

Domnívám se, že státy Evropské unie musí v tuto chvíli ukázat hospodářskou a finanční solidaritu, neboť intervence do bankovního a finančního sektoru samy o sobě nepostačují k jiné než povrchní stabilizaci hospodářské krize. Doufám, pane komisaři, že následky krize nebudou mít dopad na rozpočtové výhledy pro období 2007–2013, neboť evropské fondy mohou stále dosáhnout kýženého výsledku a zajistit Unii udržitelný rozvoj.

Christopher Beazley (PPE-DE). – Pane předsedající, co se týká otázky britského členství v eurozóně, domnívám se, že od samého počátku se Británie připojovala k evropským smlouvám vždy neochotně. Velmi rychle začala svého rozhodnutí litovat. Pak žádáme o připojení v nejhorší možný okamžik. Kdybychom byli zakládajícím členem eurozóny – což jsme měli být –, byli bychom nyní v mnohem silnější pozici. Těším se, že příští konzervativní vláda brzy podá žádost o připojení k eurozóně.

(Potlesk)

Kurt Joachim Lauk (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, rád bych učinil jen dvě poznámky. Za prvé, euro prošlo zkouškou. Bez eura bychom během této finanční krize pravděpodobně nebyli ušetřeni spekulací, které by šly proti celým národním hospodářstvím Evropy. V tomto smyslu tedy euro úspěšně prošlo zkouškou. Pravděpodobně bychom čelili vážným potížím – pokud ne naprostému chaosu –, kdyby Evropa během této krize euro neměla.

Podle mého názoru budou v budoucnu naprosto klíčové dvě věci. Euro si může uchovat stabilitu a postoupit vůči dolaru coby světová rezervní měna, pokud budou zaručeny dvě skutečnosti: především musí Evropská centrální banka, která se během krize osvědčila, zůstat nezávislá – jak už zde bylo dokazováno – a za další musí dojít k rozšíření Paktu o stabilitě a růstu. Je výjimečně užitečný i v současné podobě, ale je třeba ho rovněž uplatňovat a chránit.

Joaquín Almunia, člen Komise. – (ES) Pane předsedající, rád bych poděkoval všem poslancům, kteří promluvili v této rozpravě. Domnívám se, na základě této rozpravy, že můžeme učinit závěr, že existuje široký konsensus příznivý k diskutované zprávě a zároveň široká podpora pro pokračování projektu Hospodářské a měnové unie a naší jednotné měny. Neříkám to proto, že mám touhu opakovat důvody předkládané těmi z nás, kteří před deseti lety podporovali vytvoření Hospodářské a měnové unie, ale za účelem analýzy toho, co se událo v uplynulém desetiletí a co musíme učinit nyní v těchto hospodářsky velmi obtížných dobách.

Současné problémy samozřejmě nemohou být přičítány euru. Jak všichni dobře víme, příčiny této velmi hluboké krize neleží zde v Evropě ani v eurozóně. Očividně však za ni platíme, stejně jako ostatní průmyslové země, nově se rozvíjející ekonomiky a rozvojové země. Je tomu tak proto, že v globální ekonomice není možné oddělení. Nicméně díky Hospodářské a měnové unii máme přinejmenším nástroje k efektivnějšímu řešení problémů. Domníváme se, že se dokážeme z této krize vyprostit rychleji, pokud budeme spolupracovat, než když každá země půjde jen sama za sebe.

Souhlasím s těmi – a bylo jich mnoho –, kteří prohlásili, že Evropská centrální banka je institucí, která od svého vzniku více než dostatečně ospravedlnila důvěru, již jsme do ní vložili v Maastrichtské smlouvě. Domnívám se, že svou práci odvedla velmi dobře a že by se její práci mělo dostat podpory, protože je nezbytnou součástí Hospodářské a měnové unie.

Souhlasím rovněž s těmi, kteří řekli, že by měl být Pakt o stabilitě a růstu zachován v současné podobě po revizi z roku 2005, abychom mohli využít letos zavedené flexibility, o níž se zde tolikrát hovořilo. Tato flexibilita nám umožní udržet rozpočtovou disciplínu a dodržovat pravidla rozpočtové disciplíny. Umožní nám ukotvit cíl udržitelnosti našich veřejných účtů. Zároveň nám však umožní využívat naši fiskální politiku v situacích, které vyžadují aktivní politiku, co se týká nástrojů daňové a fiskální politiky.

Aby byl fiskální podnět efektivní, musí být koordinovaný. Náš rámec rozpočtové disciplíny tuto koordinaci usnadňuje, ale rovněž stanovuje omezení, která zajišťují, že koordinace fiskálního stimulu neohrozí udržitelnost veřejných účtů. Za třetí – a mnozí řečníci se o tom dnes zmínili – bezpochyby musíme posílit hlas eura při obraně stability naší měny a při dvoustranných a mnohostranných jednáních s držiteli naší měny, s představiteli ostatních měn a zejména s ostatními měnami významných hráčů na poli světového hospodářství.

Tato krize v konečném důsledku vychází z makroekonomické nerovnováhy, která se měla řešit, ale kterou řešit nebylo možno kvůli nedostatku efektivních mechanismů pro řešení globální nerovnováhy. Hovořili jsme o tom ve Washingtonu a musíme o tom diskutovat i nadále. Jako Evropané to můžeme efektivně učinit, pouze pokud euru poskytneme plnou politickou podporu a nezbytné správní mechanismy, aby bylo možné chránit naše zájmy tak, jak si zaslouží, prostřednictvím směnných kurzů naší měny. Domnívám se, že toto je správná cesta, jak se uvádí ve zprávě, jak prohlásil předseda Euroskupiny, jak se shodla Komise a jak se v nadcházejících měsících postupně shodnou představitelé členských států.

To vyžaduje koordinaci, ale musí jít o správný druh koordinace. Neznamená to zpochybňování nezávislosti Evropské centrální banky či nepřírozenou koordinaci hospodářské politiky, která musí být dále vytvářena v závislosti na podmínkách jednotlivých zemí. To není skutečná koordinace. Musí se jednat o koordinaci, která vždy stála za hospodářskou částí Hospodářské a měnové unie, koordinaci, která slouží cílům Hospodářské a měnové unie jak v oblasti makroekonomické politiky, tak i jako nezbytné spojení, které musí existovat mezi makroekonomickou politikou a strukturální politikou.

Když v Komisi hovoříme o koordinaci, máme na mysli tento druh koordinace. Mám pocit, že za současných podmínek nám riziko recese, které čelíme, ukazuje, že tato koordinace představuje prioritu a Hospodářská a měnová unie nám poskytuje nástroje, jak jí dosáhnout.

Jean-Claude Juncker, předseda Euroskupiny. – (FR) Pane předsedající, budu velmi stručný, protože většina těch, kteří chtěli vést tuto rozpravu, už není ve sněmovně. Proto není zapotřebí jim odpovídat.

Ostatním bych rád řekl, že na mne zapůsobil široký konsensus, který vyplynul z rozprav v Evropském parlamentu, neboť jsme se téměř všichni shodli v tom, že euro představuje úspěch. Těší mne, že to říkají ti, kteří do eurozóny patří. Těší mne, že to říkají i ti, kteří si přejí, aby se jejich země stala členem eurozóny. Zaznamenal jsem, že ti, kteří vždy tvrdili, že všechno, co děláme, je naprostá pitomost, si tento názor udržují, což nelze charakterizovat jinak než tak, jak oni charakterizují náš postoj. V rámci Parlamentu pak nedošlo k žádným změnám kromě toho, že do našich rozprav prosákla kapka – a to je velmi jemný výraz – nervozity. To je zapříčiněno finanční a hospodářskou krizí, které v současnosti čelíme.

V tuto chvíli bych proto rád v reakci na řadu řečníků řekl dvě věci. Nikdo v Evropě radikálně nebojuje za přehnanou konsolidaci rozpočtu. Nikdo. Máme tu reformovaný Pakt o stabilitě a růstu. Někteří poslanci Parlamentu s reformami tohoto paktu nesouhlasili. Právě oni dnes jako první chválí moudrost rozhodnutí přijatých v březnu 2005, kdy jsme do interpretace Paktu o stabilitě a růstu vložili větší hospodářskou perspektivu. Tato perspektiva dnes členským státům a jejich rozpočtům umožňuje lehčeji dýchat, přestože nyní vstupujeme do fáze, která není poklesem, ale která neumožňuje tak přímočarou konsolidaci veřejných financí.

Členské státy, které v uplynulých letech řádně prováděly konsolidaci rozpočtů, mají dostatečné rozpočtové rezervy, které jim umožňují reagovat na současnou hospodářskou krizi, což zahrnuje i strukturální aspekty, kterým čelíme v současné době. Členské státy, které tak řádně nebyly, mají nyní větší potíže s uvolňováním rozpočtových zdrojů, které by jim umožňovaly reagovat na krizi, kterou nyní zažíváme.

Napříč eurozónou však máme povinnost reagovat na krizi tam, kde je dotčena hospodářská politika. Nestačí pouze hovořit o rozpočtové stabilitě. Nestačí zaměřit naše úsilí výhradně na řešení finanční krize. Je jasné,

že eurozóna musí na hospodářskou krizi rázně a koordinovaně reagovat. Proto máme několik týdnů na to, abychom shromáždili veškeré prvky, které potřebujeme pro analýzu a podniknutí potřebných kroků, abychom mohli zformulovat tuto praktickou, ráznou reakci. Avšak ti, kteří požadují větší koordinaci hospodářských politik, musí samozřejmě směřovat k tomuto cíli tím, že se nebudou snažit předjímat hospodářská rozhodnutí, o kterých se nezmíní svým kolegům v rámci Euroskupiny.

V rámci Parlamentu je velmi snadné volat po koordinaci hospodářské politiky. Na základě jednacího řádu bych vám navrhl, abyste předložili meziskupinový text, v němž by velké skupiny jednající za Evropský parlament vyzvaly Euroskupinu a jednotlivé vnitrostátní vlády, aby už neohlašovaly hospodářská opatření před tím, než s nimi seznámí své kolegy v Euroskupině.

Naléhejte na své vlády – je snadné to požadovat zde – naléhejte na své vlády, aby respektovaly zásadu koordinace hospodářských politik. Vytvořte meziskupinové usnesení a uvidíme. Uvidíme, zda za dva, tři, čtyři měsíce vlády – a politické strany, k nimž patříte, jsou velmi často součástí vlád, na něž byste se obraceli – učiní, co jste po nich žádali. To by bylo důvěryhodné, rozumné, logické, racionální a důsledné.

Proto prohlašuji, že potřebujeme ráznou, koordinovanou hospodářskou reakci na to, co se stále více a více stává hospodářskou krizí. Co se týká otázky mzdové politiky, neřekneme všechno, co bychom chtěli říct, ale všechno, co stojí za to říct.

Máte pravdu, když prohlašujete, že socialistická vláda Zelených v Německu uplatňovala mzdovou politiku, která omezovala kupní sílu německých pracovníků. Mezitím došlo ke zlepšení situace. Stejná poznámka se navíc vztahuje i na Francii, jejíž vláda v daném období – mezi lety 1998 a 2002–2003 – nebyla vládou reakcionářskou. Z toho, co je mi známo, tomu bylo právě naopak. Poznámkám určitých lidí by rozhodně prospěla menší dávka sebekritiky.

Co se týká zbytku, zdanění příjmů z úspor, jsme napřed tři roky před časovým plánem, na němž jsme se dohodli. Máte naprostou pravdu, pane Jonckheere, když voláte po rozšíření spektra finančních produktů, které by měly spadat do rozsahu působnosti této směrnice. Co se týká daňových rájů, hovořte jazykem své země se svou vlastní vládou a zjistíte, že před vámi leží pořádný kus práce.

Pervenche Berès, zpravodajka. – (FR) Pane předsedající, dámy a pánové, děkuji vám za tuto rozpravu. Domnívám se, že jde ze strany Evropského parlamentu o významný příspěvek k tomu, co očekáváme, že vy, pane komisaři, pane předsedo Euroskupiny, posléze prostřednictvím plánu uskutečníte.

Pane Junckere, řekl jste nám: „Kdyby se tak skupiny dokázaly dohodnout!“ Nu, skupiny se dohodnou: zítra budou hlasovat pro schválení odstavců 61 písm. d) a písm. g), ve kterých požadují přesně to, co chcete, aby požadovaly. Můžete se tedy na to zítra spolehnout, až se půjdete setkat s ministry hospodářství a financí.

Říkal jste: „Neexistuje žádná zpráva o rozdílech.“ Neexistuje sice žádná přesná zpráva, ale jedna věc je jistá: sbližování hospodářské situace v rámci eurozóny, které jsme očekávali, nenastalo, a paní Ferreiraová vám poskytla konkrétní příklad.

Co se týká rozporů mezi členskými státy, pane předsedo Euroskupiny, v tomto bodě s vámi opět nemohu souhlasit. Nemám čas na ty, kteří požadují koordinaci, když se jim hodí do krámu, a kteří ji potom odmítají a bojují za národní suverenitu, když se jim hodí lépe. Otázky koordinace hospodářské politiky jsou otázkami společných zájmů a situace, ve které se dnes nacházíme, je nepřijatelná: na straně USA už bylo možné uskutečnit dva Paulsonovy plány, zatímco v Evropě nám tvrdíte, že potřebujeme ještě pár týdnů, abychom našli něco, co můžeme sdělit obyvatelům Evropy, kteří čekají na naši reakci. Musíme spojit síly a Komise má nyní ve svých rukou prostředky, s jejichž pomocí lze na základě návrhů Evropského parlamentu postoupit vpřed. Doufám, že budeme vyslechnuti a poštěněni.

Werner Langen, zpravodaj. – (DE) Pane předsedající, rád bych navázal tam, kde pan ministerský předseda skončil. Domnívám se, že flexibilita, kterou v posledních týdnech prokázala eurozóna a 27 členských států, je dobrým počátkem. Nyní je třeba ji dále rozvíjet a já nemám pochyb, že pokud členské státy přijmou zkušenosti, které jste zde oba předložili, půjdeme po správné cestě.

Rád bych všem poděkoval za jejich příspěvky. Pan Hoppenstedt citoval první rozpravu, v níž bylo euro nazváno předčasně narozeným dítětem. Dnes, o deset let později, je z něho statný chlapec – euro je mužského rodu v mém jazyce, zatímco německá marka byla rodu ženského –, který po celou školní docházku na základní škole dobře prospíval a nyní postoupí na školu střední. Uvidí se, zda bude dále úspěšně překonávat překážky, ale jsem v tomto smyslu rozumně optimistický. Když slyším od pana Beazleyho, že už i konzervativci ve Spojeném království vážně uvažují o přijetí eura, jde o zcela novou perspektivu. Mohu k

tomu říct pouze to, že ani Spojené království se nebude moci k euru připojit zadarmo: budete muset splnit své závazky týkající se koordinace a regulace finančních trhů a podřídit se nezbytné minimální harmonizaci.

V tomto smyslu jsme na správné cestě. Rád bych poděkoval Komisi, zejména panu Almuniovi, a předsedovi Euroskupiny za vynikající spolupráci. Ve věci vašich doporučení vás vezmeme za slovo. Chceme s vámi spolupracovat.

(Potlesk)

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat v úterý 18. listopadu 2008 ve 12:00.

22. Uplatňování zásady stejné odměny za práci pro muže a ženy (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A6-0389/2008) obsahující doporučení Komise pro uplatňování zásady stejné odměny za práci pro muže a ženy, kterou vypracovala paní Bauerová jménem Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví ((2008/2012(INI)).

Edit Bauer, zpravodajka. – (SK) Rozdílné odměňování mužů a žen není žádným novým problémem. Už více než padesát let existuje článek Římské smlouvy, který zakázal diskriminaci v odměňování mužů a žen, a od roku 1975 je v platnosti směrnice 117, která členskými státy přikazuje uplatňovat zásadu stejné odměny za stejnou práci. Samozřejmě nejsou všechny rozdíly v odměnách výsledkem diskriminace. Podle zákona velkých čísel však přetrvávající rozdíly v hodinových hrubých mzdách nejsou odůvodnitelné.

Od roku 1995 do roku 2006 se podle Eurostatu rozdíly na základě hodinových výdělků snížily ze 17 % na 15 %, a to za situace, kdy dnes většinu absolventů univerzit tvoří ženy.

Jde sice o klesající trend, ale ne přímočarý. Podle studie Dublinské nadace provedené v roce 2007 ve čtyřech zemích Evropské unie došlo dokonce ke zvýšení těchto rozdílů. Kdyby se rozdíly ve výdělcích snižovaly stávajícím tempem a už by nedocházelo k občasným nárůstům, došlo by snad k vyrovnání platů za nějakých sedmdesát let.

Můžeme se shodnout na tom, že současná legislativa v dané oblasti zřejmě není dostatečně účinná. Důvody existence rozdílů v odměňování jsou různé. Jsou systémového i individuálního charakteru. Sektorální, vertikální a horizontální segregace, klasifikace povolání, podmínky pro sladění rodinného a pracovního života a stereotypy rovněž hrají významnou úlohu v přetrvávání rozdílů v odměňování, které se posléze přeměňují v rozdíly důchodů a v konečném důsledku vyúsťují v to, o čem říkáme, že chudoba má ženskou tvář.

Rozdíly v odměňování mají i individuální rozměr. Podle analýzy Komise narůstají s věkem, dobou zaměstnanosti a vzděláním. Navíc statistiky ukazují, že v případě mladých lidí jsou rozdíly minimální. Objevují se až po narození prvního dítěte a návratu ženy z mateřské dovolené.

Ve vztahu k demografické krizi, které čelíme, tento problém kromě toho, že je významným faktorem hospodářské soutěže, otvírá hluboký morální problém, který rovněž není možno přehlížet.

Otázkou dnes je, co může Evropský parlament udělat pro řešení této situace. Na jedné straně je tu přetrvávající problém, na straně druhé málo účinná legislativa. Zároveň přitom nesmíme pouštět ze zřetele skutečnost, že důvody způsobující rozdíly v odměňování leží daleko za hranicemi legislativy.

Evropský parlament však v rukách drží jediný nástroj – legislativu. V této situaci má tedy každý zúčastněný svou zodpovědnost, naše spočívá v tom, zda dokážeme vyslat signál, že chceme dokonalejší a účinnější legislativu v zájmu nastolení spravedlivějších poměrů na trhu práce.

PŘESEDÁJÍCÍ: PAN SIWIEC

Místopředseda

Vladimír Špidla, člen Komise. – (CS) Vážený pane předsedající, vážené dámy poslankyně, vážení páni poslanci, Komise vítá tuto zprávu z vlastního podnětu týkající se zásady stejné odměny za práci pro muže a ženy a blahopřeje zpravodajce ke kvalitě její práce.

Komise stejně jako Parlament považuje 15% rozdíl v odměňování žen a mužů v dnešní Evropě za nepřijatelný. Samozřejmě musíme být opatrní a přihlížet ke skutečnosti, že tento ukazatel srovnává poměrné rozdíly v hrubém hodinovém výdělku žen a mužů v rámci hospodářství jako celku. Neměří se jím tedy pouze přímá a nepřímá diskriminace, jde o ukazatel všech souvislostí a všech znevýhodnění, jimiž ženy trpí, než vstoupí na trh práce, a po celou dobu své profesní dráhy.

Sdělení Komise z července 2007 uvádí, že právní předpisy Společenství byly při odstraňování přímé diskriminace účinné – tedy v případech, kdy je odměna za stejnou práci u ženy nižší než u jejích mužských kolegů. Byly však méně účinné při zajišťování toho, aby byla dodržována zásada stejné odměny za práci stejné hodnoty.

Komise došla k závěru, že na základě podrobné analýzy by bylo možno zvážit změny právních předpisů Společenství s cílem zajistit především to, aby systémy pro stanovování odměn přímou i nepřímou diskriminaci na základě pohlaví vylučovaly.

Komise oznámila, že v roce 2008 posoudí právní předpisy Společenství z hlediska jejich významu pro otázku rozdílu v odměňování a že navrhne potřebné změny. Zmíněná podrobná analýza právě probíhá a já nemohu její výsledky předvídat. Aby zajistila její kvalitu, využívá Komise externích odborných konzultací a rozsáhlých a podrobných znalostí a poznatků vnitrostátních subjektů zabývajících se rovností mužů a žen.

Předběžné výsledky této studie budou projednány na semináři v první čtvrtině roku 2009, na němž mají být přítomny všechny zúčastněné subjekty, včetně členských států, odborníků v právní oblasti, vnitrostátních subjektů zabývajících se rovností žen a mužů, sociálních partnerů a občanské společnosti.

Stanovisko Parlamentu je v tomto procesu rozhodující. Skutečnost, že jeden z orgánů podílejících se na vytváření právních předpisů vyjádřil jasné stanovisko, že dané právní předpisy je třeba urychleně změnit, je významná. Důležité je také to, že praktická doporučení Parlamentu ohledně změn jsou spojena s oblastmi, jež hlavní zúčastněné subjekty označily za problematické, jako je průhlednost odměňování a hodnocení práce a sankce.

Závěrem: sdílíme názor Parlamentu, že tak velký rozdíl v odměňování žen a mužů v Evropě je nepřijatelný. Komise shledává, že je vhodná doba dokončit analýzu a hodnocení a stanovit další postup, který by vedl k co nejkonkrétnějším výsledkům.

Donata Gottardi, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro zaměstnanost a sociální věci. – (IT)* Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, jsem skutečně hrdá na práci Parlamentu a na jeho schopnost využít již uznaných pravomocí k navrhování legislativy.

Zpráva, o které budeme hlasovat, se týká klíčové otázky, základního principu evropského práva: zásady stejného odměňování mužů a žen na pracovišti. Nejde jenom o základní princip, jde rovněž o první, alespoň co se týká časového pořadí, z principů rovnosti. Víme, že byl zařazen již do Římské smlouvy, víme, že byl uplatňován již od prvních rozsudků Evropského soudního dvora, že došlo k jeho regulaci ve směrnici z roku 1975 a k jeho nové úpravě, když došlo k přepracování této směrnice v roce 2006, že je předmětem řady studií a výzkumů, jak prohlásil sám pan komisař, a že se neustále volá po jeho uplatňování.

Proč se tedy k němu dnes vracíme a tak zhluboka a zešířoka ho prozkoumáváme? Je pro to mnoho důvodů: především proto, že odmítáme přijmout jeho časté neuplatňování, jak dokládají veškeré statistiky, a za druhé proto, že se domníváme, že krajní nespravedlnost, kterou trpí ženy ve všech zemích Evropské unie a ve všech profesích, na všech úrovních a ve všech sektorech, se musí řešit a je ve skutečnosti zřejmé, že nástroje, které máme k dispozici, k tomu nebudou postačovat, jinak bychom za celou tu dobu zajisté uspěli ve zvrácení tohoto trendu.

A konečně také proto, že se domníváme, že je třeba se rozdíly v odměňování vážně zabývat a hlavně je nepřehlížet jen jako nějakou nešťastnou náhodu v pracovním životě žen. O co tedy žádáme? Žádáme Komisi o konkrétní vhodnou směrnici zaměřenou obecně na rozdíly v odměňování, ale tím nekončíme. Nežádáme prostě jen o směrnici, dáváme Komisi přesná doporučení. Vybudovali jsme most, který vede ke skutečné změně, a domníváme se, že tento most bude pevný, pokud bude spočívat na osmi pilířích.

Zprvce a především chceme stanovit definici platové diskriminace; nestačí se dívat pouze na hrubou hodinovou mzdu, protože to by ukazovalo na přímou diskriminaci a takováto přímá diskriminace už byla ve skutečnosti odstraněna. Není náhodou, že se výzkum zaměřuje na celkový obraz, poukazuje na částečné pracovní úvazky, vyzývá nás k úvahám o přímé a nepřímé segregaci, diskriminaci a horizontální a vertikální segregaci.

Žádáme srovnatelná, efektivní, systematická a úplná data. Příliš často se setkáváme se zmanipulovanými nebo skrytými údaji, jež jsou produkovány systémy pro klasifikaci personálu, pracovními strukturami plnými stereotypů, které stále hledí do minulosti. Domníváme se, že organizace pro rovnoprávnost mohou hrát dvojí klíčovou roli v boji proti diskriminaci prostřednictvím zvyšování veřejného povědomí a prostřednictvím školení soudů a sociálních partnerů.

Snažíme se o zavedení konkrétních postihů, přičemž však máme na paměti, že je zapotřebí i preventivních akcí a opatření, že je nám zapotřebí pozitivní akce a začlenění. Doufám, že tato sněmovna schválí tento text jako celek, protože čím přesnější a podrobnější práci předáme Komisi, tím více získáme na účinnosti a rychlosti. V to doufáme: nestačí o rovném odměňování jen mluvit a psát, chceme ho přeměnit ve skutečnost.

Anna Záborská, jménem skupiny PPE-DE. – (SK) Upřímně blahopřeji paní Bauerové k navrhovanému textu. Jak zde řekla, téma, o kterém zde diskutujeme, je staré jako Římská smlouva. Za padesát let se změnilo jen málo.

Otázka stejné odměny za stejnou práci pro muže a ženy se s pozoruhodnou pravidelností objevuje hlavně v období voleb. Pokud Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví navrhuje sankce pro podniky, které nerespektují základní princip odměňování, namítá se principem subsidiarity, jako by on nerovnost opravňoval.

Minulý týden jsem se účastnila ministerské konference v Lille. Ocenila jsem snahu francouzského předsednictví hovořit o tomto tématu, ale konstruktivní odezva na řešení byla ze strany členských států minimální. Statistiky ukazují, že nerovnosti v odměňování žen se objevují hlavně po narození prvního dítěte.

Vnitrostátní a evropské politiky usilující o dosažení rovnováhy mezi zodpovědností za rodinu a profesionálními ambicemi by neměly dopustit vznik nových rozdílů mezi zaměstnanci, kteří mají rodinné povinnosti, a svobodnými, případně bezdětnými, kteří tyto povinnosti nemají. Toto je v první řadě otázka modelu společnosti, který hledáme.

Já navrhuji, abychom vytvořili koalici s průmyslovými podniky. Pokud jejich ředitelé nebudou našimi hlavními partnery při nastolování rovnosti v odměňování, pak naše zprávy zůstanou pouze na papíře.

Lissy Gröner, jménem skupiny PSE. – (DE) Pane předsedající, udivuje mne, že s námi ženy stále mají trpělivost. O nerovnosti odměňování hovoříme už padesát let a nic podstatného se nezměnilo. Číslo hovoří sama za sebe: o 15 % méně za stejnou práci. To připravuje ženy o spravedlivou mzdu, protože když se na to podíváme z jiné strany, znamená to, že ženy musí pracovat o čtvrtinu déle, aby si vydělaly stejné peníze. Kde to jsme v Evropské unii?

Členské státy musí v tomto ohledu vykonat více a já jsem vděčná panu Špidlovi, že zde v Parlamentu přijal naše návrhy a ukázal vůli přistoupit k legislativním krokům. Evidentně není jiné cesty. V Německu, v jednom z největších členských států Evropské unie, činí rozdíl v platech v soukromém sektoru 23 %. To je nepřijatelné a znamená to, že se pohybujeme na chvostě EU.

Dobře víme, že Francie a skandinávské země přijaly pozitivní opatření. A o tom to právě je. Vyzýváme své sociální partnery, aby jednali, a skupina sociálních demokratů v Evropském parlamentu vyzývá k transparentnosti v podnicích, aby byly prémie jasně viditelné a aby byly začleněny do oficiálního ohodnocení, abychom se měli čeho chytit. Pravidelné kontroly mezd mohou odhalit úspěch či neúspěch boje proti mzdové diskriminaci.

Podle mého názoru bude v Německu nevyhnutelný zákon pro soukromý sektor. Musíme na členské státy vyvinout větší tlak, aby zavedly povinnou minimální mzdu, aby bylo samozřejmé, že si ženy mohou vydělat na živobytí, protože to je nejlepší pojistka před chudobou ve stáří.

V každém případě chci apelovat na skupinu Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů, aby za účelem zachování jasnosti zprávy paní Bauerové stáhla své návrhy na odstranění částí zprávy, protože by došlo jen k jejímu dalšímu rozředění. Přidržme se jasného jazyka, který má v tuto chvíli.

Siiri Oviir, jménem skupiny ALDE. – (ET) Pane komisaři, pane předsedající, kolegyně a kolegové. Zpravodajka paní Bauerová prohlásila, že chudoba má ženskou tvář. I já musím zopakovat, že už článek 119 Římské smlouvy z roku 1957 obsahoval zásadu, že muži a ženy by měli obdržet stejnou odměnu za stejnou práci. Dnes, v roce 2008, však ženy v Evropské unii vydělávají v průměru o 15 % méně než muži a v mé vlasti Estonsku vydělávají dokonce o celých 25 % méně než muži.

Rozdíly ve mzdách významně ovlivňují postavení žen v hospodářském a sociálním životě během aktivního pracovního života i po jeho skončení. Dále zvyšují nebezpečí chudoby žen, zejména v případě rodin svobodných matek. Rozdíl ve mzdách mužů a žen často vede k rozdílům v důchodech mužů a žen. Samotné důchodkyně jsou často vystaveny riziku chudoby.

Následkem toho vítám postoj navrhovaný ve zprávě, tedy to, že by Evropská komise měla do 31. prosince 2009 předložit legislativní návrh týkající se prozkoumání současné legislativy související s rovným odměňováním pro muže a ženy. Už jsme přijali příliš mnoho legislativních opatření a čekali příliš dlouho, ale výsledky stále nejsou příliš dobré.

Jak čas ukázal, tento problém nelze vyřešit pouze samotnou legislativou Evropské unie. Jednou z významných možností pro řešení tohoto problému by bylo jeho stanovení za prioritu v politických akčních plánech. Pouze účinná kombinace politik, která zahrnuje lepší a účinnější legislativu a určuje odpovědnost, umožní dosažení pozitivního řešení.

Ráda bych poděkovala zpravodajce za to, že ve zprávě vytkla významné aspekty, a děkuji vám za pozornost.

Hiltrud Breyer, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Pane předsedající, je skutečně pravda, že padesát let po uzavření Římských smluv jsme příliš nepokročili, co se týká rovnosti žen na trhu práce. Čísla jsou alarmující: 80 % pracovníků na částečný úvazek tvoří ženy a pouze 57 % žen je zaměstnáno, v porovnání s 72 % mužů. Rozdíly ve mzdách se rovněž od roku 2003 nezměnily a od roku 2000 ze změnily pouze o 1 %. To jsou skutečně alarmující čísla, nad nimiž tu všichni hořekujeme. Zmiňovali jsme se i o skutečnosti, že ženy jsou znevýhodněny dvojnásobně, protože nerovnost ve mzdách přechází v rozdíly v nárocích na penzi a sociální úrovni, máme rovněž daňový a sociální systém, který dále penalizuje ženy v tom, že například nesezdané páry či rodiny se dvěma příjmy jsou v mnohých daňových systémech, jako například v Německu, znevýhodněny.

Komise prohlásila, že dojde k předložení legislativních návrhů, ale proč přicházejí tak pozdě? Proč uteklo tolik let tohoto volebního období, aniž by byl předložen jediný návrh v této oblasti? My v Parlamentu jsme už k návrhům vyzývali. Co se týká kvót, řekli jsme, že by měly existovat zákonné požadavky. Máme členské státy, jako je například Švédsko, které stanovily cíle a časový plán jejich plnění. Proč nevyužít skutečnosti, že máme tyto požadavky na rovnost mužů a žen, a nepodpořit členské státy při vyvíjení úsilí k překlenutí těchto ostudných rozdílů v odměňování? Jak už bylo řečeno, v Německu jsme bohužel třetí od konce s ostudným rozdílem mezi platy ve výši 23 %. Musíme také jasně říct, že stanovení zákonné minimální mzdy přinese změny zejména v sektorech, které zaměstnávají především ženy. Musíme však rovněž nalézt odvahu jasně říct, že...

(Předsedající řečníci přerušil)

Ilda Figueiredo, jménem skupiny GUE/NGL. – (PT) Znehodnocení práce prostřednictvím stanovení nízkých mezd zůstává jedním z nejběžnějších způsobů, kterým kapitalismus zvyšuje vykořisťování dělníků. To se zejména dotýká pracovníků, což rovněž naznačuje devalvací mateřství.

Je nepřijatelné, aby třicet let po přijetí směrnice o stejném odměňování mužů a žen přetrvávala vysoká úroveň diskriminace, zejména diskriminace nepřímé, která vyplývá z nedostatku stability zaměstnání, jež se zejména dotýká žen a mladých lidí. V některých zemích, jako je například Portugalsko, kde je vysoká úroveň nezaměstnanosti, došlo ke zvýšení průměrných rozdílů mezi platy žen a mužů, kdy tyto rozdíly v soukromém sektoru překračují 25 %, což znamená, že chudoba má stále ženskou tvář, a týká se to i důchodců.

Evropská komise a členské státy musí přijmout opatření potřebná ke zvýšení hodnoty práce, překonání rozdílů v odměňování a odstranění stereotypů spojených s profesemi a sektory, které ženy vždy diskriminovaly. Je třeba více ocenit ty profese a odvětví, v nichž ženy dominují, jako jsou například sektory prodeje a služeb a určitá průmyslová odvětví.

Zkušenost nám ukazuje, že zhoršující se nezaměstnanost oslabuje práva žen, zintenzivňuje vykořisťování pracujících a zvyšuje diskriminaci.

Trváme proto na zavedení nové politiky, která bude klást důraz na zaměstnanost s příslušnými právy, boj proti diskriminaci a na ochranu mateřství a otcovství jako základních sociálních hodnot.

Proto podporujeme tuto zprávu, k níž jsme navrhli několik změn, v nichž jsme poukázali na významnou úlohu kolektivního vyjednávání v boji proti diskriminaci žen, v neposlední řadě co se týká mzdy, pracovních podmínek, možností kariérního postupu a odborného vzdělávání.

Urszula Krupa, jménem skupiny IND/DEM. – (PL) Pane předsedající, návrh zprávy o rovném odměňování mužů a žen obsahuje některé legitimní skutečnosti týkající se stejného odměňování za stejnou práci. Rovnost odměňování je nezbytná, stejně jako řádné mzdy v profesích, jimž díky svým psychickým a fyzickým předpokladům dominují ženy.

Účinnost opatření, která byla sepsána v mnohých nesmyslně duplicitních dokumentech, rozhodně závisí na účinném uplatňování práva ze strany jednotlivých členských států. Jeho provádění však může být značně obtížné v dominantním soukromém sektoru, kde většina ředitelů usiluje především o ziskovost svých podniků a nebere ohled na etické a morální zásady a zároveň zabraňuje činnosti odborů, které by mohly chránit zaměstnance a účastnit se vyjednávání o platech. Problém nerovného odměňování je proto součástí diskriminace vůči slabým.

Nepotřebujeme akademiky a odborníky, abychom pochopili, že diskriminace je především výsledkem levicové materialistické ideologie, nedostatku uplatňování etických zásad, nedostatečného osobního rozvoje, sobeckosti, hrabivosti, využívání slabých a chudých, a to nejen ve věci mezd, ale rovněž v praxi šířící se po Evropské unii včetně nejchudších a nejslabších států, kdy dochází k diskriminaci vůči katolíkům a osobám s názory odlišnými od těch, které jsou uvaleny vyžadovanou politickou korektností.

Gabriele Stauner (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, skutečnost, že ženy jsou stále placeny méně než muži za stejnou práci, představuje smutnou kapitolu naší evropské společnosti.

Jedná se ve skutečnosti o věc zcela nepochopitelnou, protože právně je situace zcela jasná. Od založení Společenství v roce 1957 – jak zde již několikrát zaznělo – byla tato zásada zakotvena v Římských smlouvách jako přímo použitelné právo. Jinými slovy, kterákoli žena může jít přímo k Evropskému soudnímu dvoru a domáhat se tohoto práva: v Evropské unii neexistuje silnější právní ochrana. Nicméně nám cíl dosažení tohoto principu unikl průměrně o 20 %. Proto je naprosto nezbytné – jak zde Komise navrhuje –, aby k vymáhání této zásady docházelo prostřednictvím sekundární legislativy.

Zároveň je však třeba říct, že tato situace znovu ukazuje, že existují rozdíly mezi zákony a skutečným životem. Lidé, kteří závisejí na svém zaměstnání a platu – mnoho z nich jsou ženy – se často neodvažují domáhat svých základních práv z obavy před propuštěním. Proto nemůžeme prostě jen zase vyzývat společnost ke zodpovědnosti založené na skutečnosti, že slušné mravy nařizují, že by se s ženami ve věci odměňování nemělo nakládat hůře než s muži. Ten, kdo na to neslyší, však musí pocítit následky. Proto podporuji zavedení přísných, systémových sankcí pro ty, kteří poruší zákon. Záleží hlavně na členských státech, aby konečně tuto záležitost vzaly vážně a odhalily podniky, které jednají v rozporu s touto zásadou, a potrestaly je, například pomocí zákona o zadávání veřejných zakázek.

Mám malou kritickou poznámku směrem ke Komisi: je možné, že v tomto případě byl proces příliš ležerní a že jste věnovali přílišnou pozornost podnikům. Blahopřeji paní Bauerové k její zprávě.

Teresa Riera Madurell (PSE). – (ES) Pane předsedající, pane komisaři, i já bych ráda poblahopřala paní zpravodajce k její práci. Jedná se o zprávu nanejvýš aktuální, jelikož rozdíly v odměňování v Evropské unii jsou jevem, který je třeba odstranit. Je nepřijatelné, aby ženy vydělávaly o 15 % méně než muži a aby tento rozdíl dosahoval v soukromém sektoru až 25 %.

Odstraňování těchto rozdílů v odměňování je obtížné, protože většinou pramení z nepřímé diskriminace: nejnejistější práce a většinu zaměstnání na částečný úvazek vykonávají ženy.

Co bychom měli učinit? V podstatě musíme prosazovat politiku rovných příležitostí zaměřenou na sladění pracovního a rodinného života a také politiku zaměřenou na snížení počtu nejhůře placených zaměstnání a na zvýšení odměn za tuto práci, kterou většinou vykonávají ženy.

Proto bych mezi doporučeními zprávy – jež jsou všechna velmi důležitá – zejména zdůraznila úpravu směrnice o provádění zásady rovných příležitostí a stejného zacházení s muži a ženami ve věcech zaměstnávání a povolání zařazením odkazů na rozdíly v odměňování a rovněž úpravu rámcové smlouvy o práci na částečný úvazek, kde jsou rozdíly největší.

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, rád bych panu komisaři Špidlovi sdělil, že pokud můžeme na úrovni EU vytvořit legislativu proti platové diskriminaci, kromě zvažování vynikajících návrhů obsažených ve zprávě paní Bauerové bychom měli podle mého názoru rovněž zařadit diskriminaci ve vztahu k důchodům. Přestože se jedná o jemnější, nepřímou formu diskriminace, je obzvláště ohavná v zemi, jako je Itálie.

Týká se rovněž diskriminace v otázce věku odchodu do důchodu, což je problém, kterým se Evropská komise už zabývala a k jehož uznání podle mého názoru musí dojít. V roce 2004 Evropská komise italské vládě zdůraznila, že je nepřijatelné mít různý věk pro odchod do důchodu: 60 let pro ženy a 65 let pro muže, což můžeme považovat za běžnější legální věk. Jako radikálové jsme spolu s Emmou Boninovou zkoušeli všemožnými cestami veřejnosti, vládě, opozici a všem stranám vysvětlit, že je třeba tuto strukturu odstranit. To se zatím nestalo.

Díky Evropské komisi Evropský soudní dvůr 13. listopadu konečně rozhodl, že tato diskriminace není legitimní a že porušuje Smlouvy a právo Společenství. Nejvýznamnější na celé věci je způsob argumentace, který Itálie zvolila pro obhajobu této diskriminace. Itálie tvrdila, že je ospravedlnitelná úsilím o odstranění existující sociálněkulturní diskriminace vůči ženám – jinými slovy o odstranění existující diskriminace na trhu práce. Za účelem odstranění této formy diskriminace se vytvoří jiná tím, že jsou ženy nuceny odcházet do důchodu dříve než muži. Podle mého názoru i toto opatření vyžaduje zásah, protože je ho možné odstranit na evropské úrovni.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). – (SV) Pane předsedající, především bych chtěla poděkovat paní Bauerové za důležitou a konstruktivní zprávu, která má moji plnou podporu. Za druhé, kolega poslanec tu před časem mluvil o tom, že ženy jsou slabé. Ráda bych prohlásila, že ženy nejsou slabé. Je to však patriarchální struktura společnosti, která ženy slabými činí.

Směrnice EU o rovnosti odměňování existuje již třicet let. Přesto však ženy dosud nemají stejnou hodnotu jako muži – ať už jde o odměny či vliv – ve společnosti ani na pracovišti. Přestože mají ženy obecně vyšší vzdělání, vydělávají v průměru o 15 % méně než muži za stejnou či podobnou práci. Je proto jasné, že zlepšení současné legislativy k vyřešení platové diskriminace stačit nebude. Rozdíly v odměňování žen a mužů jsou v důsledku jen dalším ukazatelem pokračující diskriminace vůči ženám v nejrůznějších oblastech života. Nestačí, že dostáváme nižší plat za stejnou práci, ale mnohdy musíme přijímat neobvyklou práci či práci na částečný úvazek a podobně. Tato diskriminace v odměňování ženy pronásleduje po celý život, neboť často dostáváme nižší penzi a odcházíme do důchodu za horších podmínek, když zestárneme.

Je nejvyšší čas, abychom společně podnikli kroky k zastavení této diskriminace vůči ženám.

Godfrey Bloom (IND/DEM). – Pane předsedající, u politiků bohužel převládá nešťastné nepochopení důvodů existence rozdílů v platech mezi muži a ženami. Základní východisko, jakkoli je mylné, znovu opakuje mýtus, že zaměstnanost je jev vedený poptávkou a řízený zaměstnavateli. Nic takového neexistuje. Ti, kteří tvrdí, že ženy by měly být placeny stejně jako muži díky zdánlivým podobnostem v popisu práce, naprosto nechápou skutečnost, že žádný jednotlivec není ekonomickou jednotkou.

Navzdory překypujícímu množství legislativy týkající se zaměstnanosti, kterou obvykle navrhují lidé s minimální nebo žádnou podnikatelskou zkušeností, rozdíly v platech přetrvávají z jednoho prostého důvodu: zaměstnanost je věcí nabídky a poptávky, jde o volbu životního stylu, často záleží na prioritách, plánech na předčasný odchod do důchodu, touze žít v určité oblasti státu či města, tlaku koníčků či sportu nebo něčeho, co z nich vyplývá. Zaměstnavatel a zaměstnanec uzavírají vzájemnou dohodu stejným způsobem jako prodejce a nakupovatel jakéhokoli zboží.

Komise pro rovnost a lidská práva ve Spojeném království zaměstnává podstatně více žen než mužů a průměrný plat mužů je u ní vyšší než plat žen. Souhlasím, že legislativa v minulosti měla omezený dopad na tento vývoj. Ano, můžete zrovna tak dobře vytvořit zákony proti...

(Předsedající řečníka přerušil.)

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Děkuji vám, pane předsedající, pane komisaři. Těší mne, vážený pane předsedající, že tato „ženská“ rozprava probíhá pod vašim vedením

Oceňuji snahu zpravodajky paní Edit Bauerové o nalezení vyváženého přístupu k zformulování doporučení pro Komisi a ke zkvalitnění právního rámce EU, zejména k jeho účinnému vymáhání.

V důsledku odlišného provádění, uplatňování a interpretací na vnitrostátní úrovni neodstranila směrnice, ve které se stanovuje zásada stejné odměny pro muže a ženy, rozdíly v odměňování mužů a žen, které souvisejí zejména s úrovní profesní segregace.

Oceňuji, že paní zpravodajka ve své zprávě zdůraznila, že mateřství nesmí znevýhodňovat ženy, které se rozhodnou přerušit profesionální kariéru, aby se staraly o své děti. Ve všech členských státech by měli rodiče minimálně po dobu jednoho roku po narození dítěte dostávat podporu na úrovni jejich čistého příjmu před

nástupem na mateřskou dovolenou a tyto úpravy by se měly rovněž promítnout i do mzdového systému, podle kterého se odpracované roky zohledňují při vypočítávání odměny. Mateřství musí ženám přinášet výhody, nikoli je znevýhodňovat.

Stejně důležité je vzdělávání, které může přispět k odstranění genderových stereotypů a ke zlepšení odměňování málo placených pozic a míst, která zastávají zejména ženy.

Členské státy musí provádět důslednou informační kampaň zaměřenou na zvýšení povědomí mezi zaměstnavateli a zaměstnanci o existujících nebo možných rozdílech v odměňování na pracovním trhu EU. Zároveň je musí v předstihu informovat o přijatých nevyhnutelných opatřeních s cílem zabezpečit, že za porušení zásady stejného odměňování za práci stejné hodnoty budou zaměstnavatelé sankcionováni.

Věřím, že i díky doporučením Evropského parlamentu obsaženým v této zprávě, ke které paní zpravodajce Edit Bauerové blahopřeji, Evropská komise ve spolupráci s Evropským parlamentem připraví legislativu, která zabezpečí stejné platy pro muže i ženy.

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Kolegyně a kolegové, tato zpráva je snad nejzávažnějším dokumentem týkajícím se platových rozdílů, který jsme kdy vypracovali. Zejména doporučení, která ji doprovázejí, představují krok vpřed ve věci skutečného uplatňování zásady stejného odměňování za práci stejné hodnoty. Musím poblahopřít těm, kteří k vypracování zprávy přispěli. Až dosud byla práce ohodnocována na základě tradice a schopnosti vyjednávat. Když hovořím o vyjednávání, mám na mysli zapojení mocných odborových organizací, které jsou schopny přimět vlády a zaměstnavatele k přijetí řádných mezd. Obě tato kritéria ženy znevýhodňují.

Je nám zapotřebí nediskriminujícího systému ohodnocování práce a nového způsobu klasifikace profesí. Vyzýváme členské státy a Komisi, aby se konečně vydaly cestou přijímání konkrétních opatření pro zajištění rovnosti mužů a žen. Doufáme, že toto zveřejní podporou klauzule, která je k evropským ženám nejpriznivější, koncem tohoto měsíce v Paříži. Nedělejme si však žádné iluze. I kdyby došlo k vytvoření a zavedení nového systému, bude se vztahovat pouze k placené práci. Práce doma a v černé ekonomice bude dále vykonávána, zejména ženami, bez jakýchkoli rozdílů v platech, protože za tuto práci ani žádný plat nedostávají.

Věra Flasarová (GUE/NGL). – (CS) Pane eurokomisaři, dámy a pánové, považuji zprávu paní Edit Bauer za velice prospěšnou. Nerovné podmínky v odměňování mužů a žen totiž patří k nejvíce zakonzervovaným projevům diskriminace žen. Jak uvedla paní Bauer, schází dobře zpracovaná statistika na pracovištích i v měřících celostátních a unijních. Sama jsem se tomuto problému věnovala v některých knihách a člancích, které jsem v posledních letech publikovala. Nižší mzdy žen za stejnou práci při stejné kvalifikaci a produktivitě mají bohužel hluboké příčiny ve stereotypech chápání mužské a ženské odpovědnosti za výživu rodiny.

Tato povinnost je tradičně připisována muži a doposud všechny zaměstnavatelské struktury, ať již soukromé nebo státního sektoru, tomu více méně přihlížejí. Existuje zakořeněná představa o tom, že muž ze své mzdy živí nejen sebe, ale i svou rodinu, zatímco plat ženy je jen jakýmsi přilepšením k rodinnému rozpočtu.

Ani se tomu nechce věřit, ale tato optika má natolik tuhý život, že se skutečně při naplňování rovných práv na pracovištích nemůžeme spolehnout na kulturní osvěcení, ale bohužel musíme hledat cesty, jak rovnost prosadit legislativní cestou. Proto velmi podporuji myšlenku, aby se článek 29 směrnice 2006/54 rozšířil o přesné pokyny ohledně uplatňování zásad rovnosti.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Pane předsedající, pane komisaři, zpráva paní Bauerové nepotřebuje žádné dodatečné komentáře z naší strany, aby ukázala cestu, kterou se je třeba vydat směrem ke zrušení fenoménu, za který by se společnost měla stydět a který vytváří opakující se cyklus nespravedlnosti, kdy děti sledují svou matku, jak vykonává stejnou práci jako jejich otec a dostává menší plat a ženy sledují své mužské kolegy, jak pracují stejně jako ony, ale samy si odnášejí nižší mzdu.

Společnost tak tento jev toleruje a reprodukuje ho, protože ženy by měly mít legislativní prostředky, které by jim umožnily napravit jejich situaci tak a tehdy, jak je zapotřebí, a státní moc by měla zavést přiměřená opatření, která by brala do úvahy období věnovaná rodinnému životu, období nezaměstnanosti a období nemoci a která by zajistila spravedlivé zdanění, aby ženy byly kompenzovány za nerovné odměny za práci, která by neměla být posuzována pouze podle času stráveného v práci, ale i podle kvality a dalších prvků, jež ženy do své práce vnášejí.

Opakuji, pane komisaři, výzvu vznesenou panem Cappatem, abyste jako Komise přehodnotili svůj postoj ke sporům, které některé členské státy měly ve věci věku pro odchod do penze pro muže a ženy, a k zemi, která měla tyto spory a skončila u Evropského soudního dvora. Tyto spory byly pro ženy spory nápravnými,

bez ohledu na to, zda byly matkami, a samozřejmě pro matky je ještě mnohem důležitější vzít do úvahy celkový čas, zejména proto, že se prosazuje celý životní cyklus při vypočítávání odpracované doby.

(Předsedající řečníci přerušil)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE). – (PL) Pane předsedající, v Evropské unii vydělávají ženy v průměru o 15 % méně než muži. Navíc je systém platů, který při vypočítávání úrovně platu bere do úvahy odpracované roky, vůči ženám nepříznivý, protože ty musí často z rodinných důvodů kariéru přerušit. Výchova dětí, změny zaměstnání či kratší pracovní doba staví ženy do situace neustálého opožďování v systému. Koncept stejné odměny za stejnou práci nesmí být pokříván stereotypním přístupem k mužům a ženám a jejich sociálním rolím, který v minulosti významně ovlivňoval volbu povolání a vzdělání, přičemž mateřská dovolená či dovolená z rodinných důvodů se nesmí stát podkladem pro diskriminaci žen na trhu práce.

Směrnice o uskutečňování zásady rovných příležitostí a stejného zacházení pro ženy a muže v oblasti zaměstnávání a práce je neodvolatelnou součástí práva Společenství a členské státy ji musí uvést v praxi co nejdříve. Cíl zmenšení rozdílů v odměňování musí být plně proveden v opatřeních týkajících se zaměstnávání a pravidelné kontroly rovnosti platů a hrozba sankcí by měly učinit konec všem druhům diskriminace, zejména diskriminaci na základě pohlaví.

Ria Oomen-Ruijten (PPE-DE). – (NL) Pane předsedající, děkuji paní Bauerové za vynikající zprávu. Lze jen stěží uvěřit, že se dnes bavíme o tématu, které bylo na programu již od roku 1957, skutečně od té doby, kdy bylo rovné zacházení s muži a ženami a stejné odměňování mužů a žen zakotveno ve Smlouvách. Po třicet let máme evropská pravidla a zákony. Od Evropské komise máme plán pro období 2006–2010 a jedním z jeho klíčových cílů, který je rovněž součástí Lisabonské strategie, je i snížení platových rozdílů mezi muži a ženami.

Přesto všechno se rozdíly ve mzdách nezmenšují. Minulou sobotu jsem si dokonce v *The Times* přečetla, že rozdíl v platech mezi muži a ženami ve Spojeném království narostl na 21,7 % v soukromém sektoru a na 13,8 % ve veřejném sektoru. Ani v dalších členských státech není žádná známka zlepšení – vezměme si kupříkladu mou vlast. Zpráva týkající se rozdílů mezi muži a ženami vypracovaná Světovým hospodářským fórem staví Nizozemsko na 88. pozici v seznamu zemí podle uplatňování zásady stejné odměny za stejnou práci.

Je proto zapotřebí činů. V pátek schválili ministři Francie, České republiky a Švédska akční plán. Kolik takových akčních plánů však ještě potřebujeme? Paní Bauerová ve svém usnesení předkládá řadu doporučení, která jsou skvělá, ale podle mého názoru existují dvě priority. Především musíme zajistit, že dojde k naplňování zásady stejného zacházení, a v tomto ohledu je třeba zavést přísnější kontroly – stejný plat pro muže a ženy, na čemž budou založeny veškeré naše systémy sociálního zabezpečení. Za druhé – a skutečně se domnívám, že byste měli svou pozornost obrátit k tomuto problému – existuje rozdíl v penzích mezi muži a ženami. Čelíme problému stárnutí obyvatelstva, a pokud ženy nebudou mít penzi, pak tu před námi leží velmi smutná situace. Právě na tyto otázky se musíme v budoucnu zaměřit.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Vítám rozpravu o této zprávě. Skutečnost, že přetrvávají rozdíly v odměňování mužů a žen, je nepřijatelná. Neměli bychom však svoji diskusi omezovat pouze na stejnou odměnu za stejnou práci. Musíme se na věc podívat z širší perspektivy. Práce má jedinečnou povahu vyplývající ze základu veškeré činnosti a je velmi důležité nalézt objektivní způsob určení její hodnoty při použití jasných pravidel, kritérií a ukazatelů, které povedou k větší objektivitě a pomocí jasných legislativních opatření odstraní diskriminaci. Důležitým nástrojem je ohodnocení profesí a zaměstnání a odhad jejich ceny. Nízký finanční status ubývá určitým profesím na atraktivitě, takže se jim muži obecně vyhýbají, zatímco ženy do nich vstupují. Zlepšení této situace bude mít pozitivní dopad na zlepšení hospodářské nezávislosti žen. Například nízký finanční status služeb poskytovaných zdravotními sestrami nebo učiteli je nepřijatelný, protože naprosto neodpovídá jejich významu pro rozvoj společnosti. Toto je oblast, kde má Komise a členské státy svou odpovědnost.

Romana Jordan Cizelj (PPE-DE). – (SL) Dámy a pánové, ráda bych začala tím, že rozhodně považuji za nepřijatelné, aby ženy vydělávaly v průměru o 15 % méně než muži a aby tento rozdíl v soukromém sektoru dosahoval 25 %. V této souvislosti mi dovozte zdůraznit, že v mé vlasti, Slovinsku, ženy za muži nezaostávají, co se týká vzdělání, takže je třeba jednat. Mnozí lidé si pravděpodobně kladou otázku, proč je třeba podnikat kroky na evropské úrovni a proč nelze řešení tohoto problému ponechat na členských státech. Jedním z důvodů je, že odstraňování těchto rozdílů trvá příliš dlouho, a dalším důvodem je, že ve většině členských

států se na politice podílí příliš málo žen na to, aby byla problémům spojeným s rozdíly mezi muži a ženami věnována náležitá pozornost.

Menšina má možnost na své problémy účinně upozornit, pouze pokud v dané instituci, jako je parlament nebo vláda, představuje alespoň 30 % celkového počtu. A v řadě evropských zemí ženy v politice třicetiprocentní zastoupení nemají. Průměrný podíl žen ve vládách a parlamentech členských států je nižší než 30 %. Naše zastoupení v Evropském parlamentu je 31 %, což je jen o trochu více, než je kritická hodnota pro efektivní zdůraznění problémů spojených s rozdíly mezi muži a ženami. Proto musí akce vycházet odtud.

Další otázka, kterou si pokládám, zní, zda nejsou navrhovaná opatření příliš revoluční a zda neodporují zásadě subsidiarity. Zde souhlasím se zpravodajkou v tom, když tvrdí, že legislativa není dostatečně účinná a že by mohla a měla být posílena. Naše návrhy musí být odvážné a musí představovat přesvědčivé východisko pro formování skutečných politik. Podporuji její návrh, aby Komise připravila nový legislativní návrh týkající se současných zákonů o rovné odměně pro ženy a muže nejpozději do 31. prosince příštího roku, a blahopřeju jí k dobře připravené zprávě.

Iratxe García Pérez (PSE). – (ES) Pane předsedající, před dvěma měsíci jsme v této sněmovně hovořili o výroční zprávě o rovnosti mezi ženami a muži. Jedním z nejznepokojivějších jevů zdůrazněných v tehdejší zprávě je téma dnešní diskuse: mzdové rozdíly mezi muži a ženami.

Je znepokojivé, že se nám od roku 2003 nepodařilo snížit tento 15% rozdíl v platech. Znamená to, že žena musí ročně pracovat o 52 dní více než muž, aby dostala stejný plat.

Existence takové situace v Evropské unii je naprosto nepřijatelná, a my proto musíme bez stínu pochybností přijmout silnější legislativu a uzavřít silnější dohody se zaměstnavateli, abychom tyto rozdíly v platech odstranili.

Zanedlouho se však budeme zabývat z tohoto hlediska další pochybnou otázkou. Příští měsíc budeme diskutovat o směrnici o pracovní době, ze které se může stát další zneklidňující faktor, co se týká sladění rodinného a pracovního života žen. Jedná se bezpochyby o velmi citlivý problém ve vztahu k práci. V tomto ohledu tedy rovněž hledíme do budoucnosti s očekáváním.

Rumiana Jeleva (PPE-DE). – (BG) Blahopřeji Edit Bauerové k vynikající práci, kterou odvedla při vypracování doporučení ve věci rovného odměňování mužů a žen. Víím, že vložila značné úsilí do vypracování návrhu dokumentu, který se v maximální možné míře zaobírá skutečnou situací, a doufám, že dojde k uskutečnění doporučení, které obsahuje.

V mé vlasti Bulharsku se rozdíl ve mzdách mezi muži a ženami pohybuje mezi 25 %, a 30 % a přestože celkový obrázek Evropské unie ukazuje menší rozdíl, skutečností zůstává, že ženy jsou placeny méně než muži. Proč je tomu tak? Jedním z faktorů je platová struktura některých povolání s vysokým podílem ženských pracovníků. Další příčina má kořeny ve skutečnosti, že nikdo nepociťuje zodpovědnost za tuto situaci, a proto se nikdo také necítí zodpovědný za její řešení. Hluboce zažitě stereotypy a předsudky o tom, jak má být práce rozdělena mezi muže a ženy, nejenom ztěžují řešení problému, ale často slouží i jako výmluva k jeho přehlížení.

Co lze v této situaci učinit? Především, jak uvádí zpráva, je nutnou podmínkou, aby členské státy dodržovaly současnou legislativu. Vládní politiky musí podporovat provádění zásad rovných práv a rovných odměn. Za druhé se musí transparentnost při ohodnocování práce a stanovování platového zařazení stát integrálním a nikoli pouze formálním aspektem práce v podnicích. A konečně, součástí skutečně nové kultury v jednotlivých evropských společnostech a Evropě jako celku se musí stát interní dialog a dobrá komunikace mezi vedením podniků a zaměstnanci, zejména v malých a středních podnicích.

Ráda bych znovu blahopřála paní Bauerové k výbornému představení problémů a k řešení, která nastínila. Děkuji vám za pozornost.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Pane předsedající, ráda bych vám nejprve poděkovala za pořádání této rozpravy. Chtěla bych nastolit jeden problém a snad by se k němu mohla Komise vyjádřit. Hovoříme tu o stejné odměně za stejnou práci a všichni chceme a toužíme po tom, aby se to uskutečnilo. Jak se Komise dívá na současnou situaci na trhu práce? Mám obavy, že když v Evropské unii dochází ke ztrátě tolika pracovních příležitostí, mohlo by dojít namísto zlepšení ke zhoršení tohoto problému, protože lidé chtějí vydělávat, i kdyby to mělo být méně, než kolik si skutečně zaslouží. Ráda bych si vyslechla vyjádření Komise k této otázce.

Ráda bych také vznesla otázku diskriminace, která se rozhodně týká mužů i žen: zaměstnanci ve veřejném sektoru versus zaměstnanci v soukromém sektoru, kde existují velmi odlišné podmínky. Tyto skupiny mají odlišná práva v oblasti důchodů a sociálního zabezpečení a rozdíly někdy nevycházejí pouze z rozdílu mezi muži a ženami. Přestože oceňuji, že se tato zpráva zabývá rozdíly mezi pohlavími, mám obavy, že za současné situace může dojít ke zhoršení tohoto problému spíše než k jeho zlepšení.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Pane předsedající, pane komisaři, existuje patnáctiprocentní rozdíl mezi platy, které dostávají ženy, a těmi, které dostávají muži vykonávající stejnou práci. V případě manažerek dosahuje tento údaj hodnoty 20 % a v případě manažerek malých a středních podniků dokonce 30 %.

28 % výzkumníků v průmyslu a pouze 34 % žen pracujících v průmyslu má více než jedno dítě.

Pane komisaři, v době, kdy jsou ženy na mateřské dovolené, způsobuje průměrný roční procentní podíl užívaný pro výpočet dávek vztahujících se k těmto obdobím finanční ztrátu, která je v rozporu s významem tohoto období z hlediska veřejného blahobytu. Matky nesmí být trestány za porození svých dětí a péči o ně během prvních měsíců jejich života.

Rovněž se domnívám, že mateřské příspěvky nesmí být vypláceny pouze ženám, které pracovaly v průběhu posledních 12 měsíců před porodem. Nedomnívám se, že je chybou dítěte, zda jeho matka v dotyčném období pracovala nebo ne. Především jsem přesvědčená, že mezi dětmi nesmí existovat diskriminace hned od narození.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Mohu jen zopakovat, že už v roce 1974 došlo k přijetí dokumentů, které členské státy zavazovaly odměňovat muže a ženy stejně za stejnou práci. Přestože však uplynulo již třicet let, situace se nezměnila. Navíc v mé vlasti, Litvě, byla zahájena reforma důchodového systému. Část fondů placených zaměstnanci do státního fondu penzijního pojištění se převádí do soukromých fondů penzijního spoření. Během několika let se ukázalo, že aby ženy od těchto fondů získaly stejnou anuitu jako muži, musí platit o 35 % více příspěvků než muži, neboť žijí déle. Navíc vystoupit z těchto fondů je podobné jako vystoupit z otroctví, je to nemožné – což samo o sobě představuje porušení lidských práv a práva na svobodnou volbu. Kromě Litvy se stejný systém založený na rozdílech pohlaví používá pouze v Bulharsku.

Po prozkoumání těchto případů vyzývám Komisi, aby se chopila iniciativy a navrhla rozhodnutí.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Vážený pane komisaři a kolegové, to, že ženy musí v Unii pracovat téměř o dva měsíce déle, aby si vydělaly tolik co muži, je více než alarmující. Přestože Evropa vymírá, nezbyvá nám nic jiného než tady konstatovat, že mzdová diskriminace žen a rodin s dětmi přetrvává, dokonce až o 25 %, přestože ženy již převýšily muže svou vzdělaností v poměru 60:40. Kolegyně Bauer upozorňuje, že v tzv. mužských profesích bývá práce ženy podhodnocena bez objektivních důvodů. Je-li pak důvodem nedostatek odpracovaných let, které žena věnuje péči o rodinu, je třeba se vážně zamyslet. Rodina nesmí být handicapem.

Kolegyně Bauer přináší vlny, přesvědčuje argumenty pro zahájení přezkumu antidiskriminační legislativy. Já podporuji také návrh, aby přístup k veřejným zakázkám a projektům financovaným z fondů Unie byl podmíněn prokázáním antidiskriminační mzdové politiky daného podniku. Věřím, že to je cesta, jak změnit genderové stereotypy zaměstnavatelů zejména v privátní sféře. Děkuji zpravodajce za vysoce profesionální zprávu.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Pane předsedající, je typické, že v diskusi o tomto významném problému zazněly pouze dva mužské příspěvky k tématu. Co se týká pana Blooma, jeho příspěvek byl natolik mužský, že s ním bylo zatěžko souhlasit.

Uvažujeme tu však o velmi významné zprávě. Zabýváme se tu zprávou, která nám říká, že práce má velkou hodnotu, že musí být adekvátně odměňována a že tato odměna musí být rozlišena na základě kritérií, jako jsou povaha práce, účinnost, s jakou je vykonávána, schopnost vytvářet přidanou hodnotu, a nikoli za základě kritéria pohlaví. Ale změny přicházejí i v členských státech. Dovolte mi zmínit mou vlast, kde jsme teprve velmi nedávno zavedli rovnost mužů a žen, která umožňuje otcům odcházet na otcovskou dovolenou, což ukazuje, že dochází ke sbližování a že jsme na správné cestě.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Pane předsedající, ženy nedostávají stejnou odměnu za stejnou práci. Jejich platy jsou ovšem nižší také proto, že pracují v méně placených oborech a v sezónních, nekvalitních formách zaměstnání. Výsledkem nerovnosti v odměňování je i nerovnost v sociálním zabezpečení, zejména co se týká důchodů. Na jedné straně nižší plat, který dostávají za stejnou práci, a na druhé straně kratší období

zaměstnanosti způsobené mateřskými povinnostmi zapříčiňují chudobu žen v době, kdy odcházejí do důchodu. Tímto způsobem jsou ženy nadvakrát zasaženy nerovnými odměnami.

Ráda bych poukázala na skutečnost, že zákony obvykle diskriminaci zakazují, zatímco realita ukazuje její pokračující existenci. Hlavním problémem proto je vymáhání zákona v praxi.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Neexistuje žádný důvod pro diskriminaci žen v tomto ohledu a to je věc, o které není co diskutovat. Tři stručné otázky: z hospodářského hlediska by měla odměna odpovídat účinku práce na základě poskytované služby bez ohledu na to, kdo ji vykonává. Zadruhé: ať se nám to líbí nebo ne, Evropa stárne. Možná bychom měli uvažovat o bonusu pro ženy, které vykonávají stejnou práci jako muži, ale zároveň se rozhodnou mít děti a vychovávat je, čímž udržují počet obyvatel. Zatřetí: dobrým příkladem v této oblasti jsou akademické instituce, nebo přinejmenším ty, které znám, kde existují stejné příležitosti a platy jsou prostě založeny na výsledcích. Snad by bylo možno tento model rozšířit i do dalších sektorů.

Andrzej Jan Szejna (PSE). – (PL) Pane předsedající, rád bych se připojil k těm mužským hlasům, kterých v dnešní debatě bohužel zaznělo tak málo, které rozpoznávají, že veřejná diskuse a zařazení záležitosti takového významu, jako je rovné odměňování žen a mužů, do politického programu je jednou z nejdůležitějších zaručených záležitostí a zaručených práv ve vnitrostátním a evropském právním systému.

Podobně jako všichni ostatní mohu prohlásit, že nesouhlasím s tím, aby platové zařazení záleželo na pohlaví. Může záležet na dosaženém vzdělání a zkušenostech, ale za žádných okolností na pohlaví. Mám dojem, že vnitrostátní a evropské právo je v tomto ohledu dosti rozvinuté a v řadě případů se dá označit za velmi dobré, avšak obavy ve mně vyvolává skutečnost, že není vymáháno, že se neuplatňuje v praxi, protože v tomto směru neexistuje tradice. Evropský soudní dvůr častokrát opakoval, že nedochází k vymáhání práva. Problémem proto není vytváření dalších zákonů, ale zajištění jejich dodržování.

Astrid Lulling (PPE-DE). – (FR) Pane předsedající, rozdíly v odměňování odsouzené v naší sněmovně jsou o to hůře pochopitelné vzhledem ke skutečnosti, že mladé ženy mají vyšší poměr úspěšnosti ve školách než muži ve všech členských státech a že představují nejvyšší podíl absolventů

Ráda bych však zdůraznila, že máme solidní legislativní základ již od roku 1975 a zejména od roku 2006, což mi umožnilo v období mezi lety 1975 a 1980 nabádat diskriminované ženy v mé vlasti, aby zahájily právní řízení proti svým zaměstnavatelům, zejména ve veřejném sektoru. Zpětně jim byly vyplaceny stamiliony lucemburských franků, což byla tehdy užívaná měna.

Proto bychom měli především využít solidní platné legislativy, i kdyby mělo dojít k jejímu vylepšení přijetím výborných doporučení paní zpravodajky.

Vladimír Špidla, člen Komise. – (CS) Dámy a pánové, děkuji za debatu, která se zabývala problémem, který je prostě neakceptovatelný. Neexistují žádné reálné a hájitelné důvody, proč by tomu mělo být i nadále stejně, proč by i nadále měly ženy mít v průměru nižší platy než muži. V debatě jste naznačili nejrůznější přístupy a nejrůznější problémy, které jsou spojeny s tímto rozdílem platů, a myslím si, že z debaty jasně vyplynulo, jak je to komplexní otázka.

Chtěl bych konstatovat, že tato otázka je na evropské politické agendě už jenom proto, že Komise se věnovala v několika svých dokumentech tomuto problému, už i vzhledem k tomu, že Komise připravuje jistou možnou revizi současných předpisů, samozřejmě i proto, že se tímto tématem zabývá Parlament díky zprávě paní poslankyně Bauerové, kterou chci ještě znovu ocenit. Ale i díky tomu, že trio, následující tři předsednictva, v Lille nikoli jen odhlasovala, ale skutečně přijala akční plán, který tuto záležitost zařazuje na program tří postupně jdoucích předsednictev, tedy francouzského, českého i švédského předsednictví.

Dámy a pánové, chci také konstatovat, že při debatě v Lille jednotlivé členské země představovaly kromě tohoto akčního plánu konkrétní akce v této oblasti, z nichž některé, musím konstatovat, byly velmi radikální a podle mého názoru mohou přinést výsledek.

Dámy a pánové, ještě jednou děkuji za možnost vystoupit, za debatu a chci konstatovat, že Komise je plně připravena spolupracovat s Parlamentem v této otázce tak, abychom dokázali tuto nespravedlnost a neudržitelnou věc postupně eliminovat.

Edit Bauer, zpravodajka. – (SK) Dámy a pánové, chtěla bych vám poděkovat za velmi zajímavou rozpravu. Dovolte mi několik poznámek. Za prvé, legislativa samotná tento problém nevyřeší. Jak už bylo řečeno, celá řada důvodů stojí mimo legislativu a samozřejmě některé hospodářské záležitosti legislativou řešit nelze.

Souhlasím i s tím, že bychom měli lépe využít stávající legislativy, o tom není žádných pochyb. Ukazuje se však, že mnohaletá historie legislativy zřejmě hovoří i o tom, že tato legislativa tak, jak ji máme, asi není příliš účinná. My v rukách nadržíme žádný jiný nástroj než legislativu. To znamená, že naše úloha spočívá zřejmě v tom, abychom napomohli, aby stávající legislativa pomohla při řešení tohoto dlouhodobého problému tak, aby se trh práce stal spravedlivějším prostředím.

Ještě jednu poznámku na závěr. Mnozí kolegové zdůrazňovali, že je nepřípustné z hlediska rovných práv, aby takové rozdíly přetrvávaly. Chtěla bych však zdůraznit ještě jiný moment, jiný aspekt tohoto problému, a tím jsou podmínky hospodářské soutěže, protože zásada rovné odměny za stejnou práci byla zakotvena v Římské smlouvě jako podmínka spravedlivé hospodářské soutěže. Myslím si, že to je odpověď některým kolegům, kteří zdůrazňovali, že na trhu práce vládou jiné podmínky.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat v úterý 18. listopadu 2008.

Písemná prohlášení (článek 142)

John Attard-Montalto (PSE), písemně. – Právní rámec v Evropské unii týkající se rovné odměny pro muže a ženy je velmi široký. Problém spočívá v jeho vynucování.

Existuje shoda, že stávající legislativa snížila diskriminaci v odměňování založenou na pohlaví. Problémem zůstává nepřímá diskriminace. Ta většinou vyplývá z hospodářské segregace a v takových případech má existující legislativa jen omezené uplatnění. Hodnocení právního rámce ukazuje na určité rozdíly v legislativě týkající se míry platové nerovnosti mezi muži a ženami (GPG).

Přestože má provozní legislativa v přísném slova smyslu stejný rozsah, existují ve stávajících nařízeních zásadní rozdíly:

- a) v roce 1975 byly GPG považovány za otázku související s hospodářskou soutěží, „integrální součástí vytvoření a fungování společného trhu“, zatímco
- b) směrnice z roku 2006 spočívá na principu „rovného zacházení a rovných příležitostí“.

Údaje ukazují přetrvávající rozdíly v odměňování mužů a žen. Poslední čísla udávají patnáctiprocentní rozdíl mezi hrubou hodinovou mzdou mužů na žen. V soukromém sektoru jsou rozdíly ještě rozšířenější a poměr dosahuje 25 %.

Rozdíly v odměňování mužů a žen byly vysvětlovány jako následek individuálních rozdílů, jako je věk, dosažené vzdělání a zkušenosti. Důkazy však naznačují, že tyto rozdíly hrají v přetrvávání platových nerovností relativně malou roli.

Petru Filip (PPE-DE), písemně. – (RO) Zásada rovných příležitostí a rovného přístupu k ženám a mužům je téma, které má specifické konotace v zemích východní Evropy, k jejichž integraci došlo v nedávné minulosti. Laťka pro hodnocení profesionálního výkonu je v podstatě stále převážně založena na mužském pohledu. Tento pohled se v zemích bývalého komunistického bloku jen těžko mění, neboť následkem propagandistického úsilí bývalého režimu vzalo kolektivní myšlení za svůj naprosto nepřírozený model rovnosti. Chybějící systematičnost spolu s primitivní rovností prosazovanou propagandou komunistických režimů úspěšně podkopaly současné úsilí o prosazování rovnosti mezi ženami a muži.

Na základě těchto skutečností se domnívám, že každé současné úsilí usilující o rovnost pohlaví se musí zaměřit na širší výchovný aspekt a nabídnout občanům Společenství realistické modely systémů, v nichž je odstraněno diskriminační chování. Aby došlo k provádění této zásady napříč Společenstvím, potřebujeme, aby evropské orgány navrhly více než pouhé zorganizování evropského dne rovné mzdy.

Zita Gurmai (PSE), písemně. – (HU) Nemí náhodou, že jedním z hlavních bodů plánu pro dosažení rovnosti mezi muži a ženami pro období 2006–2010 je úsilí o odstranění platových rozdílů mezi pohlavími. Problém platových rozdílů mezi muži a ženami přesahuje základní princip stejné odměny za stejnou práci. Rozdíly v platech odrážejí závažné nerovnosti, které lze pozorovat na trhu práce a které postihují především ženy. To ukazuje na závažný demografický deficit v Evropě.

Vyřešení tohoto problému vyžaduje komplexní opatření, která nelze učinit bez politického odhodlání. Je třeba zdokonalit existující legislativu a prosazovat a kontrolovat její praktické uplatňování.

Zásadu skutečných rovných příležitostí lze uvést v praxi, pouze pokud všechny členské státy ukážou rozhodnou politickou vůli a podniknou konstruktivní kroky směrem k ukončení platových rozdílů mezi pohlavími. Je nepřijatelné, že řada členských států stále nevěnuje zvláštní pozornost platovým rozdílům mezi muži a ženami, ať už ve veřejných diskusích či v politických programech.

Rovněž tak je nezbytné zahájení sociální diskuse a organizování vzdělávacích kampaní. Naléhavě vyzývám k přípravě balíku politických opatření k nápravě tohoto problému, přičemž musí být vzaty do úvahy rozdíly mezi státy a vyzkoušené, dobré postupy.

Potřebujeme přesnější a podrobnější statistické údaje, abychom zjistili skutečný stav věcí a mohli pozorně sledovat vývoj. Je třeba prozkoumat příčiny platových rozdílů a získané informace využít k objasnění diskriminace, k její nápravě a její prevenci v budoucnosti.

Livia Járóka (PPE-DE), písemně. – Ráda bych paní Bauerové poblahopřála k tvrdé práci, kterou odvedla při předkládání zásadních doporučení o uplatňování zásady rovného odměňování Evropské komisi. Rozdíly v platech mají významný dopad na postavení žen v hospodářském i společenském životě a představují překážku na cestě k dosažení stejné hospodářské nezávislosti.

V Evropě existuje několik oblastí, v nichž jsou ženy postiženy rozdíly v odměňování založenými čistě na rozdílech pohlaví. Ženy ve starých i nových členských státech se setkávají s rozdíly v hodinových mzdách. Rozdíly lze pozorovat v distribuci příjmů mezi muži a ženami: příjem z nejvyššího platového rozmezí má v Evropě 20 procent žen v porovnání se 40 procenty mužů. Další do očí bijící nerovnost v platech spočívá v sektorové segregaci, neboť polovině profesí ve třech sektorech dominují muži.

A konečně je tu přílišné zastoupení žen – třicet procent – v zaměstnáních na částečný úvazek, které má dopad na situaci na trhu práce. Tyto údaje jsou ještě horší, když se jedná o ženy určitých etnických skupin, jako jsou například Romové. Zatímco právní rámec Evropské unie týkající se rovného odměňování je velmi rozsáhlý, jsou ženy v Evropské unii stále placeny méně než muži – dokonce i ty se stejnými schopnostmi a vzděláním –, což dokazuje, že hlavním cílem, kterého je třeba dosáhnout, je zlepšení legislativy posílením její účinnosti.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), písemně. – Rozdíly v odměňování pohlaví jsou v Evropské unii znepokojivě velké. Určité iniciativy usilují o jejich zmenšování, ale tempo, kterým se tak děje, je příliš pomalé. Parlament Komisi opakovaně žádal, aby se chopila iniciativy. Zpráva o rozdílech v odměňování mužů a žen načrtává mnoho konkrétních způsobů, kterými EU může tento problém řešit.

Je důležité jasněji a podrobněji definovat pojmy jako „rozdíl v důchodech“, „přímá platová diskriminace“ a „nepřímá platová diskriminace“, abychom získali lepší nástroj pro řešení rozdílů v odměňování mužů a žen.

V současné době nám chybí přesné statistické údaje potřebné ke zhodnocení situace. Členské státy a Komise by měly zlepšit vytváření statistik, ale zrovna tak by tak měly učinit soukromé podniky. Podniky by měly mít povinnost provádět pravidelné platové audity a jejich výsledky zpřístupnit.

Dalším způsobem, kterým můžeme napomoci řešení tohoto problému, je přidání zmínky o platové diskriminaci do článku 26 (Předcházení diskriminaci) směrnice 2006/54/ES.

Je prostě nepřijatelné, aby ženy v EU vydělávaly v průměru o 15 % méně než muži. Jako řídicí orgán musíme k nápravě této nespravedlnosti něco podniknout.

23. Obecná úprava spotřební daně (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva o návrhu směrnice Rady o obecné úpravě spotřební daně, kterou vypracovala Astrid Lullingová za Hospodářský a měnový výbor (KOM(2008)0078-C6-0099/2008-2008/0051(CNS)) (A6-0417/2008).

Astrid Lulling, zpravodajka. – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, tento návrh směrnice, která má nahradit směrnici z roku 1992, především usiluje o zavedení elektronického sledování pohybu zboží podléhajícího spotřební dani – slavný EMCS (systém pro kontrolu přepravy zboží podléhajícího spotřební dani) – v souladu s legislativou od 1. dubna 2009.

Jedná se tedy o technické opatření, ale zároveň o krok směrem k nižší byrokracii, menšímu množství podvodů a větší rychlosti.

Kromě několika změn, které jsem navrhla a které byly přijaty, usilujících o zaručení větší systematičnosti činnosti nového systému, se rovněž shodneme ve věci tohoto typu návrhů Evropské komise.

V tomto směru učinil Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku zprávu Hospodářského a měnového výboru mnohem těžkopádnější tím, že do ní zkopíroval množství pozměňovacích návrhů vyjednaných v Radě. Ve skutečnosti tento krok, co se nás týká, nepřináší žádné podstatné výhody.

Politická diskuse je jinde. Týká se podmínek přepravy a zdanění zboží podléhajícího spotřební dani, zejména alkoholu a tabákových výrobků zakoupených soukromými spotřebiteli. Evropská komise měla tentokrát tu moudrost, aby předložila text založený na nedávné judikatuře, konkrétně judikatuře, která Evropanům umožňuje převážet zboží podléhající spotřební dani, které je zakoupeno v jiném členském státě než ve státě bydliště, bez omezení množství za podmínky, že toto zboží bylo zakoupeno za účelem soukromé spotřeby.

Můj návrh a postoj jako zpravodajky je jednoznačný: tento text Komise plně podporuji, neboť je jasný, přesný a zakládá se na principech správy vnitřního trhu. Někteří kolegové poslanci, zejména sociální demokraté a liberálové, cítili potřebu nastolit pozměňovací návrhy, které by znovuzavedením směrných mezních hodnot znovu ustanovily celní hranice podobné těm, které existovaly před rokem 1992.

Skutečností je, že směrné mezní hodnoty v teorii znamenají množstevní omezení v praxi. Následkem absencí a využitím nedostatečných znalostí určitých kolegů poslanců dosáhli ve výboru většiny. Moje politická skupina jednomyslně rozhodla nastolit pozměňovací návrhy směřující k opětovnému zavedení původních návrhů Evropské komise. Jde o čestný krok. Nechceme návrat hranic a postupů podobných těm, které existovaly před vznikem jednotného trhu.

Chceme naopak řešení, která jsou vhodná pro dnešní dobu, včetně těch týkajících se elektronického obchodování. Naše poselství Radě musí být jasné: nenavrhujte našim spoluobčanům, že v oblasti *acquis communautaire* učiníme kroky zpět.

Jako prostě nepochopitelný se jeví postoj některých sociálních demokratů a liberálů, kteří chtějí skoncovat s posledními zbývajícími bezcelními obchody na pozemních hranicích Evropské unie. Komise bohužel usiluje o totéž, přestože tyto obchody žádným způsobem nenarušují jednotný trh. Jejich uzavření by však vedlo ke ztrátě tisíců pracovních příležitostí, zejména na hranicích Řecka. Vybrali jsme si skutečně nejlepší čas pro takové návrhy!

To však není to nejhorší. Okolnostmi vzniklá většina v Hospodářském a měnovém výboru dokonce odmítla můj pozměňovací návrh, který měl umožnit dále nakupovat v bezcelních obchodech cestujícím, kteří cestují do třetích zemí, aby se do úvahy vzala situace týkající se spojovacích letů.

Proč bych si, pokud cestuji z Lucemburku do Singapuru přes Frankfurt nebo Paříž, nemohla nakoupit v bezcelních obchodech na letišti odletu? Musím říct, pane předsedající, že je to dosti skličující. Mám k dispozici šest minut, ale nevyužiji celý přidělený čas. Věřím nyní v rozumnost většiny kolegů poslanců – škoda, že tu nejsou přítomni –, se kterou přijmou řešení, které bude rovněž v zájmu spotřebitelů a nebude znovu zavádět nové daně a byrokratické bariéry.

Ti, kteří budou zítra hlasovat proti našim rozumným návrhům, budou mít problémy vysvětlit tento krok svým spoluobčanům. Mohou se spolehnout na to, že já i moji kolegové jejich zpátečnické názory odsoudíme.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN VIDAL-QUADRAS

Místopředseda

László Kovács, člen Komise. – Pane předsedající, dovoluji mi především poděkovat zpravodajce, paní Lullingové, a Hospodářskému a měnovému výboru za zprávu a urychlené řešení tohoto návrhu, který poskytuje právní základ pro komputizaci výběru spotřební daně od dubna 2010.

Členské státy i Komise vložily velké investice do systému pro kontrolu přepravy zboží podléhajícího spotřební dani (EMCS). Ten nahrazuje současný systém kontroly přepravy založený na papírových formulářích novým, komputizovaným systémem.

Rozsáhlejší využívání transevropských sítí pro komunikaci mezi obchodníky a orgány souvisejícími se spotřební daní a mezi orgány samotnými zkrátí čas potřebný pro zhostění se daňových závazků souvisejících se zbožím podléhajícím spotřební dani.

To orgánům příslušným pro spotřební daně poskytne základní nástroj pro účinný boj proti podvodům a tím pro ochranu legitimního obchodu. Zároveň se zlepší služby daňovým poplatníkům, kteří budou těžit z lepší právní jistoty a výměny informací s daňovými orgány v reálném čase.

Kromě těchto nových opatření navrhovaná směrnice přepracovává a aktualizuje starou směrnici o horizontální spotřební dani z roku 1992. Zjednodušuje a modernizuje postupy související se spotřební daní s cílem snížit povinnosti související se spotřební daní pro obchodníky, zejména pro obchodníky podnikající v přeshraničním obchodě, aniž by došlo ke zhoršení kontrol souvisejících se spotřební daní.

Jelikož Komise navrhla nový, aktuálnější právní rámec pro spotřební daň, bylo zjevně nutno některé političtější otázky související s touto legislativou znovu prodiskutovat.

To se týká problémů pozemních bezcelních obchodů, postavení tranzitních letišť a udržování směrných hodnot pro rozlišování pohybu zboží podléhajícího spotřební daní pro komerční účely a pro soukromou spotřebu.

Mnohé pozměňovací návrhy předložené Parlamentem se už shodují s textem obecné orientace schváleným na zasedání ECOFIN dne 4. listopadu 2008 nebo směřují stejným směrem. Jsou rovněž přijatelné i pro Komisi.

Proto věřím, že může dojít k brzkému schválení návrhu a zajištění včasného uplatnění EMCS.

Manuel António dos Santos, *navrhovatel stanoviska Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku – (PT)* První ze svých dvou minut využiji na rychlý výčet hlavních principů mého stanoviska, které bylo jednomyslně schváleno Výborem pro průmysl, výzkum a energetiku.

Tyto principy jsou: zvýšení účinnosti výroby a distribuce zboží a služeb, především omezením byrokracie; vylepšení stávajících pravidel a jejich přizpůsobení současným podmínkám, zejména pro usnadnění kontrolních postupů vnitrostátních úřadů založených na rizicích; zjednodušení postupů a zvýšení transparentnosti obchodu uvnitř Společenství zvýšením právní jistoty a stanovením spravedlivých pravidel; a konečně, systém pro výběr a refundaci cel by neměl zapříčiňovat vznik diskriminačních kritérií a měl by se vyvarovat dvojího zdanění.

Takové byly hlavní zásady při vypracovávání stanoviska, které jsem předložil Hospodářskému a měnovému výboru jménem Výboru pro průmysl. Chtěl bych zopakovat, že v rámci Výboru pro průmysl panoval ohledně tohoto stanoviska široký konsenzus.

Právě proto musím v druhé minutě svého příspěvku říct, jako člen skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu, že nechápu poznámku paní Lullingové, že skupina sociálních demokratů a skupina Aliance liberálů a demokratů pro Evropu – a pouze ony – zavedly množstevní limity. Nebyly to pouze skupina sociálních demokratů a skupina ALDE, neboť přinejmenším ve Výboru pro průmysl to byli všichni, jelikož moje stanovisko bylo, jak už jsem řekl, přijato jednomyslně.

Mám pocit, že je skutečně neobvyklé, že nedošlo k zařazení množstevních limitů, neboť víme, že tento druh cla má různé cíle. Prvním z nich je pochopitelně daňový příjem, ale je tu také ochrana zdraví veřejnosti. Každá země samozřejmě přikládá těmto dvěma cílům různou úroveň důležitosti.

Mám proto pocit, že řešení, ke kterému jsme dospěli (stanovení množstevních limitů) je řešení spravedlivé a vyvážené, které nepřináší žádné konkrétní zemi přehnané výhody. Nepoškozuje ani žádné státy, které mají přirozeně jiné chápání věci než země, kterou zastupuje paní Lullingová a jejíž chápání samozřejmě respektuji. Avšak přání této země pochopitelně nemohou být nadřazena všeobecným přáním dalších států Evropské unie.

Moje poslední desetivteřinová poznámka je, že skupina sociálních demokratů samozřejmě podporuje vnitřní trh a jeho rozšiřování a nedomnívá se, že návrhy schválené ať už ve Výboru pro průmysl nebo v Hospodářském a měnovém výboru tento trh ohrožují.

Bill Newton Dunn, *zpravodaj pro stanovisko Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů*. – Pane předsedající, Parlament ochraňuje jednotlivce a malé organizace, malé podniky, narozdíl od vlád, které se nepohodlně záležitosti snaží zamést pod koberec, a Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů se rozhodně domnívá, že by měla být umožněna další existence bezcelních obchodů na vnějších pozemních hranicích. Měly by podléhat lepšímu dohledu, podobně jako by mělo o hodně zlepšeno potlačování přeshraničního zločinu v Evropě, ale to není důvod pro jejich odstranění.

Za druhé, co se týká cestování po moři a vzduchem, Výbor pro vnitřní trh je přesvědčen, že cestující – na základě jejich konečné destinace a nikoli tranzitní destinace – by měli mít možnost nakupovat v bezcelních obchodech, protože to pomůže malým regionálním letištím vytvářet příjem. Snad je to pro vlády nepohodlné, ale my to rozhodně obhajujeme.

Třetí a poslední bod, který chci zmínit – který Komise, jak je třeba s politováním říci, nezařadila do svých konzultací o této legislativě v roce 2006 – je odstranění výjimek, které nyní navrhuje. Proč nedošlo k jeho zařazení? Proč Komise neprovedla hodnocení dopadu, který by to mělo, než toto odstranění navrhla?

Zsolt László Becsey, jménem skupiny PPE-DE. – (HU) Děkuji vám, pane předsedající. Rád bych poblahopřál Komisi i zpravodajům k jejich práci a domnívám se, že tento elektronický systém aktualizace přinese brzký pozitivní efekt.

Rád bych učinil dvě poznámky. Za prvé, nechme vnitřní trh fungovat. Pokud bude dobře fungovat systém daňových záznamů a výměny informací, domnívám se, že převážení zboží pro osobní potřebu soukromými osobami nezpůsobí přílišnou škodu. Pokud někdo někde – poté co nakoupil zboží pro osobní potřebu – zaplatí spotřební daň, pak velkoobchodní ceny a částečně rozdílné sazby DPH spolu budou každopádně soutěžit.

Není potřeba stanovovat omezení na všechno a naprosto není nutné vysílat negativní signály v zájmu ochrany pokladen států s vysokými cenami. Bylo by velmi divné zejména v schengenském prostoru, kdybychom se měli otravovat s policií či celními kontrolami, neboť víme, že existují různé jiné metody pro kontrolu obsahu větších nákladních vozidel. Proto nevidím žádný důvod pro orientační seznamy.

Má další poznámka je, že i já podporuji právo občanů opouštějících vnitřní trh, aby si takové zboží při odjezdu nakoupili. Co se týká cestování po zemi, nedomnívám se, že by to vedlo k rozsáhlému pašování nebo že by sousední členské státy utrpěly velké ztráty, neboť ceny v sousedních třetích zemích jsou mnohem nižší než v rámci členských států EU. Proto mi na mysl nepřichází vývoz zboží v průmyslovém rozsahu.

Předpokládám, že totéž platí i pro případ letišť, protože do odbavených nebo příručních zavazadel nelze vzít takové množství zboží, abychom museli zakazovat převážení takového zboží pro osobní potřebu do třetích zemí mimo celní unii. Pane předsedající, děkuji vám za příležitost přednést příspěvek.

Elisa Ferreira, jménem skupiny PSE. – (PT) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, ráda bych především blahopřála hlavní zpravodajce, paní Lullingové, a stínovým zpravodajům, Benoïtu Hamonovi a Ollemu Schmidtovi. Z neodkladných důvodů tu dnes s námi nemůže být kolega Benoît Hamon, takže se pokusím sdělit jeho stanovisko, které je zároveň stanoviskem naší politické skupiny, k záležitosti, jež si zaslouží naší plnou pozornost. Zdanění, co se týká spotřební daně, je ve skutečnosti citlivou otázkou.

Hovoříme-li o spotřebních daních, musíme mít na paměti, že jsou uvaleny na přesně definované spotřebitelské zboží a služby: tabákové výrobky, alkohol a energetické produkty.

Návrh Komise pozměňuje text z roku 1992. Od té doby došlo na vnitřním trhu s tímto zbožím k velkým změnám. Je třeba poznamenat, že nový elektronický systém řízení a kontroly transakcí je změna, kterou vítáme a která by měla fungování systému zjednodušit jak pro subjekty, tak i pro daňové orgány, jak tu právě prohlásil pan komisař.

Co se týká techničtějších záležitostí – včetně časových limitů pro předávání dokumentů, pravidel pro zakládání finančních garancí ze strany subjektů a tak dále –, je třeba návrhu Komisi a zprávě předložené zpravodajkou zatleskat a souhlasit s nimi, neboť představují skutečný, užitečný pokrok.

Nicméně co se týká spotřebních daní, politický obsah by se neměl zastavit u technických otázek, jak zde již zmínil můj kolega Manuel António dos Santos. Zboží, kterého se tento návrh týká, je zboží citlivé, jehož prodej by neměl podléhat pouze silám hospodářské soutěže. V této souvislosti bych se proto zaměřila na dva názorné příklady. Prvním jsou směrné hodnoty omezující osobní přepravu tohoto zboží a druhým pravidla uplatnitelná pro prodej po internetu.

V těchto otázkách zcela zjevně se zpravodajkou nesouhlasíme.

Rozdíl ve zdanění alkoholu, tabákových výrobků a rovněž paliv mezi jednotlivými členskými státy jsou obrovské, a proto se liší i prodejní ceny. Stačí jen uvést skutečnost, že cena balíčku tabáku se v rámci Unie může díky těmto značným rozdílům ve zdanění pohybovat mezi 1 EUR a 7 EUR.

Pravidlem je, že daně se platí v zemi spotřeby, s výjimkou zboží přepravovaného v rámci Evropské unie. Podle současných pravidel je třeba dodržovat určitá množství omezení, jinak se předpokládá, že zboží je přepravováno z komerčních důvodů.

Návrh Komise usiluje o zrušení těchto množství omezení a v této konkrétní otázce s ním zpravodajka paní Lullingová souhlasí. Hospodářský a měnový výbor má na věc jiný pohled. Po iniciativách stínových zpravodajů Benoita Hamona a Olleho Schmidta a mne samotné jsme se dohodli na snížení těchto limitů.

Liberalizace umožňuje některým spotřebitelům nakoupit toto zboží levněji. To však nedává smysl v případě, že by mohlo dojít k ohrožení veřejných financí členských států nebo cílů ochrany veřejného zdraví, jejichž zabezpečení je v pravomoci členských států. Rovněž tak to nedává smysl v případě, že je tak podporována činnost šedého trhu, čehož bychom se všichni měli vyvarovat.

Proto konečná dohoda, které bylo ve výboru dosaženo, ponechává omezení na rozumné úrovni, konkrétně 400 cigaret a 45 litrů vína na osobu. O těchto množstvích se předpokládá, že jsou pro osobní spotřebu. Cestujícími, kteří nakoupí toto zboží a nepřekročí limity, se proto změna nedotkne.

Ze stejného důvodu nesouhlasíme s pozměňovacím návrhem 68 skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a Evropských demokratů, který navrhuje zdanit zásilkový prodej, zejména prodej po internetu, v zemi prodejce a nikoli v zemi spotřebitele. To představuje (neodůvodněné) převrácení obecného principu uplatňovaného při zdaňování. Tento pozměňovací návrh by rovněž otevřel dveře pro vznik rozsáhlého šedého trhu, a proto je třeba ho rozhodně odmítnout.

Nakonec se jen zmíním o otázce bezcelních obchodů. Mezinárodně uznávanou zásadou je, že existence bezcelní obchodů je umožněna pouze v přístavech a na letištích, aby byla zajištěna optimální kontrola a předešlo se riziku podvodů a zneužití. Musíme proto lidem poskytnout dostatek času, aby se přizpůsobili, a proto jménem skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu navrhujeme přechodné období pro ty členské státy, které stále mají bezcelní obchody, jež jim umožní postupně se přizpůsobit nové situaci. Navrhujeme tedy vzdálené datum 1. ledna 2017, aby bylo umožněno postupné sblížování se společnými pravidly.

Domníváme se, že tento přístup je správný. Je to přístup, který vedl ke konsenzu. Nebyl to konsenzus naprostý, ale došlo k jeho většinovému schválení v Hospodářském a měnovém výboru, a já doufám, že bude schválen při zítřejším hlasování v plénu.

Olle Schmidt, jménem skupiny ALDE. – (SV) Pane předsedající, pane komisaři, paní Lullingová, opět se setkáváme u tohoto problému. Samozřejmě to není poprvé, co se dostáváme, paní Lullingová a já, do střetu ve věci podoby, kterou by spotřební daň v Evropě měla mít. Je to nicméně zřejmě poprvé, kdy mám pocit, že většina je na mé straně. Je nebezpečné předbíhat událostem, ale uvidíme, co se stane.

Co se týká otázky nového technického systému EMCS, tam se naprosto shodneme. Naše pohledy se podstatně rozcházejí v citlivé otázce dovozních kvót.

Pokud Parlament přijme stanovisko výboru, prokáže své odhodlání, jak směřem k svobodě pohybu po Evropě, tak směřem k podpoře rozumné politiky ochrany veřejného zdraví. Jako vždy, když dojde na otázky spojené se zdaněním, je potřeba nalézt rovnováhu mezi tím, co by mělo zůstat v kompetenci členského státu, a tím, co je považováno za naši společnou zodpovědnost. Pokud schválíme návrh výboru, bude to znamenat, že Evropský parlament ustanoví, že tabákové výrobky a alkohol nejsou výrobky jako všechny ostatní, přesně tak, jak jsme v této sněmovně slyšeli už dříve, a že je třeba s nimi nakládat odlišným způsobem. To pochopitelně není žádný revoluční názor, neboť řada lidí to prohlašuje už dlouhou dobu.

Rozhodnutím snížit na polovinu směrné úrovně pro dovoz a zároveň zachovat princip limitů poskytujeme členským státům velký prostor pro provádění své vlastní politiky, zatímco společná legislativa zároveň usnadní podnikům a jednotlivcům provozovat přeshraniční obchod. Jednoduše řečeno: Švédsko bude mít prostor pro upřednostňování otázek veřejného zdraví, zatímco Lucembursko paní Lullingové bude moci pokračovat ve své politice nízkého zdanění. Vnitřní trh nemůže být vybudován na základě alkoholové turistiky coby vzoru.

Opilost a její následky nejsou problémem Švédska, jak někdy slychávám. Nedávno jsme slyšeli požadavky po různých opatřeních pro potlačování opilství ve Spojeném království, nad čímž by se možná měli zamyslet britští poslanci. Domnívám se, že je nejvyšší čas, aby Evropský parlament zaujal k těmto otázkám rozumnější postoj a umožnil členským státům podniknout kroky směřující k ochraně veřejného zdraví.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, jménem skupiny UEN. – (PL) Pane předsedající, pane komisaři, jménem skupiny Unie pro Evropu národů bych rád obrátil vaši pozornost ke třem bodům. Za prvé, změny v clech na úrovni Evropské unie by měly podpořit zvyšování výroby a distribuci zboží a služeb, především prostřednictvím snížení byrokracie, ale rovněž usnadněním uplatňování kontrolních postupů založených na analýze rizik pro vnitrostátní orgány.

Za druhé, opatření navrhovaná v této směrnici tyto požadavky splňují. Zjednodušení administrativních postupů a elektronický systém výměny informací se pro daňové orgány členských států stanou nástrojem pro vylepšení a lepší řízení kontrol. Za třetí, musíme podpořit řešení předložená zpravodajkou, včetně zásilkového prodeje zboží podléhajícího spotřební dani spadajícího pod tuto směrnici a rovněž ve věci podmíněného osvobození od daně uplatněním omezených záruk, co se týká subjektů, které splňují podmínky dobrého chování a pravidelně využívají systému garancí.

Trevor Colman, jménem skupiny IND/DEM. – Pane předsedající, návrh Komise týkající se postupu 2008/0051 (CNS) v článku 10 uvádí, že „členské státy mohou [...] stanovit zboží podléhající spotřební dani, které bylo propuštěno pro spotřebu, jako způsobilé k vrácení spotřební daně...“ Na tomto základě nám paní Lullingová tvrdí, že co se týká podmínek pro vrácení spotřební daně, stanovuje návrh jako obecný princip, že určení těchto podmínek je na členských státech.

Článek 10 však pokračuje: „pokud toto vrácení [...] nepovede k jinému osvobození od daně, než je uvedeno v článku 11.“ Článek 11 hovoří o osvobození pro diplomatické účely, pro dotování mezinárodních organizací, pro pomoc vojenským silám NATO a v rámci zvláštních dohod se zeměmi mimo Evropskou unii, což jsou všechno – jak se mnou zřejmě budete souhlasit – spíše zvláštní výjimky, které v protikladu k prohlášením paní Lullingové nestanovují obecný princip, že určování podmínek pro vrácení spotřební daně spočívá na členských státech.

V tomto návrhu není žádná výjimka pro členské státy a na tomto základě poslancům doporučuji pozměňovací návrh 54, který usiluje o nápravu do očí bijícího nedostatku tohoto návrhu.

Margaritis Schinas (PPE-DE). – (EL) Pane předsedající, opět tu opřed námi leží výstřední návrh Komise. Ničím jiným než buldozerovou politikou navrhuje zrušit všechny bezcelní obchody na pozemních hranicích mezi Společenstvím a třetími zeměmi.

Zásadní otázka zní, proč tomu tak je? Proč jste, pane komisaři, došli k těmto myšlenkám, a když už jste k nim došli, proč jste je nenastolili během konzultací, které jste zorganizovali v roce 2006, a proč jste je nezahrnuli do hodnocení dopadu, které jste měli povinnost provést v rámci nových zásad pro lepší právní úpravy?

Musíte nám proto vysvětlit, proč máme stovkám pracovníků říct, že přijdou o zaměstnání, zejména v těchto těžkých časech; musíte nám vysvětlit, co představuje takový obrovský dopad na vnitřní trh, že musíte šmahem zrušit veškeré obchody na pozemních hranicích s třetími zeměmi, které v případě mé vlasti Řecka fungují velmi úspěšně bez problému s podvody a bez dopadu na vnitřní trh. Parlament a politické skupiny, které sdílí tento názor, na sebe musí rovněž vzít politickou zodpovědnost a vysvětlit zaměstnancům, proč chceme tyto úspěšné obchody zrušit.

Pokud jde o mne – jak paní Lullingová jasně prohlásila a Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů jasně řekl ve své zprávě –, tak jsme nedostali přesvědčivou odpověď, což mne vede k domněnce, že se jedná o určitý vrtoch Komise. Nedostalo se nám přesvědčivé odpovědi.

Z tohoto důvodu na nás proto v hodině jedenácté apeluji, abychom zítra hlasovali pro pozměňovací návrhy 63, 64 a 65, abychom zabránili této buldozerové politice znovu srovnat se zemí vše, co v Evropské unii funguje.

Katerina Batzeli (PSE). – (EL) Pane předsedající, pane komisaři, přednesu konkrétní návrh týkající se systému výjimek pro pozemní obchody.

Pane komisaři, zavádíte obecnou výjimku pro pozemní obchody, což představuje diskriminaci vůči těmto zařízením a má významný dopad na fungování těchto jinak zdravých obchodů, které představují důležitý příspěvek pro národní společnosti a místní zaměstnanost.

V členských státech jako Řecko, které mají dlouhé pozemní hranice s třetími zeměmi, fungovaly tyto obchody bez problémů a ziskově po velmi dlouhou dobu, přičemž na druhé straně vnitrostátní orgány kontrolují záležitosti spojené se systematickým porušováním kritérií nákupů pro osobní potřebu či případy

systematického zneužívání a daňových úniků. Považuji umožnění dalšího obchodování bezcelním obchodům na pozemních hranicích za řešení, které je rovněž v souladu s vlastními návrhy Komise, přičemž kontrola způsobu jejich činnosti a vymýcení případů daňových úniků by, podobně jako u všech ostatních obchodů, bylo na zodpovědnosti přístavů a letišť.

Proto se domnívám, že bychom v nadcházejícím hlasování měli podpořit pozměňovací návrhy 57, 63, 64 a 65 a v nejhorším případě pozměňovací návrh 69, který dobu činnosti těchto obchodů prodlužuje do roku 2012.

Colm Burke (PPE-DE). – Pane předsedající, vítám zprávu o obecných úpravách spotřební daně. Rád bych zdůraznil pokrok, kterého bylo dosaženo ve věci nákupní daně. Původní návrh, pokud by došlo k jeho uskutečnění, by cestujícím umožnil nakupovat zboží osvobozené od cla pouze na posledním letišti odletu před opuštěním EU. V praxi by to znamenalo, že osoba cestující z irského Corku do Dubaje přes Paříž by mohla nakoupit takové zboží pouze v Paříži. To by zničilo ziskovost irských regionálních letišť, neboť mnohé z nich získávají většinu příjmů z komerčních aktivit. To by bezpochyby vedlo ke ztrátám pracovních míst. Tato otázka však nyní byla řešena a já bych proto chtěl blahopřát zpravodajce k práci, kterou odvedla při řešení našich obav.

To představuje vítaný vývoj v době, kdy irská vláda zavedla letištní daň, která přinese diskriminaci těžce zkoušeným regionálním letišťům ve prospěch již tak přeplněného dublinského letiště. V tomto ohledu vyzývám Komisi, aby prošetřila zákonnost těchto opatření v rámci pravidel EU pro hospodářskou soutěž. Vítám zprávu paní Lullingové a Komise.

Peter Skinner (PSE). – Pane předsedající, kdybych byl paní Lullingovou a žil v Lucembursku, měl bych snad podobně silné pocity ve věci zrušení směrných limitů.

Bohužel žiji na ostrově, kde dochází k rozsáhlému pašování a většina alkoholu a tabákových výrobků, o kterých se lidé domnívají, že je mohou využívat pro své účely, je ve skutečnosti posléze prodána dalším osobám na komerční bázi. Obávám se, že cokoli uděláme ve věci zrušení směrných limitů, vyšle signál a poselství pašerákům, kteří provozují opětovný prodej alkoholu a cigaret.

Směrné limity se možná nejeví jako bezpečné vodítko pro spotřebitele, ale jsou bezpečným vodítkem pro děti, děti, které často požívají alkohol a cigarety prodávané podloudníky a pašeráky, kteří je přivázejí do mého regionu na jihovýchodě a prodávají je na ulicích, v alejích a dalších místech za pár drobných, po jedné či dvou cigaretách, což však stačí, aby děti začali s jejich užíváním.

Právě tento obchod je třeba kontrolovat a lze ho kontrolovat pouze stanovením směrných limitů, abychom se dostali ke zdroji, k lidem, kteří se snaží toto provozovat a pašovat přes policejní a celní kontroly.

Právě proto si myslím, že by měly být směrné limity zachovány. Nejedná se, abych tak řekl, o konec integrace jednotných trhů, ale rozhodně dává lepší představu o společenské soudržnosti a společenském chování a ve Spojeném království o toto žádali celní úředníci, úředníci pro výběr spotřební daně a policisté. Žádají o to, protože jim to poskytuje dobré vodítko, co se týká toho, co dá očekávat, že si lidé přivezou pro svou osobní potřebu.

Tabák má trvanlivost pouhých šest měsíců, takže když zastavíte dodávky napěchované až po střechu cigaretami, musíte si klást otázku: Je to skutečně pro osobní potřebu, nebo to směřuje někam k dalšímu prodeji, často dětem?

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Kolegyně a kolegové, spotřební daň a elektronický systém výběru se obecně jeví jako technické otázky, ale slouží zároveň k dosažení určitých významných politických cílů. Abychom jich však mohli využívat, musíme vzít do úvahy kromě abstraktních teorií i specifické situace v členských státech. Zároveň musíme soudržně dodržovat obecnější zásady politik, které uplatňujeme, například zásadu rovného zacházení.

V případě přijetí jednoho návrhu by tato zpráva splňovala obě podmínky. To se týká zejména pozměňovacího návrhu 69, který hovoří o zachování bezcelních obchodů na celních stanovištích jiných než přístavy a letiště v Unii do roku 2017. Tento pozměňovací návrh odstraní diskriminaci mezi těmi, kteří cestují po vodě nebo vzduchem, a těmi, kteří cestují po zemi, která je naprosto neodůvodnitelná nejen z hospodářského a teoretického hlediska, ale i z hlediska praktického. Zároveň, jak už bylo řečeno, poskytuje určité výhody lidem žijícím v pohraničních oblastech. Tito lidé jsou většinou hospodářsky znevýhodněni kvůli svému okrajovému postavení, a kdyby mělo dojít ke zrušení jejich pracovních příležitostí, mělo by to na ně negativní dopad.

Kolegyně a kolegové, to jsou závažné důvody pro přijetí tohoto pozměňovacího návrhu při zítřejším hlasování. V porovnání s obrovskými výdaji, které jsme ochotni bez protestů vynaložit na záchranu korporací, bude mít tato výjimka pouze malý finanční dopad.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Pane předsedo, bezbariérový pohyb lidí a zboží patří k velkému úspěchu Evropské unie, ale špatně funguje u zboží, kde je ve hře různě vysoká spotřební daň mezi členskými státy. Nesmiřitelná stanoviska Komise, výboru, Evropského soudu a zpravodajů o množstevní politice odhalila, že nedokážeme najít dobré řešení, dokud tyto daňové rozdíly budou existovat. Mrzí mne, že Komise neprovedla dopadovou studii, abychom posoudili ekonomický význam paralelního trhu, ten společenský význam omezující občany snad nahlížíme všichni. Přála bych si, aby tato rozprava inspirovala ke koordinaci spotřební daňové politiky pro alkohol a tabák, mimo jiné i kvůli zdravotním rizikům. Vždyť země s vysokou daní se nemohou pochlubit viditelným úspěchem v boji s alkoholismem.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Pane předsedající, pane komisaři, kapitola 4 stanovuje základní ustanovení a postupy, které jsou užívány jako součást systému pro kontrolu přepravy zboží podléhajícího spotřební dani. Novým aspektem je zavedení tohoto systému a úřední dokumentace v elektronické formě.

Pro zajištění účinného fungování počítačového systému by měly členské státy přijmout v rámci svých vnitrostátních aplikací jednotné sady údajů a jednotnou strukturu, aby hospodářským subjektům poskytl spolehlivé rozhraní.

Přechodné období pro přijetí systému pro kontrolu přepravy zboží podléhajícího spotřební dani při pozastavení spotřební daně musí být stanoveno s příslušnými ohledy na uskutečnitelnost zavedení komputerovaného systému v jednotlivých členských státech. S tím na mysli podnikají členské státy a Komise příslušná opatření pro realizaci klíčových veřejných zařízení na vnitrostátní úrovni a pro zajištění jejich interoperability.

Pane komisaři, vzhledem ke zmíněné potravinové krizi a společenskému a hospodářskému významu evropského zemědělství se domnívám, že se musíme řádně podívat na možnost zrušení spotřební daně pro paliva užívaná pro zemědělské účely i pro energii užívanou k čerpání vody pro zavlažování.

László Kovács, člen Komise. – Pane předsedající, z diskusí pozoruji, že existuje obecná podpora pro hlavní cíl návrhu Komise, kterým je položení právního základu pro komputerování postupů spojených se spotřební daní do dubna 2010.

Chci zdůraznit a potvrdit, že účelem tohoto návrhu je zjednodušení a modernizace postupů spojených se spotřební daní, zlepšení kontroly přepravy zboží podléhajícího spotřební dani a zároveň snížení byrokracie související se spotřební daní pro obchodníky a snížení zátěže pro soukromé cestující. To byly hlavní zásady při vypracovávání těchto návrhů.

Rád bych zmínil několik postřehů ohledně pozměňovacích návrhů, které se týkají některých citlivějších otázek návrhu.

Ve věci „směrných úrovní“ je Komise ochotná souhlasit s udržením směrných úrovní coby nástroje, přestože jsme nechtěli směrné úrovně zavádět či navrhopvat. Musí však být zachovány současné kvantitativní referenční hodnoty. Nemůžeme souhlasit se snížením těchto hodnot, což by představovalo krok zpět ve srovnání se směrníci z roku 1993.

Ve věci zrušení bezcelních obchodů na pozemních hranicích, což představuje další citlivou otázku, bych vám rád připomněl, že počátek tohoto stanoviska spadá už do roku 1960, kdy Světová celní organizace doporučila zrušení bezcelních obchodů na pozemních hranicích, a rovněž bych vám rád připomenul rok 2002, kdy skončily hovory o přistoupení deseti nových zemí a země jako Slovinsko, Maďarsko a některé další byly přinuceny zrušit své bezcelní obchody na pozemních hranicích, takže si myslím, že navrhované řešení, které poskytuje Řecku a Rumunsku velmi dlouhé přechodné období, je spravedlivé v porovnání s postojem, se kterým se předtím setkaly nové státy.

Ve věci vracení spotřební daně malým distributorům paliv zastává Komise zásadu, že platební neschopnost konečného spotřebitele nemůže být důvodem pro zproštění povinnosti platit spotřební daň. Zároveň, vzhledem k probíhající hospodářské krizi a někdy přetrvávajícím vysokým cenám paliv a pro zajištění dodávek paliv koncovým uživatelům, by členské státy měly mít možnost zabezpečit ochranu zájmů malých distributorů jiným způsobem, pokud tím nedojde k narušení hospodářské soutěže.

Ohledně hodnocení dopadu, což zde zmínili mnozí řečníci, bych vám rád připomněl, že hodnocení dopadu bylo vypracováno už v roce 2004, takže jsme prostě nepovažovali za nutné ho opakovat o dva roky později.

Na závěr bych Parlamentu rád poděkoval za jeho podporu a konstruktivní přístup. Vytvoření právního základu pro nový systém pro kontrolu přepravy zboží podléhajícího spotřební dani umožní členským státům urychlit přípravu pro zavedení tohoto systému, které se očekává v dubnu 2010. Komise podnikne veškeré potřebné kroky k zajištění, že všechny ústřední systémy budou k tomuto datu funkční, a poskytne rovněž podporu pro hladký přechod do nového prostředí bez používání papíru.

Astrid Lulling, zpravodajka. – (FR) Pane komisaři, skutečně chceme, aby systém pro kontrolu přepravy zboží podléhajícího spotřební dani v dubnu 2009 nahradil systém papírových formulářů, a doufáme, že celá nešťastná debata týkající se směrných limitů nezpozdí přijetí této směrnice.

Ráda bych panu Dos Santosovi řekla, že tyto směrné limity nemají nic společného se zdravím ani s Lucemburskem. Paní Ferreiraovou bych upozornila na skutečnost, že v roce 2005 jsme v této sněmovně schválili zprávu člena skupiny sociálních demokratů v Evropském parlamentu, pana Rosatiho, ve které jsme již podpořili zrušení směrných limitů. Navíc pan Hamon, který má nyní jiné starosti, ve svém pozměňovacím návrhu navrhl mnohem vyšší limity, než jsou ty uvedené v onom nechvalném sociálně-liberálním kompromisu, který mi byl zosnován za zády. Panu Schmidtovi bych řekla, že bychom skutečně neměli míchat věci dohromady a jedním dechem mluvit o zdanění a zdraví. Navíc je metla alkoholismu bohužel v přímé úměrnosti s úrovní spotřební daně, čím vyšší je spotřební daň, tím horší je problém alkoholismu v dané zemi. Ty mají pochopitelně naprostou svobodu uvalit tak vysokou míru spotřební daně, jaké se jim zachce, protože my stanovujeme jen minimální úroveň, nikoli maximální. Ale nemluvte nám prosím o zdravotní politice, když máte takovou úroveň daně.

Ráda bych řekla panu Skinnerovi, že pašerákům jsou úrovně daně a směrné limity skutečně naprosto lhostejné. Navíc návrh Komise obsahuje kritéria definující zboží nabyté pro osobní potřebu, která poskytují mnohem účinnější záruky než směrné limity, a to i pro případ pašování. Doufám, že zítra dokážeme dospět ke správnému řešení, konkrétně řešení, které navrhuji.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra ve 12:00.

24. Fond solidarity Evropské unie: překážky jeho reformy (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem programu je rozprava o otázce k ústnímu zodpovězení o Fondu solidarity Evropské unie: překážkách jeho reformy, kterou Komisi předložil Gerardo Galeote Quecedo jménem Výboru pro regionální rozvoj (O-0092/2008 – B6-0472/2008).

Gerardo Galeote, autor. – (ES) Pane předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, opět věnujeme rozpravu v plénu tématu reformy Fondu solidarity Evropské unie, který má za cíl, jak všichni víme, ulehčit škody způsobené velkými přírodními katastrofami na území Evropské unie.

Velmi brzy se prokázala neúčinnost fondu při plnění svých cílů, následkem čehož Evropská komise v roce 2005 předložila návrh na úpravu nařízení týkajícího se tohoto nástroje solidarity. Záměrem bylo nejenom zvýšit jeho funkčnost, ale také zlepšit jeho přístupnost a jeho pokrytí v případě velkých přírodních katastrof.

Evropský parlament, jak lze snadno doložit, na tomto návrhu pracoval bezodkladně a intenzivně, takže v květnu 2006 náš orgán ukončil jeho první čtení. V té době jsme se domnívali a věřili, že Rada učiní totéž, vzhledem k tomu, že se jednalo o nařízení v rámci postupu spolurozhodování. To se však, jak dnes už všichni víme, nestalo. Navzdory veškerým očekáváním Rada svou nečinností tento proces zastavila.

Během tohoto období Evropskou unii zasáhly kromě závažných záplav i vážné požáry, které v některých případech skončily ztrátami na životech, a rozsáhlá sucha. Rada však zůstala pasivní. Návrh na zlepšení nařízení stále leží na stole Rady přes četná volání ze strany evropských orgánů a společenských uskupení.

Dnes chceme opět vyzvat Radu k činnosti a připomenout jí, že změna tohoto nařízení nebude vyžadovat jediné euro navíc z rozpočtu Společenství: naše požadavky nemají žádné finanční důsledky a usilují pouze o nápravu provozních problémů, které se objevily od vzniku tohoto nástroje solidarity.

Chceme prostě zlepšit jeho funkčnost a rychlost, vše v souladu se zásadou subsidiarity. Vidíme, že v jeho současné podobě je přístup k tomuto nástroji velmi obtížný, omezený a nepružný, jak jsme se bohužel přesvědčili v průběhu téměř sedmi let jeho existence.

Proto se chci zeptat, zda neschopnost delegací vytvářejících Radu dospět k nějakému společnému stanovisku má nějaký reálný důvod a zda by nám někdo mohl vysvětlit, kdo a jaké důvody zabráňují reformě tohoto nařízení. Rádi bychom, aby Evropská komise popohnala reformu tohoto fondu, řekla nám, jaké kroky zamýšlí učinit, a jasně stanovila možnosti, které zvažuje ve věci odblokování této záležitosti. Pokud Komise nějaké alternativy má, pochopitelně bychom rádi věděli, jaké jsou a jaký je jejich časový horizont.

Domnívám se, že se sluší připomenout zde přítomným, zejména francouzskému předsednictví, že tento nástroj byl založen s chvályhodným úmyslem: urychleně, vhodným způsobem a viditelně ukázat solidaritu Evropské unie s jejími občany.

Závěrem bych chtěl, pane předsedající, učinit ještě jednu výzvu, tentokrát konkrétně směrem k francouzskému předsednictví, a to ve věci s touto úzce související: vytvoření evropské civilní ochranné síly, k čemuž Michel Barnier, bývalý komisař, jak všichni víte, předložil Evropské radě zprávu v roce 2006.

Už budu končit. Fond byl vytvořen zejména jako symbolické vyjádření solidarity mezi Evropskou unií a jejími občany. Mojí poslední prosbou je, že pokud se nám po takovém čase a úsilí podaří tuto záležitost přivést v nějaké míře k fungování, měly by naše první myšlenky a činy směřovat k těm, kteří zahynuli při těchto katastrofách v Evropské unii.

Danuta Hübner, členka Komise. – Pane předsedající, ráda bych poděkovala Evropskému parlamentu a zejména členům Výboru pro regionální rozvoj za trvalý zájem o Fond solidarity a jeho podporu.

Jedná se významný nástroj k prosazování strategického cíle solidarity a od jeho vzniku v roce 2002 bylo přijato 61 žádostí, přičemž fond zasáhl ve 33 případech ve 20 různých zemích. Celková dosud přidělená částka představuje 1 523 milionů EUR. Podle nedávné zvláštní zprávy Účetního dvora je fond dobře řízen a poskytuje rychlou, účinnou a flexibilní pomoc.

Fond má však svá omezení. Práh pro uvolnění prostředků z Fondu solidarity Evropské unie je extrémně vysoký. Následkem toho není fond dobře přizpůsoben pro řešení určitých druhů katastrof, zejména těch, u nichž jsou nižší způsobilé výdaje, jako například u lesních požárů, a více než dvě třetiny žádostí o pomoc fondu bylo předloženo na základě výjimky pro takzvané „výjimečné regionální katastrofy“.

Navíc přes všechny existující nástroje Společenství je pro nás nanejvýš obtížné, dá se říci nemožné, reagovat na katastrofy zaviněné lidmi, jak ukazují průmyslové nehody, jako byl například únik ropy z tankeru *Prestige*, nebo teroristické útoky, jako byly bombové útoky v Madridu v roce 2004. Podobně je v současnosti nemožné poskytnout pomoc z Fondu solidarity Evropské unie v případě vážného ohrožení veřejného zdraví.

Z těchto důvodů Komise v dubnu 2005 schválila návrh na změnu nařízení. Navzdory společnému úsilí sledu předsednictví od roku 2005 nedokázala Rada ve věci tohoto návrhu dosud dospět ke shodě. Jedním z důvodů je, že valná většina členských států považuje fungování fondu v současné podobě za velmi dobré a nepovažuje za nutné či vhodné rozšiřovat jeho působnost tak, aby pokrývala další situace, jelikož se zejména obávají rozpočtových důsledků takového rozšíření.

Rada dosud formálně nespecifikovala postoj jednotlivých členských států, přestože stanoviska Rady mají kvazijednomyslnou podporu. Navíc nebylo naznačeno, ve kterých oblastech by bylo možné dosáhnout kompromisu, aby došlo ke schválení návrhu Komise.

Komise zůstává přesvědčená, že revize nařízení o Fondu solidarity je nutná pro zvýšení schopnosti Unie rychle reagovat v případě velkých katastrof, které jím v současnosti nejsou pokryté. Proto Komise přijme zprávu hodnotící šest let fungování fondu, odhalující jeho omezení a případný prostor pro zlepšení. Doufáme, že tato zpráva znovu zahájí diskusi v Radě a v Evropském parlamentu na téma revize současného nařízení o Fondu solidarity. Zpráva by měla být připravená koncem prvního čtvrtletí roku 2009.

Co se týká civilní ochrany, Komise začala na základě scénářů velkých katastrof identifikovat mezery v možnostech reakce civilní ochrany a hodnotit možnosti, jak zjištěné mezery zaplnit. V tomto kontextu bude Komise s členskými státy hledat nová řešení pro posílení celkové schopnosti Evropské unie reagovat na katastrofy v rámci pilotního projektu a přípravné akce, které byly začleněny do rozpočtu pro rok 2008.

Na základě této činnosti Komise možná navrhne zaplnění těchto mezer prostřednictvím rozvoje modulů civilní ochrany, které by byly připraveny k zásahu v kteroukoli dobu, nebo pomocí dalších rezervních kapacit určených k doplnění vnitrostátních reakcí na velké katastrofy, a to včetně oblasti hašení lesních požárů.

Rolf Berend, jménem skupiny PPE-DE. – (DE) Pane předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, mluvím z pozice zpravodaje pro Sociální fond, Fond solidarity 2002 a jeho rozšířenou a vylepšenou verzi z roku 2006.

Tato zpráva, kterou Evropský parlament velkou většinou přijal, byla dána už více než dva roky k ledu, protože ji Rada blokuje navzdory skutečnosti, že občané na pozadí stále častějších přírodních katastrof stále hlasitěji žádají evropskou solidaritu. Fond solidarity, který byl narychlo spíchnut po zničujících záplavách v roce 2002 pro poskytnutí naléhavě potřebné pomoci, byl nástroj, který sliboval okamžitou pomoc v případě katastrofy. V průběhu času se však ukázalo – jak jste velmi správně poznamenala, paní komisařko –, že tento nástroj ve své současné podobě lze jen velmi těžko, pokud vůbec, využívat k přiměřené reakci na rozsáhlé krize na úrovni EU.

Navíc současný práh pro mobilizaci fondu je, jak jste řekla, paní Hübnerová, extrémně vysoký, což znamená, že výjimky se vymykají z rukou. Přepracovaná verze fondu pro pomoc při katastrofách však poskytuje jasné řešení v této věci. Evropský parlament proto cítí, že je tím více zapotřebí zpřístupnit tento účinný nástroj lidem postiženým katastrofou, a proto ještě jedna konkrétní otázka: Proč Rada není schopna zaujmout jednotné stanovisko k otázce, která má tak životně důležitý význam pro trpící občany Evropské unie? Které členské státy vylepšenou smlouvu podporují a které ji odmítají? V Komisi jste naznačili, že by možná mohlo dojít ke shodě počátkem roku 2009. Doufáme, že ano, ale zároveň zde znovu chceme věc popohnat, protože nelze prostě nechat výsledku hlasování Parlamentu tak, jak v minulosti činila různá předsednictví.

Iratxe García Pérez, jménem skupiny PSE. – (ES) Pane předsedající, paní komisařko, v roce 2006 jsme, jak to řekli kolegové, v této sněmovně hovořili o úpravě nařízení o Fondu solidarity se záměrem na jeho přizpůsobení takovým způsobem, aby se stal rychlým a účinným nástrojem reakce na katastrofy. Tento problém však leží na stole dodnes.

Dosažení velmi široké shody zde ve sněmovně nebylo snadné, vzhledem k tomu, že jak různé politické skupiny, tak zájmy určitých států přinesly množství velmi rozdílných názorů na to, jak nařízení změnit.

Domnívám se však, že jsme všichni vyvinuli značné úsilí k dosažení shody, která by změnu nařízení umožnila. Mám pocit, že Parlament stanovil příklad, čeho se nyní všichni musíme snažit dosáhnout: konsenzuální změny nařízení.

Evropská komise nyní musí vyvinout veškeré možné úsilí, aby dospěla k dohodě a dosáhla stanoveného cíle. Potěšila mne dnešní odpověď paní komisařky, která prohlásila, že bude vypracována studie za účelem určení cílů, které si musíme stanovit ve věci úpravy nařízení, v neposlední řadě proto, abychom v budoucnu dosáhli dohody v Radě.

Musíme zajistit, že po úpravě tohoto nařízení bude možno poskytnout rychlou, účinnou pomoc při katastrofách, které členské státy nejsou schopny řešit samy, tím, že dojde k rozšíření současné způsobilosti pro žádost o pomoc o průmyslové katastrofy, teroristické činy a ohrožení veřejného zdraví, přičemž nesmí být zapomenuto na tak závažný problém, kterým jsou vážná sucha, jež se objevují stále častěji zejména v určitých oblastech Středomoří.

Navíc musíme pevně trvat na návrhu snížit práh pro mobilizaci fondu z 3 000 milionů EUR na 1 000 milionů EUR ve způsobených škodách, majíce na paměti regionální složku. Tento nástroj musí odpovídat finanční pomoci na situace extrémních such, požárů a záplav a za všech okolností pamatovat na oběti, které potřebují okamžitou pomoc.

Fond solidarity je politický nástroj pro řešení problémů, a proto musím znovu zdůraznit potřebu vyvinout veškeré možné úsilí pohnout touto zásadní otázkou kupředu, ale musíme tak učinit prostřednictvím nezbytných změn odpovídajících dnešní realitě.

Jean Marie Beaupuy, jménem skupiny ALDE. – (FR) Pane předsedající, paní komisařko, moji kolegové už uvedli některé příklady. Rád bych se o některých z nich zmínil, abych nastolil tento problém, neboť musíme bojovat s přírodními katastrofami. Kdo si pamatuje, k čemu došlo před pouhým stoletím v roce 1908 v Messině, kde zahynulo 100 000 lidí? Všichni si pochopitelně pamatují na Černobyl, ale kdybychom se zaměřili na období uplynulých zhruba deseti let, došlo k bouřím a potopením lodí v roce 1999, k právě zmíněným povodním ve střední Evropě, ani nemluvě o teroristických útocích 11. září v New Yorku, teroristickým útokům v roce 2004, problematické nemoci chikungunya a podobně.

Nevíme, co bude příští katastrofa, v jakém rozsahu udeří, máme jistotu pouze v jediné věci, a tou je, že k další katastrofě zase brzy dojde.

Až ta chvíle nastane, pak naši spoluobčané, kteří po padesát let sledovali budování údajně jednotné Evropy – a řada zpráv, o nichž jsme tento týden hlasovali, to dosvědčuje –, se na nás obrátí a položí nám stejnou otázku, kterou nám pokládají v souvislosti se současnou finanční krizí: „A co jste udělali?“

V průběhu posledních týdnů někteří z vás slyšeli, jak bývalý ředitel Mezinárodního měnového fondu vysvětluje v předcházející zprávě z doby před třemi čtyřmi lety: „Řekli jsme na Mezinárodním měnovém fondu, že k této krizi dojde, a vysvětlili jsme, jak jí předejít.“

Takže, paní komisařko, dnes jste nás tu přišla vyslechnout a my doufáme, že uslyšíte náš hlas a zajistíte, že narozdíl od toho, co se děje v souvislosti se současnou finanční krizí, Evropa nezůstane pozadu, když dojde ke katastrofě.

Za sebe bych rád přednesl dvojí návrh. Především návrh týkající se kroků, které by se měly podniknout. Řekla jste to ve svých závěrečných poznámkách, paní komisařko, zmiňovala jste se o zprávě Michela Barniera.

Nemůžeme mít dvě oddělené akce, přestože vy sama, jako každý z nás, zejména ve Výboru pro regionální rozvoj, neustále prohlašujete, že je nám zapotřebí integrovaného přístupu. Nemůžeme na jedné straně rozvíjet Fond solidarity a na druhé straně politiku prevence. Ty dvě by měly být propojeny, v neposlední řadě proto, aby přesvědčily nechvalně proslulé ministry financí, kteří nám vysvětlují, že i kdyby snad došlo k přijetí kritérií Fondu solidarity – a vy jste o tom hovořila –, že by to stálo více. Měli by se inspirovat Barnierovou zprávou, pak by pochopili, že pokud zároveň povedeme preventivní politiku tím, že sloučíme prostředky pro akci a prostředky pro prevenci nehod a přírodních katastrof, pak peníze ušetříme.

Proto jde zcela zjevně nejen o otázku ušetření peněz a odvrácení katastrof, ale především o otázku záchrany lidských životů – a to je skutečnou prioritou.

Proto vás, paní komisařko, spolu s ostatními poslanci naléhavě žádám, abyste učinila vše pro zajištění, že na konci francouzského předsednictví a během českého získáte od švédského předsednictví skutečné záruky, že akční plán nebude pouze zkoumán, ale skutečně uveden v činnost.

Spoléháme na vaše odhodlání. Potřebujeme ho. Víte, že Parlament stojí za vámi – dnes to zaznělo jasně a hlasitě. Nyní budeme rok neochvějně čekat na výsledky.

Elisabeth Schroedter, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Pane předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, Rada zde není přítomna, ale je to orgán, který způsobuje toto zablokování, a proto by tato diskuse měla být směřována právě k Radě. Koneckonců kdo podává žádosti, když se šíří požáry nebo záplavy? Jsou to členské státy – a přikládají nejrozumnější zvláštní požadavky. Požadují štedrou pomoc a ne vždy ji užívají správným způsobem: právě se nám dostalo příkladu ve Spojeném království.

Chtěla bych však využít této příležitosti a vyjádřit směrem ke Komisi další obavu. Původně, pod panem Bernierem, se Komise usilovně zabývala oblastí prevence, protože chápala, že s přírodními katastrofami se ve skutečnosti dá bojovat pouze prostřednictvím prevence. Dnes se tomuto aspektu nedostává dostatečné pozornosti. Uvítila bych, kdyby Komise vypracovala pokyny pro provádění Fondu solidarity, které by se skutečně zaměřovaly na prevenci.

Znovu bych poukázala na skutečnost, že Komise už má možnosti položit větší důraz na prevenci, například v rámci programu Evropského fondu pro regionální rozvoj, ale co v této oblasti dělají? Do dnešního dne se mnoho neuskutečnilo a do oblasti prevence přírodních katastrof se vložilo jen málo investic. Nedošlo k žádným investicím do přírodních toků a netrvalo se dostatečně na tom, že opětovné zalesňování například v Řecku, kde jsou borovicové lesy, které hoří obzvláště snadno, by mělo zahrnovat přirozenou směr.

Očekávám, že Komise bude jednat s větším odhodláním ve věci současných uplatňování a bude dohlížet na to, jakým způsobem jsou utráceny peníze, aby nedocházelo k opakování katastrof a aby byly umožněny investice, které jsou skutečně v souladu s přírodou. Nespátřila jsem žádné známky takového odhodlání a v tomto směru musí Komise nést část viny. Přestože hovoříme o přírodních katastrofách, většina přírodních katastrof je do značné míry způsobena lidmi, především kvůli nedostatečnému boji proti změnám klimatu a dále kvůli stavbám v záplavových oblastech a vysazování monokulturních lesů. V této souvislosti se Komise musí zapojit a už nevyčkávat.

Pedro Guerreiro, jménem skupiny GUE/NGL. – (PT) Během rozpravy o změně nařízení o Fondu solidarity, která se konala 18. května 2006 a které jsme se aktivně účastnili nastolením řady návrhů, jsme zdůraznili svůj nesouhlas s postojem, který zaujala většina v Parlamentu. Zejména jsme nesouhlasili s tím, že nebyla zachována způsobilost pro odškodnění regionálních katastrof – ke kterým dochází nejčastěji –, tak jak je stanovena v současném nařízení. Rovněž jsme nesouhlasili, že byla zamítnuta možnost větší finanční pomoci pro země soudržnosti a konvergenční regiony, a nesouhlasili jsme se snížením prahu pro mobilizaci fondu tak, že to jsou země Evropské unie s největším hrubým domácím produktem, které očividně získají nejvíce výhod.

V souladu se vším, co jsme udělali doposud, budeme kromě změny výše zmíněných problémů dále bojovat mimo jiné za následující aspekty: Rozpoznání specifické povahy přírodních katastrof ve Středomoří; přizpůsobení Fondu solidarity ve věci časových limitů (poté, co jsme byli svědky neospravedlnitelných a nepřijatelných průtahů při jeho mobilizaci a doručování prostředků Společenství k obětem); přizpůsobení Fondu solidarity, co se týká způsobilých akcí, zejména s ohledem na specifickou povahu různých přírodních katastrof, jako jsou sucha a požáry; začlenění podpory pro obnovení výrobní aktivity v oblastech postižených katastrofou mezi způsobilé činnosti spolu s operacemi pro poskytnutí pozemního a vzdušného nouzového vybavení pro boj s lesními požáry.

Co se týká iniciativ v oblasti civilní ochrany, domníváme se, že prioritou by měla být podpora prevence a zlepšování zdrojů civilní ochrany v jednotlivých členských státech a jejich koordinace.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). – (NL) Pane předsedající, paní komisařko, očekává se, že Evropa bude aktivní. Občané v postižených oblastech nechápou, proč by mělo trvat měsíce, než Evropa uvězněná v síti svých vlastních postupů dokáže poskytnout jasnou odpověď.

Jak to funguje? Někde se něco stane, o pár hodin později můžete vše sledovat v televizi a přistihnete se při myšlenkách, že dotyčná oblast potřebuje naši pomoc a solidaritu. Pak následuje ohlušující ticho. Jsme lapeni v prostoru mezi národními státy a evropskými úřady. Frustrující je, že v tomto bodě chybí jakákoli komunikace. Vážne to na Radě a vážne to tam už dva roky, ale určitě bychom měli být schopni zjistit příčiny těchto obstrukcí a vyslechnout alternativní řešení. Problém je zde. Zanedlouho, za šest měsíců, skončí funkční období Parlamentu. Pak přijde nový Parlament a od nás se bude očekávat, že mu tuto záležitost předáme, aniž bychom byli dosáhli svých cílů, a bez kvalitních návrhů na stole.

Francouzské předsednictví se zabývá vším ostatním, jen ne touto záležitostí. Nic se kolem toho nestalo a my bychom obzvláště rádi slyšeli, proč tomu tak je. Rád bych však blahopřál Evropské komisi. Paní Hübnerová a její kolegové rozhodně dosáhli určitého pokroku a spojenými silami by mělo být možné obstrukce zcela odstranit. Při chválení a kárání musíme prohlásit, že Rada a francouzské předsednictví v tomto bodě propadly.

Wolfgang Bulfon (PSE). – (DE) Pane předsedající, kdy občané potřebují evropskou solidaritu? Kdy potřebují členské státy solidaritu Evropské unie? Především v případě katastrofy, samozřejmě. To je přesně otázka, kterou jsem položil v souvislosti s hlasováním o čtvrté zprávě o soudržnosti na jaře letošního roku.

Pane předsedající, dnes tu hovoříme o revizi Fondu solidarity, abychom se lépe vyzbrojili pro budoucí výzvy a dokázali rychleji a účinněji poskytovat pomoc. Komise a Parlament jsou podle svých usnesení společného názoru, co se týká cílů této legislativní iniciativy. V červenci letošního roku jsem se Rady dotázel na status tohoto postupu. Rada mne informovala, že narozdíl od Parlamentu v té době necítila potřebu iniciativy. Ve světle skutečnosti, že bývalý francouzský komisař a ministr zdůrazňoval potřebu revize této zprávy, připadá mi postoj Rady nepochopitelný. Proto jsem si nemohl přát lepšího předsedu výboru, než je pan Galeote, který není ochoten se smířit s ignorováním rozhodnutí Parlamentu. Chtěl bych konkrétně jemu za toto poděkovat. Chtěl bych naléhavě vyzvat francouzské předsednictví, aby přehodnotilo svůj postoj k evropským občanům.

Agnes Schierhuber (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, toto mělo být učiněno už dávno a já bych ráda zpravodajovi vřele poděkovala.

Domnívám se, že se jedná o jednu z klíčových otázek, která drží Evropu pohromadě, a jde rovněž o otázku solidarity. Je nejvyšší čas, aby členské státy v této oblasti učinily kroky. Evropská komise musí poskytnout finanční podporu organizacím, které nám pomáhají v krizových situacích. Mnohé členské státy byly v posledních letech postiženy ničivými přírodními katastrofami: Na mysl mi přicházejí lesní požáry, ke kterým opakovaně dochází v Řecku, včetně posledních dvou let, a povodně ve střední Evropě v roce 2002, které rovněž těžce postihly Rakousko.

Podobné katastrofy podtrhávají lidem hospodářský koberec pod nohama. V těchto situacích je zapotřebí zvláštních zdrojů, pane předsedající, protože nejde jenom o nouzovou pomoc, ale také o obnovu staleté infrastruktury. Jeden členský stát sám o sobě tyto zdroje nemá. Měli bychom mít rovněž na paměti, že některé členské státy jsou přírodními katastrofami bohužel postihovány častěji, a zde mám rovněž na mysli Rakousko. Rakušané stále se značnou vděčností hovoří o tom, jak jim Evropská unie rychle pomohla. Fond solidarity Evropské unie by neměl pouze sloužit k financování rekonstrukce, ale měl by rovněž podporovat tísňové organizace. Činnost dobrovolných hasičských služeb, Červeného kříže a dalších dobrovolnických organizací je neocenitelná: nelze si ani představit, kolik by stálo, kdyby tyto služby nebyly poskytovány na dobrovolnickém základě. Tyto organizace vždy pomáhají v tísňových situacích a jsou nepostradatelnou součástí sociální struktury ve venkovských oblastech.

Proto naléhavě potřebujeme podniknout kroky k udržení a rozšíření těchto struktur. Doufám, že zde urychleně dosáhneme dohody, abychom později nelitovali, až přijde další katastrofa a my nebudeme schopni dostatečně rychle zareagovat.

Evgeni Kirilov (PSE). – (BG) Jak podotkl zpravodaj pan Galeote a řada dalších poslanců, Fond solidarity je potřebný nástroj, jehož jméno a účel naplňuje jeden ze základních principů Evropské unie – solidaritu mezi členskými státy. Během doby činnosti fondu se projevíly opomenutí a nedostatky, a z tohoto důvodu je zapotřebí reformy, která tyto nedostatky napraví a zareaguje na nebezpečí, jimž čelíme. Jak bylo zmíněno, existuje reformní mechanismus a Evropský parlament vyjádřil svůj postoj. Důležité je vzít do úvahy všechny potenciální problémy, s nimiž se fond může setkat, aby se stal nástrojem skutečně užitečným a aby lidé cítili, že se něco děje. Nikdo nepotřebuje nepoužitelný nástroj, který má sice potenciál, ale v praxi téměř vůbec nefunguje. Zároveň si jasně řekněme, že nejlepších výsledků lze dosáhnout rychlou reakcí. K dosažení účinného systému máme ještě hodně daleko. Menší členské státy nemají takové zdroje jako státy větší a spolupráce a koordinace na evropské úrovni je stále v říši snů. A to, jak zde již bylo řečeno, nemusí nezbytně znamenat jen další finanční prostředky.

Letošní léto vypukl v mé vlasti Bulharsku obrovský požár v Rilských horách, nejmalebnějším a nejneprístupnějším pohorí v zemi, který jsme dokázali potlačit pouze s pomocí francouzských hasičích vrtulníků, za které jsme velmi vděční. Avšak organizování a koordinace této operace stály příliš mnoho cenného času. Občané Evropské unie netrpělivě očekávají účinná rozhodnutí a nikoli nezbytně obrovské finanční prostředky. Účinná rozhodnutí by nám mohla, jak prohlásil pan Beaupuy, peníze dokonce ušetřit.

James Nicholson (PPE-DE). – Pane předsedající, všichni dobře víme, že Fond solidarity Evropské unie byl vytvořen na pozadí ničivých povodní, které postihly střední a východní Evropu v roce 2002, a jeho potřebu dále potvrdily další přírodní katastrofy, jako například lesní požáry v Řecku. Nedávné záplavy v mém volebním okrsku v Severním Irsku mi umožnily pochopit, o jak významnou věc se jedná.

Přes širokou podporu a nadšení pro fond, které vyjadřuje Parlament, Komise a evropští občané, neochota Rady podílet se na spolupráci zabraňuje jeho plné realizaci. Evropská unie si dozajista přeje poskytnout pomoc členským státům, které byly postiženy přírodní katastrofou. Tuto pomoc je třeba přidělovat rychle a citlivě, aby byla nějaká šance na její úspěšnost. Rada však v současné době klade překážky, které zabraňují hladkému fungování fondu. Proto mne těší, že výbor klade důraz na nastolení této otázky k ústnímu zodpovězení a její naléhavost.

Dále bych rád zdůraznil tu část otázky, kterou položil výbor, jež se ptá, které členské státy se staví proti fondu, a sdělte nám, prosím, proč tomu tak je. Fond solidarity je pro Evropskou unii extrémně důležitý nástroj, který má k dispozici. Problémy s jeho realizací se však táhnou příliš dlouho a podle mého názoru je třeba tuto záležitost co nejrychleji vyřešit.

Nezáleží na tom, zda nastanou povodně nebo lesní požár, když se lidé dostanou do nesnází, potřebují pomoc a především potřebují finanční podporu, na ruku a urychleně, nikoli jako v současném systému, kterému to trvá měsíce a roky a který je naprosto zatuhlý kvůli byrokracii. Pokud skutečně chcete udělat něco pozitivního, pak zde máte příležitost, která vám přinese větší zásluhy o Evropu než kterýkoli jiný váš návrh nebo všechny návrhy dohromady.

Chci to Radě říct zcela jasně. Rada se podle mého názoru – a jde pouze o můj osobní názor – nedohodla proto, že nechce Parlament, a co je ještě důležitější, poslance Parlamentu v regionech, kde jsme důležitější než vy, Komise, nebo oni, Rada. Protože když se něco stane, tak se lidé obracejí na poslance. Neobracejí se na Komisi a neobracejí se na Radu a nevědí, kdo jste. Jste nedotknutelný, beztvárný, byrokratický útvar v Bruselu. Takže jsou to poslanci – neschovávejte se před tím – my, Parlament, kdo jsme neustále v terénu, s

lidmi, a my potřebujeme podporu. Nikdy v životě jsem neslyšel tak chatrné výmluvy; nastal čas s touto věcí pohnout.

Stavros Arnautakis (PSE). – (EL) Pane předsedající, paní komisařko, většinou prohlašujeme, že jsme Unie, jejímž základním principem je solidarita. Dnes občané potřebují Unii, která tuto zásadu dokáže uvést v praxi. Potřebují činy, nikoli pouze slova. Dnes vyzýváme Radu, aby přihlédla k očekáváním občanů a prokázala, že dokáže vykonat potřebnou práci, co se týká Fondu solidarity.

Všichni jsme ve svých zemích zakusili následky často se opakujících přírodních katastrof. Všichni jsme byli svědky zoufalství našich spoluobčanů, kteří byli katastrofou zasaženi, a všichni víme a chápeme, jak je důležité, aby tito občané cítili, že Evropská unie stojí při nich. V květnu 2006 schválil Evropský parlament plán Evropské komise na nový Fond solidarity, novější, rychlejší, pružnější a účinnější fond, jehož realizace byla plánována na období 2007–2013, ale který se zatím pokrývá prachem na policích v Radě.

Skutečně nedokážu pochopit, jak je možné, že máme tak skvělý nástroj, a přitom ho neuvedeme v praxi. Evropská unie potřebuje nový Fond solidarity více než kdykoli předtím.

Oldřich Vlasák (PPE-DE). – (CS) Vážený pane předsedající, dámy a pánové, paní komisařko, jako člen Regionálního výboru jsem měl šanci na vlastní oči vidět poškozené lesní porosty ve Vysokých Tatrách na Slovensku způsobené vichřicí, spáleniště v Portugalsku a záplavy v České republice. Při diskusích s občany jsem si plně uvědomil, že právě možnost využití evropských peněz za účelem nápravy škod a obnovy Tatranského parku je silně vnímána jako jeden z konkrétních projevů evropské solidarity. Fond solidarity je schopen v určitých krizích pomoci jednotlivým státům a výrazně tak posiluje povědomí o evropské soudržnosti. Bohužel, vlastní administrace tohoto fondu není příliš efektivní, tato pomoc mnohdy přichází s mnohaměsíčním zpožděním. Z tohoto důvodu Evropský parlament dlouhodobě usiluje o změnu legislativního rámce tak, aby právo lépe zohledňovalo nové potřeby využívání těchto finančních prostředků a umožňovalo poskytnout rychlou a účinnou pomoc ve zkráceném čase.

Vzhledem ke globálním změnám v klimatu lze očekávat, že katastrofy typu záplav, velkých such, vichřic a požárů budou na našem starém kontinentě stále častější. Přibývají také nové hrozby v podobě teroristických útoků či zdravotních pandemií. Je skutečností, že se jednotlivé státy snaží na bilaterální bázi spolupracovat a organizují společná cvičení a zásahy svých záchranných sborů. Nepřímo tak podporují některé z myšlenek, které v roce 2006 v souvislosti s civilní obranou zmínil Michel Barnier. Bohužel, dodnes tato diskuse nemá pokračování.

Dámy a pánové, rychlá reakce, zefektivnění Fondu solidarity a mezinárodní spolupráci v prevenci, při bojích proti následkům katastrof je zvláště před nadcházejícími evropskými volbami velmi živým tématem. Proto se plně připojuji k předloženým otázkám a dovoluji si apelovat na Evropskou komisi a Radu s prosbou na rychlé vyřešení této situace.

Gábor Harangozó (PSE). – (HU) Velice vám děkuji, pane předsedající. Paní komisařko, dámy a pánové, Evropské společenství vytvořilo Fond solidarity s deklarovaným záměrem umožnit rychlou, účinnou a pružnou reakci v případech nouze. Nedá se však říci, že by rychlost a efektivita byly charakteristickými rysy Rady, když přijde na formulování společného stanoviska.

Největší přírodní katastrofy však bohužel nečekají, až dojde k zformulování tohoto společného stanoviska. Navzdory pozitivním výsledkům, kterých bylo od založení Fondu solidarity dosaženo, je třeba dalších zlepšení, aby bylo možno rychleji a účinněji doručovat pomoc těm, kteří ji potřebují. Leží před námi obrovské výzvy, a z tohoto důvodu nedokážu pochopit, proč roky ubíhají, aniž by Rada učinila nějaké rozhodnutí. Získat pochopení našich občanů bude ještě složitější, než získat moje.

Nesmíme dovolit další prodlevy, musíme usilovat o diskusi, která povede k výsledkům, a co nejrychleji dospět k dohodě, abychom byli schopni čelit stále častějším a častějším přírodním katastrofám. Děkuji za pozornost.

Rumiana Jeleva (PPE-DE). – (BG) V posledních letech jsme museli čelit zvyšujícímu se počtu katastrof, přírodních i zapříčiněných lidmi. Tyto katastrofy nepřinesly pouze ztráty finanční, ale bohužel také ztráty na lidských životech. V Bulharsku jsme se v posledních několika letech museli vypořádat s povodněmi, suchy a lesními požáry. Tento víkend došlo v Bulharsku k zemetřesení, naštěstí ne moc silnému. To může být malou útěchou, ale rozhodně to potvrzuje potřebu vzniku efektivního Evropského fondu solidarity.

Ráda bych poukázala na to, že nejsme jedinou evropskou zemí, která trpí takovými katastrofami. Například sousední Řecko se muselo v roce 2007 vypořádat s ničivými požáry. Znamená to, že musíme vykonat více pro řešení následků katastrof. Je zjevné, že pro vypracování pružnějších nástrojů je zapotřebí změn v

předpisech. Jak pan Berend správně uzavřel ve své zprávě v roce 2006, musíme urychlit dodávky pomoci a snížit objem požadované byrokracie. Musíme zajistit, že pomoc dorazí k občanům, když ji potřebují, a ne o dny či dokonce týdny později. Proto vítám snížení práhu a zavedení urychlených výplat, které představují vyjádření skutečné solidarity. Dalším významným aspektem je, že tento přepracovaný návrh rovněž zahrnuje průmyslové nehody. Pokud by například u nás v Bulharsku došlo k výbuchu ropovodu nebo ke ztroskotání lodi, měli bychom mít rovněž možnost získat pomoc z Fondu solidarity.

A závěrem bych ráda předložila myšlenku týkající se financování. V dlouhodobém horizontu bychom mohli uvažovat o financování nástrojů, jako je Fond solidarity, použitím části prostředků, které jsou ztraceny kvůli pravidlům N+2 a N+3. Prozatím se však musíme soustředit na uskutečnění skutečné změny, a proto naléhám na Komisi a zejména na Radu, aby podpořily změnu Fondu solidarity Evropské unie.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (EL) Pane předsedající, paní komisařko, Fond solidarity je důležitým nástrojem sloužícím k vykonávání sociální politiky v členských státech, které byly zasaženy přírodní katastrofou. Představuje praktické vyjádření solidarity s evropskými občany postiženými těmito katastrofami a právě prostřednictvím podobných postupů naplňujeme vizi, podle které Evropská unie aktivně podporuje své občany.

Důležitý příspěvek fondu při řešení rozsáhlých katastrof se ukázal při povodních ve střední Evropě, zemětřeseních v Itálii a při požárech v Portugalsku a v mé vlasti Řecku v roce 2007, a výmluvná je skutečnost, že velké množství členských států využilo prostředků fondu. Zároveň podle současných pravidel a existujících zdrojů nemůže Evropská unie reagovat na další krize, které nevznikají čistě z přírodních příčin, jako je například průmyslové znečištění, evropské pandemie, sucha a podobně.

Navrhovaná reforma nařízení zahrnuje širší požadavky, urychluje postupy, nově zavádí platby předem a obecně stanovuje praktická, pozitivní opatření. Proto a rovněž proto, že Evropský parlament schválil návrh Komise, nechápu důvody a příčiny prodlev při ratifikaci tohoto nařízení.

Je uklidňující, paní komisařko, že jste ve svém dnešním vyjádření jednoznačně podpořila naše názory. Tyto prodlevy jsou v rozporu s duchem solidarity, kterým bychom se měli řídit. Velká část zodpovědnosti leží na Radě a my doufáme, že zareaguje na výzvu Evropského parlamentu a této zodpovědnosti se chopí, přestože tu dnes není zastoupená.

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Pane předsedající, paní komisařko, kolegyně a kolegové, především bych ráda řekla, jak jsem ráda, že se tímto tématem konečně zabýváme. Doufám, že dnešní rozprava přinese výsledky, které nám už paní komisařka přislíbila. Všichni víme, že současné postupy pro skutečný přístup k Fondu solidarity vyžadují dlouhou dobu. Proto navrhuji, aby se provedla změna rozpočtu Unie.

Když například Rumunsko chtělo získat prostředky z Fondu solidarity po záplavách, ke kterým došlo na přelomu jara a léta 2005, muselo čekat zhruba rok, než peníze obdrželo. Ustanovení nařízení určuje, že žádost musí být podána do deseti týdnů od doby, kdy dojde ke katastrofě, a je třeba vyčíslit celkové škody, což napomáhá klasifikaci katastrof. Tyto požadavky lze jen těžko splnit, například když dojde k záplavám. K řádnému odhadu škod je třeba, aby voda zcela otekla. To ani v nejmenším nezávisí na vnitrostátních institucích a orgánech. V dalším kroku Komise ověřuje splnění podmínek, především těch týkajících se rozsáhlé katastrofy. To vyžaduje značný objem času, včetně poskytování dalších informací a vysvětlení. Nakonec po schválení pozměněného rozpočtu Komise připravuje a schvaluje rozhodnutí pro poskytnutí grantů. Nakonec následuje převod prostředků, které musí být vyčerpány nejpozději do jednoho roku. V praxi to znamená, že tyto peníze hradí přijímajícím státům již vyplacené prostředky, které vynaložily po katastrofě, jež je postihla. Na základě těchto podmínek si musíme sami sobě položit otázku, zda se skutečně jedná o pomoc v tísní.

Ráda bych uzavřela prohlášením, že odmítnutí návrhu Komise na změnu nařízení po diskusích v pracovní skupině finančních poradců a bez rady se skupinou pro „strukturní akci“ může vést k závěru, že ministři financí se prakticky neshodli. Takový závěr přináší řadu problémů nám i členským státům, obzvláště v současné atmosféře naplněné množstvím potíží.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Pane předsedající, některé z nejlepších otázek zaznívají pozdě večer a toto je jedna z nich, přestože je zde určitý prvek „mluvení k hluchému“, protože dnešní rozpravě nenaslouchá zástupce Rady.

V Evropě často obšírně hovoříme o dvou slovech: jedním z nich je „subsidiarita“, tím druhým „solidarita“. Subsidiarita je o respektování členských států a jejich práv, solidarita podle mého názoru odráží pospolitost

Evropské unie a naši vzájemnou podporu. Proč tedy fond tímto způsobem nefunguje? Jedním z nebezpečí a škodou vyplývajících z jeho nefunkčnosti je to, že vydáme prohlášení o možnosti financování, a poté nenaplníme očekávání, protože systém je pro společenství a jednotlivce tak složitý, byrokratický a těžkopádný.

Předpokládám, že nakonec jde zase o rozpočet a peníze. Velmi pozorně jsem minulý týden naslouchal poznámkám komisařky zodpovědné za finanční plánování a rozpočet o nejrůznějších záležitostech, od společné zemědělské politiky po další otázky, ale zejména volání po pružnějším rozpočtu, rozpočtu, který by umožňoval rychle reagovat na světové události, namísto toho, aby Evropská unie byla v jejich vleku.

Mrzí mne, že nehovořila o potřebě pružnosti pro reakce na události uvnitř Evropské unie, protože právě o tom tu podle mne dnes večer hovoříme. Pocházím ze země, která odmítla Lisabonskou smlouvu, kde ve vzrůstající míře hovoříme o snaze přiblížit Evropskou unii občanům a nejlepším způsobem, jak toho dosáhnout, je ukázat Evropu, která jedná, a ne jen mluvit. Obávám se, že v Evropské unii se o nejrůznějších záležitostech vydává spousta prohlášení, ale příliš málo se děje v terénu, kde lidé vidí, jak tyto věci fungují.

Na veselejší notu, v dnešních novinách byl zveřejněn průzkum, který naznačuje, že irská veřejnost by mohla ve věci Lisabonské smlouvy změnit svůj názor. Proto bych nerad sněmovnu opouštěl sklíčený.

Sérgio Marques (PPE-DE). – (PT) Pane předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, otázka k ústnímu zodpovězení, kterou Evropské komisi položil Gerard Galeote jménem Výboru pro regionální rozvoj, je naprosto oprávněná a relevantní. Mělo by dojít k vyjmenování příčin, proč Rada zablokovala reformu Fondu solidarity kvůli neschopnosti shodnout se na společném stanovisku, které by umožnilo pokračování legislativního procesu.

Příčiny pro tento postoj Rady se těžko hledají, snad kromě důvodů finančních. Nechce snad Rada hbitější, bezprostřednější reakci na přírodní katastrofy, ke kterým dochází? Nechce snad Rada, aby reakce takového druhu byla k dispozici při ostatních katastrofách, jako jsou rozsáhlé průmyslové katastrofy, teroristické činy, ohrožení veřejného zdraví?

Je nezbytné, aby na tyto otázky zazněla jasná odpověď, stejně jako je nutné objasnit, co si Evropská komise o této situaci myslí a zda má v úmyslu podniknout nějaké kroky pro odblokování legislativního procesu.

V této oblasti je třeba plně zabezpečit hodnotu solidarity. Občané by skutečně nepochopili, kdyby k tomu nedošlo.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Pane předsedající, podle tohoto fondu lidé často hodnotí Evropskou unii. V posledních letech jsme byli svědky rostoucího množství přírodních katastrof, jejichž síla stále narůstá. Znovu a znovu slyšíme o záplavách, suchách, požárech či smrtích v různých členských státech. Ty nepředstavují jediný problém. Musíme umožnit získat pomoc v případech událostí, jako jsou chemické úniky, výbuchy, průmyslové požáry či nehody v jaderných elektrárnách.

Musíme být také připraveni čelit novým výzvám, například boji proti teroristickým útokům a řešení jejich následků. Stejně tak bychom neměli zapomínat na krizové situace, které se dotýkají zdraví našich občanů, či na choroby zvířat. Tváří v tvář těmto hrozbám představují náklady na léky, očkovací látky a vybavení obrovskou překážku pro řešení krizí. Fond musí být pružný, aby mohl příslušně reagovat na vzniklé situace a reagovat komplexně. Postup žádání o pomoc musí být rovněž co nejjednodušší.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Pane předsedající, dnes se paní komisařka Hübnerová ocitla ve velmi obtížné situaci. Musí odpovídat jménem Rady, která tu nemá žádného zástupce. Když došlo v roce 2002 během dánského předsednictví k přívalovým záplavám, dokázali se zmobilizovat a připravit příslušné dokumenty v řádu týdnů. Dnes bychom měli obvinít čtvero předsednictví za hlemýžďí tempo při reformě Fondu solidarity. Tento fond potřebujeme. Pomoc, kterou poskytuje, by neměla být pouze znamením solidarity, ale musí být i rychlá, efektivní a zahrnovat minimum byrokracie.

Domnívám se, že se musíme zaměřit na dvě otázky. Na jedné straně otázka, jak by měl být Fond solidarity řízen a kdy, na straně druhé otázka, jak využívat dalších zdrojů, zdrojů z jiných fondů, jako je například Fond soudržnosti, pro dlouhodobé projekty prevence katastrof. To je však samostatná otázka. Rád bych využil této příležitosti a položil paní komisařce otázku. Jednu dobu se hovořilo o zřízení „nástroje pro rychlou reakci“ a o připravenosti pro rozsáhlé katastrofy s přibližným rozpočtem pro tuto eventualitu ve výši 200 milionů EUR. Nevím, co se stalo s tímto projektem, který se rovněž týká otázek, o nichž tu diskutujeme.

Rolf Berend (PPE-DE). – (DE) Pane předsedající, není obvyklé znovu dostat slovo podle postupu „zvednuté ruky“, ale chtěl jsem na závěr rozpravy pouze zopakovat, že kritika, která tu dnes večer zazněla, není z valné části vůbec směřována na Komisi.

Komise nám vytrvale pomáhá při návrzích změn této smlouvy a vždy stála na straně Parlamentu při snaze o jejich provádění. Vina je na straně Rady a my jsme se snažili tuto otázku formulovat takovým způsobem, který by vyjádřil naši kritiku Rady. Skutečnost, že tu dnes není zastoupená, ukazuje na pohrdání Parlamentem, a my bychom se neměli smířovat s takovýmto přehlížením.

Paní Hübnerová, máte naši plnou podporu při všech svých jednáních s Radou, která budou usilovat o uvedení přepracovaného fondu v život.

Danuta Hübner, členka Komise. – Pane předsedající, chtěla bych vám poskytnout tři vysvětlení. Nejedná se o solidární fond nouzové pomoci, jde o fond založený na náhradě specifických nákladů na tísňové operace po katastrofách, čímž umožňuje znovunastolení normálních podmínek pro život. Komise navrhuje, Parlament a Rada rozhodují.

Za druhé, v pozměňovacím návrhu nařízení navrhujeme rozšíření záběru, snížení prahu a navrhujeme rovněž změnu postupu, který by konkrétně umožnil vyplácení prostředků předem.

Za třetí, seznam intervencí předsedy Barrosa a mne samotné u sedmi předsednictví je velmi dlouhý; tento seznam všech setkání a dopisů zabírá prakticky dvě strany. Žádné z těchto sedmi předsednictví, přestože některá zpočátku zaujímal pozitivní postoj, nedokázalo v Radě dosáhnout shody potřebné pro změnu nařízení. Odmítla jsem návrh stáhnout z Rady v naději, že nová zpráva, kterou jako Komise vypracujeme a schválíme počátkem příštího roku, přinese novou diskusi, která nám umožní s návrhy pokročit. Snad nyní máme i nové nápady, snad větší škálu pozměňovacích návrhů ohledně tohoto fondu. V tomto ohledu skutečně doufám, že se do této diskuse zapojíte a návrh Komise podpoříte.

Stručně k další otázce, prevenci. Koncem letošního roku schválíme sdělení „Směrem k novému systémovému přístupu k předcházení katastrofám“. Už jsme dokončili dvě orientační studie, dokončili jsme rovněž konzultace a v současné době se připravuje hodnocení dopadu. Za další, politika soudržnosti – někdo, myslím, že pan Janowski, navrhoval začlenění politiky soudržnosti do preventivních činností – má právě preventivní činnost za jednu ze svých priorit, zejména v oblasti ochrany životního prostředí.

Tím končím, pane předsedající. Doufám, že budeme dále spolupracovat s cílem uskutečnit změnu fondu takovým způsobem, že se stane důležitějším a vstřícnějším vůči potřebám evropských občanů.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Písemná prohlášení (článek 142)

Margie Sudre (PPE-DE), písemně. – (FR) Parlament a Komise před více než dvěma roky dosáhly shody ve věci záběru Fondu solidarity, aby pokrýval nejen přírodní katastrofy, ale i průmyslové nehody, teroristické útoky a rozsáhlá ohrožení veřejného zdraví.

Dohoda konkrétně uvádí, že zvláštní pozornost bude věnována okrajovým regionům, i kdyby plně nesplňovaly stanovená kritéria, aby se jim dostalo pomoci v případě neočekávaných událostí.

Tato reforma se však stále ještě neuskutečnila, protože Rada nedokázala dospět k rozhodnutí, což mělo za následek, že se jen dále oddálilo přijetí společného postoje.

Navzdory skutečnosti, že fondu bylo nedávno využito pro pomoc pro Réunion po smrti Gamede a pro Martinik a Guadeloupe, které se staly obětí hurikánu Dean, přetrvává nejistota ohledně přípustnosti jednotlivých žádostí, protože Rada o reformě rychle nerozhodla.

Komise by měla rovněž přezkoumat své návrhy s cílem posílit kapacitu Evropské unie na poli civilní ochrany, aby bylo možné využít odborných znalostí a geografické polohy nejvzdálenějších regionů a zámořských zemí a území, která se chtějí stát podpůrnými body v případě intervencí mimo území Evropy.

V obou těchto otázkách očekávají nejvzdálenější regiony od Evropské unie ambiciózní odpověď, aby byla zajištěna jejich bezpečnost.

25. Ochrana spotřebitele v oblasti úvěrů a financí (krátké přednesení)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A6-0393/2008) o ochraně spotřebitele: zlepšení informovanosti spotřebitelů v oblasti úvěrů a financí, kterou vypracovala paní Iotová jménem Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (2007/2288(INI)).

Iliana Malinova Iotova, zpravodajka. – (BG) Zpráva o vzdělávání v oblasti financí, o které se bude hlasovat na zítřejším plenárním zasedání, je důležitější než kdykoli předtím. Je zjevné, že finanční krize, které nyní čelíme, se bylo možno vyvarovat, pokud by spotřebitelé měli řádné informace o rizicích obsažených v různých druzích úvěrů. Rozhodně můžeme prohlásit, že kdybychom se v minulosti více soustředili na finanční vzdělávání lidí, neocitli bychom se v současné situaci, či by krize přinejmenším nedosáhla takových rozměrů, jako má nyní. V zájmu budoucnosti musíme zajistit, aby naše děti po celé Evropě měly příležitost naučit se řádně nakládat s úvěrovými kartami a půjčkami. Musíme se soustředit na studentské půjčky a penzijní a investiční fondy. Tyto finanční produkty významným způsobem ovlivňují životy spotřebitelů, a právě proto musí být brány do úvahy. Nesmíme zapomínat, že stále více mladých lidí zabředá do hlubokých dluhů, aniž by tušili, jaký to bude mít vliv na jejich životy.

Strávili jsme řadu měsíců důkladnou prací na přípravě textu této zprávy. Uskutečnili jsme zajímavé veřejné diskuse se zástupci evropských a amerických bank a finančních institucí právě v předvečer krize. I tehdy se zcela jasně ukázaly problémy a bylo vzneseno varování. Na druhou stranu jsme viděli zkušenosti a osvědčené postupy ve finančním vzdělávání v zemích, které mají v této oblasti dlouhou tradici a které se neustále snaží o zlepšování – Spojeném království, Francii, Německu a dalších, a vyslechli jsme názory těch, kteří v této oblasti podnikají první kroky. Těší mne výsledky hlasování o zprávě ve Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů a rozhodnutí Komise o rozpočtu, které je potřeba pro podporu tohoto projektu.

Ohledně zprávy se nám rovněž dostalo řady povzbudivých reakcí ze strany předních finančních institucí. Domnívám se, že jsme dospěli ke kompromisnímu řešení, které uspokojí všechny politické skupiny, a proto doufám, že zpráva v zítřejším hlasování uspěje. Současnou finanční krizi překonáme pouze společným úsilím, a právě proto se musíme sjednotit a spolupracovat na této společné iniciativě. Nastal čas konat a zajistit, že se evropským spotřebitelům dostane potřebných znalostí o spotřebitelských úvěrech a dalších typech úvěrů, aby se podobná finanční katastrofa už neopakovala. Pro dosažení tohoto cíle je nanejvýš důležité, aby členské státy uskutečnily přijatá opatření a úzce spolupracovaly. Závěrem bych chtěla velmi poděkovat členům Evropské komise za pomoc, kterou mi poskytli.

Danuta Hübner, členka Komise. – Pane předsedající, jde o velmi aktuální zprávu. Poukazuje na řadu výzev, které stojí před evropskými spotřebiteli v kontextu současné finanční krize. Právě proto paní Iotová velmi děkuji za vynikající práci.

Komise uznala potřebu finančního vzdělávání pro řádné fungování vnitřního trhu ve svém sdělení, které bylo přijato v prosinci loňského roku. Rozhodně je třeba emancipovat spotřebitele, aby byli schopni přijímat zodpovědná rozhodnutí týkající se jejich osobních financí; jediné tak budou schopni sklízet hmatatelné výhody, které vyplývají z finanční integrace v rámci Evropské unie.

Vzdělávání je v kompetenci členských států. Komise má v tomto ohledu především podpůrnou, nicméně důležitou úlohu.

Pro uskutečňování programů vzdělávání je nejvhodnější vnitrostátní úroveň, která je rovněž neúčinnější a nejchopodárnější. Členské státy mají klíčovou úlohu, například ve věci přijímání vnitrostátních strategií pro finanční vzdělání založených na partnerství soukromého a veřejného sektoru.

Domníváme se, že úloha Komise spočívá v celoevropské podpoře finančního vzdělávání, poukazování na jeho výhody, koordinaci úsilí a předvádění osvědčených postupů.

V tomto směru jsme uskutečnili několik praktických iniciativ a vytvořili odbornou skupinu pro finanční vzdělávání, která v říjnu uskutečnila své první zasedání, na kterém se zabývala hovory o vnitrostátních strategiích pro vzdělávání v oblasti financí.

Rovněž postupujeme ve vývoji internetového nástroje Dolcetta, který má učitelům usnadnit začlenění finančních témat do stávajících osnov. Brzy zveřejníme evropskou databázi vzdělávání v oblasti financí, což je elektronická knihovna programů provozovaných různými poskytovateli. A konečně, Komise pravidelně zaštiťuje vybrané události, které zviditelňují tento druh vzdělávání.

Plně souhlasíme s celkovým zaměřením této parlamentní zprávy a s většinou jejích návrhů. Zásadní význam má vzdělávání dětí a mládeže a Komise je spolu s Parlamentem přesvědčena, že vzdělání v oblasti financí by mělo být součástí školní výuky.

Jsmo připraveni a ochotni pomáhat členským státům při vývoji základních vzdělávacích programů v oblasti osobních financí, totéž platí i pro myšlenku pověřit Komisi pořádáním evropských informačních a mediálních kampaní o finančním vzdělávání. Podobné osvětové kampaně by měly být přizpůsobeny specifickým potřebám adresátů a dosahují největší účinnosti, pokud jsou organizovány na vnitrostátní, či dokonce místní úrovni. I zde jsme připraveni pomáhat.

Ráda bych uzavřela poděkováním Parlamentu za dobrou práci v této záležitosti a těším se na pokračování dialogu mezi Parlamentem a Komisí v důležitých otázkách vzdělávání spotřebitelů v oblasti financí.

Předsedající. – Tím končí doba vyhrazená pro tento bod programu.

Hlasování se bude konat zítra ve 12:00.

Písemná prohlášení (článek 142)

Dragoș Florin David (PPE-DE), písemně. – (RO) Neznalost zákona nás nezabavuje odpovědnosti za jeho porušení, stejně tak nás neznalost finančních mechanismů nechrání před utrpenými ztrátami.

Finanční a bankovní instituce a pojišťovny měly a mají poskytnout spotřebitelům „návod k použití“ finančních nástrojů, aby spotřebitelé mohli činit informovaná rozhodnutí. Proto se domnívám, že poskytování vzdělání evropským občanům v oblasti financí, bankovníctví a pojišťovnictví ze strany vládních a nevládních institucí je dobrým řešením pro ty, kteří o to skutečně stojí. Nicméně poskytování informací občanům, kteří tyto nástroje využívají, musí být povinností poskytovatelů služeb v této oblasti. Domnívám se, že je povinností Evropské komise a členských států varovat a informovat evropské občany o škodlivé povaze určitých produktů či služeb a regulovat evropský trh takovým způsobem, aby se na něm tyto škodlivé produkty a služby nemohly objevit.

Rád bych uzavřel blahopřáním zpravodajce, paní Iotové, a našim kolegům z Výboru pro mezinárodní obchod a Hospodářského a měnového výboru k efektivnímu způsobu, kterým navrhli toto usnesení.

Zita Plešinská (PPE-DE), písemně. – (SK) Krize s rizikovými hypotékami nám potvrdila, že informovanost občanů o finančních otázkách je v EU nízká. Spotřebitelé nejsou dostatečně obeznámeni s riziky nesolventnosti a přílišného zadlužení. Informace o finančních produktech finančních institucí, zejména v reklamách, jsou málo srozumitelné a leckdy matoucí. Neposkytují spotřebitelům před podepsání smlouvy dostatečné informace.

Informování spotřebitelů v oblasti financí a poskytování úvěrů je nutné zahájit již na školách, které by studenty jako budoucí spotřebitele měly seznámit s produkty bankovního sektoru. Zvláštní důraz je třeba klást na programy pro mladé lidi, důchodce a zranitelné skupiny.

Jsem přesvědčená, že Komise musí vytvořit rozpočtovou položku pro programy finančního vzdělávání na úrovni EU, do nichž se budou moci zapojit všechny subjekty jako stát, nevládní organizace, spotřebitelské organizace i finanční instituce.

Zejména chci zdůraznit úlohu spotřebitelských organizací na úrovni Společenství i na vnitrostátní úrovni, protože ty nejlépe znají konkrétní potřeby cílových skupin v oblasti vzdělávacích programů. Mnohé členské státy nevyčleňují adekvátní finanční prostředky ve svých rozpočtech na politiku ochrany spotřebitelů a nevěnují aktivitám spotřebitelských organizací ani pozornost, ani finanční podporu.

Jen málo spotřebitelů si může dovolit služby osobních finančních poradců, proto jsem přesvědčená, že právě odborníci vyškolení skrze vzdělávací programy EU by v rámci spotřebitelských organizací mohli spotřebitelům poskytovat nezávislé poradenství.

Marian Zlotea (PPE-DE), písemně. – (RO) Rád bych blahopřál paní Iotové k obsahu její zprávy. Považuji finanční vzdělávání za velmi důležité téma. V současnosti se v Rumunsku potýkáme s problémem lidí, kteří už nejsou schopni splácet své dluhy, protože získali úvěry u různých bank. Nejenom že obdrželi špatné rady ohledně důsledků těchto úvěrů, ale nedostalo se jim ani žádného adekvátního finančního vzdělání, které by jim umožnilo rozhodnout se, která finanční služba je pro ně nejvhodnější.

Nesmíme zaměňovat finanční vzdělávání s poskytováním informací spotřebitelům. Programy finančního vzdělávání musí být rozvíjeny podle věkových skupin a podle potřeb různých skupin obyvatel.

Doufám, že se služba Dolceta co nejdříve dočká překladu do rumunštiny a bulharštiny, aby ji mohli využívat všichni občané členských států.

26. Hodnotící zpráva o spotřebitelských trzích (krátké přednesení)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A6-0392/2008) o hodnocení spotřebitelských trhů, kterou vypracovala paní Anna Hedhová jménem Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů ((2008/2057(INI)).

Anna Hedh, zpravodajka. – (SV) Pane předsedající, vnitřní trh představuje nanejvýš důležitou součást evropské spolupráce, ale pro mnohé spotřebitele neznamená nic víc než mlhavý koncept. Bez ohledu na to, do jaké míry chápeme jeho důležitost, pravidla a opatření, všichni jsme spotřebitelé a všechny nás ovlivňuje způsob, jakým vnitřní trh funguje. Vždy jsem zastávala názor, že pokud budeme mít spokojené, sebevědomé evropské spotřebitele, budeme mít rovněž vnitřní trh, který pracuje efektivně a vzkvétá.

Abychom získali důvěru, musíme vnitřní trh zefektivnit a učinit ho citlivějším vůči očekáváním a problémům občanů. To nemusí nutně znamenat větší či přísnější legislativu a pravidla stanovená Evropskou unií. Informace, vzdělání a samoregulace často mohou představovat přiměřenější a účinnější řešení. Ať budeme řešit problémy jakkoli, stále musíme sledovat cíl ochrany práv spotřebitelů, aby mohli činit správná, fundovaná rozhodnutí. To je samozřejmě dobrá věc i pro samotný trh. Proto Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů a já vítáme hodnotící zprávu o spotřebitelských trzích, kterou Komise předložila na žádost výboru. Domníváme se, že by se mohla stát důležitým nástrojem pro tvorbu budoucí spotřebitelské politiky.

Vnitřní trh sestává zhruba z 500 milionů spotřebitelů a má rozsáhlou nabídku zboží a služeb. Není samozřejmě možné podrobně prozkoumat všechny aspekty vnitřního trhu. Proto je důležité využít analytické zdroje tam, kde je jich skutečně potřeba nejvíce. Vítám pět oblastí, na které se Komise zaměřila, konkrétně stížnosti, cenové úrovně, spokojenost, změny a bezpečnost. Tato pětice hlavních ukazatelů je relevantní a uplatnitelná, i když v budoucnu může nastat potřeba jejich dalšího rozvoje a vylepšení a snad i potřeba zařazení některých nových kategorií.

Ráda bych rovněž zdůraznila důležitost zvýšení informovanosti o hodnotící zprávě mezi samotnými spotřebiteli a širokou veřejností. Proto je zapotřebí, aby byla sepsána snadno přístupným jazykem. Kromě toho by měla být hodnotící zpráva dostupná na příslušných internetových stránkách.

Závěrem bych ráda řekla, že vývoj hodnocení bude vyžadovat čas, částečně proto, že jsme v jednotlivých členských státech dosáhli velmi rozdílného stupně pokroku, co se týká spotřebitelské politiky a ochrany spotřebitelů, ale také proto, že jsme rozdílní, máme rozdílné kultury a různé tradice. Musíme mít trpělivost a poskytnout hodnotící zprávě o spotřebitelských trzích potřebný čas.

Ráda bych rovněž využila této příležitosti a poděkovala paní komisařce Kunevové a jejímu sekretariátu, stejně jako mému vlastnímu sekretariátu, za mimořádně konstruktivní spolupráci.

Danuta Hübner, členka Komise. – Pane předsedající, iniciativa hodnocení spotřebitelských trhů spatřila světlo světa před necelým rokem a během doby od jejího vzniku Komise velmi oceňovala zájem a podporu Parlamentu.

Hodnocení spotřebitelských trhů bylo ve Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů předmětem mnoha diskusí a tyto diskuse a vznesené návrhy nám poskytly mnoho poznatků. Děkuji vám všem, ale obzvláště děkuji paní Anně Hedhové za vynikající zprávu.

Dovolte mi v krátkosti shrnout, proč je hodnocení spotřebitelských trhů pro nás všechny tak důležité. Pokud máme spotřebitele uspokojit, musíme být citlivější k jejich očekáváním a lépe rozumět problémům, se kterými se potýkají v každodenním životě. Abychom toho dosáhli, potřebujeme základní údaje, které nám ukážou, jak trh funguje, co se týká hospodářských a sociálních výsledků pro spotřebitele, a jak se spotřebitelé na trhu chovají. Dobré formování politiky vyžaduje přesné údaje, v tom s vámi plně souhlasíme.

Hodnocení shromažďuje doklady pro odhalení trhů, u kterých je nebezpečí, že neuspokojují spotřebitele, a proto vyžadují další pozornost. Dále umožňuje sledovat pokrok v integraci maloobchodního trhu a pomáhá stanovovat měřítko spotřebitelského prostředí v členských státech, zejména co se týká dodržování spotřebitelské legislativy, jejího vymáhání, zjednávání nápravy a spotřebitelských práv. Souhlasíme s vámi

ohledně ukazatelů, které mají být zařazeny do tohoto hodnocení, a domníváme se, že vytvoření harmonizované celoevropské databáze spotřebitelských stížností bude představovat zásadní pokrok. Umožní nám odhalit problémy na spotřebitelských trzích v počáteční fázi a v případě potřeby podniknout příslušné kroky.

Komise je přesvědčená, že je důležité začlenit cenové údaje, neboť ceny představují pro spotřebitele jednu z hlavních obav. Současné politické a hospodářské klima ještě více zvýrazňuje potřebu kvalitních údajů o cenách. Musíme směrem ke spotřebitelům vyslat jasný signál, že pozorně sledujeme, jak se vyvíjejí ceny napříč vnitřním trhem. Komise vás může ujistit, že si je plně vědoma složitosti této otázky, a pochopitelně bude tato data interpretovat opatrně a zajistí, že budou zasazena do správného kontextu. Napříč vnitřním trhem se mohou ceny lišit z dobrých hospodářských příčin, ale také kvůli špatnému fungování trhu, a naším cílem je nalézt způsoby, jak toto rozlišit.

Souhlasíme s názorem paní Hedhové ohledně důležitosti úzké spolupráce s členskými státy. Letos začala Komise spolupracovat s vnitrostátními politickými činiteli, statistickými úřady, donucovacími orgány a spotřebitelskými organizacemi na dalším vývoji hodnotících ukazatelů a v této spolupráci budeme pokračovat v nadcházejících letech. Paní Hedhová zdůraznila, že bychom hodnocení měli více zpřístupnit široké veřejnosti a že bychom měli zvýšit povědomí veřejnosti. Komise tento názor přijímá a zvýší v tomto směru své úsilí. Na výsledky se podívejte v druhém vydání hodnotící zprávy.

Závěrem bych chtěla říct, že Komise si chce ze zprávy paní Hedhové vzít – přestože bych mohla citovat mnohem více bodů, kdybych měla více času – snahu o větší množství ukazatelů emancipace, jako jsou vzdělanost a dovednosti. V rámci přepracovaného programu evropského sociálního průzkumu provozovaného Eurostatem plánuje Komise spustit modul zaměřený na emancipaci spotřebitelů, kterým chce změřit spotřebitelské dovednosti, informovanost, povědomí o spotřebitelských právech a asertivitu. To nám umožní udělat si statistický obrázek o evropských občanech coby spotřebitelích. Považujeme to za hlavní téma pilotního projektu navrhovaného Parlamentem pro rok 2009. Dovolte mi uzavřít tím, že znovu poděkuji paní Hedhové za zájem a podporu, v neposlední řadě podporu finanční.

Předsedající. – Tímto končí doba vyhrazená pro tento bod programu.

Hlasování se bude konat zítra ve 12:00.

Písemná prohlášení (článek 142)

Slavi Binev (NI), písemně. – (BG) Vítám zprávu Anny Hedhové o hodnotící zprávě o spotřebitelských trzích a její záměr učinit vnitřní trh citlivějším vůči očekáváním a obavám občanů. Během uplynulých devatenácti let takzvané demokratické transformace v Bulharsku jsme si užili dostatečného množství privatizačních řešení, které prosadily vládní orgány. Do očí bijícím případem je, když se usvědčeným zlodějům z energetické společnosti ČEZ Měření umožní vstoupit na bulharský domácí trh. Pánové z ČEZ, které jsme my v ATAKA dávno odhalili jako prosté gangstery, byli obviněni ve své vlastní zemi. 32 jejich zaměstnanců bylo zatčeno v souvislosti vydíráním zákazníků, které obviňovali z krádeží elektřiny. Bulharská tripartitní koalice je však zjevně příliš zaměstnána korupcí, aby toto považovala za dostatečný důvod vyrazit s těmito zločinci dveře, jak to udělaly vlády Kanady a Maďarska, takže ČEZ dále okrádá a vydírá bulharské daňové poplatníky pod rouškou svých privatizačních ujednání.

Věřím, že přijetí hodnotící zprávy o spotřebitelských trzích vylepší nástroje na kontrolu sektorů, které je třeba prošetřit z hlediska slabostí a porušení zákona, zapojí orgány pro ochranu spotřebitelů do ochrany kvality sociálních služeb a napomůže návratu spotřebitelské důvěry ve vnitřní trh.

Zita Pleštinská (PPE-DE), písemně. – (SK) Výbor Evropského parlamentu pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů svou činnost zaměřuje především na zlepšení postavení evropských spotřebitelů na vnitřním trhu. Neustále vyzývá Komisi a členské státy, aby zkoumaly, co si spotřebitelé o vnitřním trhu myslí a hlavně co potřebují. Základním předpokladem efektivního a dobře fungujícího vnitřního trhu je důvěra spotřebitelů.

Výbor si uvědomuje výhody hodnotící tabulky vnitřního trhu, která se používá od roku 1997, a vyzval Komisi, aby předložila návrh na hodnotící tabulku spotřebitelských trhů jako nástroje pro hodnocení trhu i z pohledu spotřebitelů.

Stížnosti, cenové hladiny, spokojenost, propojení a bezpečnost je pět hlavních ukazatelů použitých v hodnotící tabulce. Výbor si uvědomuje, že jelikož se jedná o historicky první hodnotící tabulku pro spotřebitelské trhy, bude třeba některé z těchto ukazatelů v budoucnu nahradit novými. Zpochybnitelný je zejména ukazatel týkající se cenových hladin.

Souhlasím s názorem zpravodajky Anny Hedhové, že tabulka by měla být náležitě mediálně propagována a umístěna na relevantních internetových stránkách. Upřednostnila bych, aby Komise finančně podpořila osvětové informační kampaně, které by byly realizované spotřebitelskými sdruženími. Vzhledem ke svým zkušenostem v oblasti spotřebitelské politiky dokážou právě ona nalézt nejúčinnější způsob, jak tabulku přiblížit široké spotřebitelské veřejnosti.

Jsem pevně přesvědčena, že tabulka se stane důležitým nástrojem pro budoucí rozvoj spotřebitelské politiky pouze tehdy, pokud připoutá zájem spotřebitelů.

27. Podpora brzkého uskutečnění demonstrace udržitelné výroby energie z fosilních paliv (krátké přednesení)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A6-0418/2008) o podpoře brzkého uskutečnění demonstrace udržitelné výroby energie z fosilních paliv, kterou vypracoval pan Christian Ehler jménem Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku ((2008/2140(INI)).

Christian Ehler, zpravodaj. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, jako Branibor bych samozřejmě zejména rád pozdravil paní Hübnerovou. Rád bych krátce shrnul zprávu Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku o sdělení Komise o demonstračních zařízeních pro zachycování a ukládání uhlíku. Pokud máme splnit cíle přijaté Evropskou unií v oblasti energetiky a změn klimatu, je snížení emisí CO₂ zjevně jedním z nejvýznamnějších faktorů a v této souvislosti bude hrát klíčovou roli uhlí coby fosilní palivo. V Evropě na druhou stranu v současné době stojíme před dilematem. V energetické politice a politice ochrany životního prostředí máme tři cíle: prvním je ochrana životního prostředí, druhým je zabezpečení dodávek a třetím je cenová stabilita, která jde ruku v ruce se zabezpečením dodávek a je obzvláště důležitá v ekonomicky složitých dobách, jaké zažíváme dnes.

Všem v Evropě je nám jasné, že uhlí je jediným fosilním palivem, jediným evropským energetickým zdrojem, který má proto pro splnění těchto tří cílů strategický význam. Bez technologie pro zachycování a ukládání uhlíku, jinými slovy bez čisté technologie spalování uhlí, nebude mít toto palivo žádnou budoucnost. Většina ve výboru proto vítá návrh Komise na podporu naléhavě potřebných demonstračních projektů. Komise nastolila velmi rozumný návrh. Potřebujeme – a většina ve výboru se na tom shodne – co nejrychleji poskytnout pobídky pro využití technologií pro zachycování a ukládání uhlíku v průmyslovém měřítku. Většina v Parlamentu však proto cítí – a vyjádřili jsme to jednoznačně –, že pro dosažení evropských cílů v oblasti energetiky a změn klimatu je naprosto nezbytná finanční podpora čistých uhelných technologií.

Návrh Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku je proto velmi specifický, využívá fondy sedmého rámcového programu pro výzkum a rovněž předpokládá příjmy z obchodování s emisemi pro stavbu přinejmenším dvanácti demonstračních zařízení. Tato zařízení musí spojovat různé technologie s různými možnostmi uskladnění a převozu a měla by být rozprostřena v co největší šíři napříč Evropou.

S opatrným optimismem pozorujeme první známky pohybu Komise v současných trojstranných jednáních o směrnici o zachycování a ukládání uhlíku a systému obchodování s emisemi. Se stejným opatrným optimismem zastáváme názor, že v těchto jednáních musíme nejen vyjasnit budoucí rámcové podmínky pro zachycování a ukládání uhlíku, ale rovněž položit solidní základy pro financování nezbytných předběžných zkušebních zařízení.

Danuta Hübner, členka Komise. – Pane předsedající, velmi děkuji panu Ehlerovi za zprávu o sdělení Komise o podpoře brzkého uskutečnění demonstrace udržitelné výroby energie z fosilních paliv. Oceňujeme obecnou podporu vyjádřenou ve zprávě pro naše politické cíle a pro uznání významné úlohy, kterou zachycování a ukládání uhlíku může hrát v celosvětovém boji proti změnám klimatu.

Zpráva rovněž jasně rozpoznává potřebu až 12 rozsáhlých demonstračních projektů, aby mohlo být zachycování a ukládání uhlíku komerčně schůdné do roku 2020. Na sdělení je třeba nahlížet jako na součást úplného, komplexního balíku energetických a klimatických opatření zahrnujícího směrnici o zachycování a ukládání uhlíku, která stanovuje právní rámec umožňující fungování technologií pro zachycování a ukládání uhlíku v Evropě, systém obchodování s emisemi, který poskytuje hospodářský a obchodní rámec téhož, a návrh Komise, který předpokládá, že členské státy vyčlení 20 % příjmů z dražeb na investice do nízkouhlíkových technologií, jako je právě zachycování a ukládání uhlíku. Ať už bude konečné rozhodnutí jakékoli, příjmy z dražeb budou jedním z podstatných zdrojů pro financování demonstračních projektů zachycování a ukládání uhlíku.

A konečně, naše sdělení rovněž navrhuje vytvoření evropské koordinační struktury na počátku roku 2009 na podporu demonstračních projektů zachycování a ukládání uhlíku prostřednictvím sdílení znalostí, společných komunikačních aktivit a dalších společných akcí.

Oceňuji vaši obecnou podporu energetického a klimatického balíku a zejména tohoto sdělení. Zpráva ovšem také konstatuje, že úsilí Komise nemusí stačit pro dosažení cíle stanoveného Radou, kterým je existence až dvanácti demonstračních projektů. Chápu tyto obavy.

Pro vyřešení problému financování přijal Výbor pro životní prostředí pozměňovací návrh k návrhu ETS, ve kterém navrhuje použít 500 milionů EUR z nové rezervy na financování demonstračních projektů zachycování a ukládání uhlíku.

Komise Parlamentu zaslala dokument uvádějící politické možnosti, aby pomohla vybudovat konsensus rovněž v Radě a zabezpečila dostatečné financování nízkouhlíkových technologií.

Ve zprávě jsou zmíněny dvě otázky, se kterými Komise v tomto okamžiku nemůže plně souhlasit. Za prvé, zpráva vyzývá Komisi, aby vypracovala podrobné hodnocení nákladů a podílu soukromého a veřejného financování na každém z dvanácti demonstračních zařízení. Dovolte mi v této souvislosti prohlásit, že k identifikaci demonstračních projektů dojde pouze po uskutečnění výběrových řízení organizovaných na úrovni Evropské unie nebo členských států. V současné době probíhají odhady nákladů, ale ty mohou poskytnout pouze hrubé odhady nákladů, neboť každý projekt je jedinečný.

Zpráva dále navrhuje využít na podporu zachycování a ukládání uhlíku zdrojů z finančního nástroje pro sdílení rizik. Jelikož tyto zdroje už byly v plné míře rozděleny, jak dobře víte, jakákoli změna by vyžadovala změny v sedmém rámcovém programu.

Dovolte mi tedy na závěr poděkovat vám za vynikající práci na zprávě a doufám, že Parlament při hlasování zachová celkové směřování a cíle zprávy.

Předsedající. – Tímto končí doba vyhrazená pro tento bod programu.

Hlasování se bude konat zítra ve 12:00.

Písemná prohlášení (článek 142)

Adam Gierek (PSE), písemně. – (PL) Pane předsedající, paní komisařko, jedním z cílů Evropské unie je ambiciózní plán ochrany klimatu do roku 2020, známý jako cíl 3 x 20. Nástroje pro jeho dosažení zahrnují zavedení dražeb do systému obchodování s emisemi a technologie pro zachycování a ukládání uhlíku do roku 2015. Avšak emisní limit 500 g CO₂/kWh, který má být zaveden po roce 2015, je technicky nesplnitelný i pro moderní uhelné elektrárny. Znamená by proto určité moratorium na stavbu uhelných elektráren a tím i ohrožení energetické bezpečnosti.

Technologie pro zachycování a ukládání uhlíku by mohly být rovněž využívány v průmyslových oborech, které produkují množství CO₂ jako odpadní produkt, například ve slévání surového železa. Z tohoto důvodu by členské státy, které nejvíce závisí na uhlí, měly už nyní zahájit budování demonstračních podniků, aby získaly relevantní zkušenosti. To bude vyžadovat okamžitou finanční podporu, protože jakékoli fondy získané z obchodování s emisemi po roce 2013 dorazí příliš pozdě. Například v Polsku bychom nyní měli budovat dvě až tři taková zařízení při využití různých technologií pro zachycování a ukládání uhlíku. Mám na mysli moderní černouhelné nebo hnědouhelné elektrárny využívající různé metody uskladnění CO₂ v porézních geologických útvech nebo podzemních rezervoárech.

András Gyürk (PPE-DE), písemně. – (HU) Otázka zachytávání a ukládání oxidu uhličitého je v současné době neoddelitelnou součástí diskusí o změnách klimatu. Hovoříme o velmi slibné technologii, která si však ještě musí vydobýt důvěru společnosti. V budoucím využití by mohla sloužit jako jakýsi realistický kompromis mezi nevyhnutelným využíváním fosilních paliv a cíli ochrany klimatu.

Jelikož zachycování oxidu uhličitého vyžaduje značné dlouhodobé investice, musí Evropská unie vytvořit soudržný, stabilní právní rámec. Domnívám se, že balík opatření v oblasti ochrany klimatu, jak ho pozměnil Parlament, v tomto ohledu ukazuje správným směrem.

Ve chvályhodném posunu příslušná parlamentní zpráva navrhuje vydání bezplatných emisních kvót 10 až 12 zkušebním elektrárnám namísto poskytování přímé finanční podpory. Považuji za nezbytné, aby elektrárny mající právo na bezplatné kvóty byly určeny Evropskou komisí na základě principu regionální rovnováhy.

Souhlasím se zpravodajem, že za účelem šíření nových technologií je třeba podstatně posílit zdroje pro výzkum a vývoj – na úrovni členských států i na úrovni Evropské unie.

Podpora EU nemůže nahrazovat úsilí soukromého sektoru. Pokud bude zachycování a ukládání uhlíku představovat skutečně schůdné řešení, pak se najdou společnosti ochotné ujmout se aktivní úlohy při vynakládání potřebných investic. Navíc je třeba poznamenat, že podpora pro zachycování uhlíku by neměla odvádět prostředky od udržitelných zdrojů energie. Technologie, o které tu hovoříme, je možná schůdná, ale rozhodně nepředstavuje jediné řešení pro omezování dopadů změn klimatu.

28. Program jednání pro příští zasedání: viz zápis

29. Ukončení zasedání

(Zasedání bylo ukončeno ve 23:10.)